

2021-11-18

Kommunstyrelsen

Samrådsredogörelse Översiktsplan 2035

Samråd av översiktsplan för Hudiksvalls kommun har pågått under tiden 16 augusti – 15 oktober 2021. Under samrådet inkom 217 skrivelser från privatpersoner, organisationer, myndigheter företag med flera. Av dessa har 115 synpunkter kommit in via kommunens webbtjänst. I samrådshandlingen görs en redovisning av inkomna synpunkter samt kommentarer över dessa. Den som vill ta del av inkomna synpunkter i sin helhet hänvisas till kommunens centraldiarium.

Inkomna synpunkter – en översikt

Under samrådet har en mängd olika frågor aktualiserats exempelvis:

- Kommunens vision
- Bostadsförsörjning
- Hur ska vi planera för hållbar utveckling som tar hänsyn till både klimatförändringar och som för hållbarutveckling
- Infrastruktur, vägar, järnväg och bredband
- Intressekonflikter
- LIS-områden
- Orternas struktur och utveckling

Förslaget till översiktsplan kan nu bearbetas utifrån inkomna yttranden och ett nytt reviderat förslag föreslås presenteras för granskning under våren 2022.

Flera av de synpunkter som kommit in efterfrågar en mer detaljerad styrning eller mer underlag. Här kommer de fördjupade översiktsplanernas (FÖP) eller tematiska tillägg till översiktsplanen (TÖP) roll in. Tematiska tillägg (TÖP) som planeras är översiktsplaner för vindkraft och Ostkustbanan beroende på var den slutligen lokaliseras.

Kommunledningsförvaltningen, Planeringsenheten

Hans Gyllow • E-post: hans.gyllow@hudiksvall.se

Postadress: 824 80 Hudiksvall • Besöksadress: Trädgårdsgatan 4 • E-post: kommun@hudiksvall.se

Tfn växel: 0650-190 00 • Fax: 0650-381 50 • www.hudiksvall.se • Org. Nr: 212000-2379

Innehåll

Samrådsredogörelse Översiktsplan 2035	1
Inkomna synpunkter – en översikt.....	1
Om översiktsplan för Hudiksvall 2035	8
Hur har samrådet bedrivits	8
Tidiga samråd	8
Dialogen i samrådsskedet	9
Annonsering	9
Webbkarttjänst	9
Fasta utställningar	9
Sammanställning av inkomna yttranden under samrådet	10
Planprocessen	11
Läsanvisning	12
Allmänt om kommunens kommentarer	12
Tidigare översiktsplaner för Hudiksvalls kommun.....	13
Kommunens kommentarer	13
Utgångspunkter	13
Vision och mål	13
Kommunens kommentarer	15
Omvärld och trender.....	15
Kommunens kommentarer	16
Klimatkris.....	16
Kommunens kommentarer	16
Hållbar utveckling som utgångspunkt.....	17
Kommunens kommentarer	17

Planering med dialog som utgångspunkt.....	17
Kommunens kommentarer	18
Regional och kommunal utveckling som utgångspunkt	18
Kommunens kommentarer	18
Utvecklingsinriktning	18
Strategiska planeringsinriktningar	18
Kommunens kommentarer	21
Hudiksvall tar plats i regionen.....	22
Kommunens kommentarer	22
Ett starkt näringsliv.....	22
Kommunens kommentarer	23
Buss cykel och gång först	23
Kommunens kommentarer	24
Trivsamma mötesplatser.....	24
Kommunens kommentarer	25
Identiteten stärks	25
Kommunens kommentarer	25
Så vill vi utveckla bebyggelse- och kommunikationsstråken	26
Kommunens kommentarer	28
Längs stråk som binder samman.....	30
Kommunens kommentarer	30
Riksväg 84.....	30
Kommunens kommentarer	31
Så vill vi utveckla grönt och blått	32
Omgivna av blått	32
Kommunens kommentarer	32

Omgivna av grönt.....	33
Mark- och vattenanvändning	33
Kommunens kommentarer	36
Hudiksvalls stad.....	37
Utvecklingsområden för bebyggelse.....	37
Kommunens kommentarer	42
Iggesund och Delsbo	43
Utvecklingsområden för bebyggelse i Iggesund.....	43
Kommunens kommentarer	44
Utvecklingsområden för bebyggelse i Delsbo	44
Kommunens kommentarer	45
Mindre tätorter och landsbygd.....	46
Kommunens kommentarer	47
Näringsliv	47
Kommunens kommentarer	47
Areella näringar.....	47
Jordbruk och skogsbruk.....	47
Kommunens kommentarer	49
Trafik och kommunikationer.....	49
Kommunens kommentarer	51
Gång och cykel.....	51
Kommunens kommentarer	53
Kollektivtrafik	53
Kommunens kommentarer	53
Biltrafik	54
Kommunens kommentarer	54

Fiber	55
Kommunens kommentarer	55
Nya Ostkustbanan	55
Kommunens kommentarer	60
Grönstruktur-park, natur och vatten	60
Kommunens kommentarer	62
Teknisk försörjning – vatten och avfall	63
Teknisk försörjning - Energi.....	63
Kommunens kommentarer	64
Vindkraft.....	64
Kommunens kommentarer	65
Vattenkraft	65
Kommunens kommentarer	66
Drivmedel	66
Kommunens kommentarer	66
Kultur-och fritid.....	66
Kommunens kommentarer	69
Kulturmiljö.....	69
Kommunens kommentarer	71
LIS-Landsbygdsutveckling i strandnära lägen	72
Kommunens kommentarer	76
Värden och hänsyn	78
Kommunens kommentarer	78
Riksintressen	78
Kommunens kommentarer	80
Områdesskydd	80

Kommunens kommentarer	80
Miljö, hälsa och säkerhet	80
Kommunens kommentarer	81
Ras, skred, erosion	81
Kommunens kommentarer	82
Förorenade områden,	82
Kommunens kommentarer	82
Farligt gods	82
Buller	83
Kommunens kommentarer	83
Miljökvalitetsnormer.....	83
Kommunens kommentarer	84
Areella näringar	84
Klimatanpassning	85
Kommunens kommentarer	87
Grön infrastruktur – värdekärnor	87
Kommunens kommentarer	89
Konsekvenser	89
Kommunens kommentarer	89
Hållbarhetsbedömning.....	90
Kommunens kommentarer	90
Miljökonsekvenser	90
Kommunens kommentarer	91
Konsekvenser för barn	91
Kommunens kommentarer	92
Övrigt	92

Kommunens kommentarer	93
Otydlighet i redovisning	93
Kommunens kommentarer	94
Synpunkter från kommunens webb	95

Om översiktsplan för Hudiksvall 2035

Översiktsplan för Hudiksvall 2035 blir kommunens nya översiktsplan och ersätter den kommuntäckande översiktsplanen från 2008. De översiktsplaner som genom antagandet av den nya planen upphävs är:

- Centrumplan Hudiksvall, (FÖP 1998)
- Hudiksvall söder om Håstaholmen (FÖP 2000)
- Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (TÖP 2014)
- Östra hamnområdet (FÖP 2013)
- Västra hamnen (FÖP 2015)

Det tematiska tillägg till översiktsplanen som fortsätter att gälla efter antagande av denna översiktsplan är:

- Tematiskt tillägg för vindkraft TÖP 2014.

Hur har samrådet bedrivits

Tidiga samråd

Under planens initieringsfas hölls ett antal möten, bland annat med en gruppering av näringslivsföreträdare men också enskilda företag. Bland annat fanns möjligheten ”ring så kommer vi” vilket medförde att tjänstemän besökte olika bygder, föreningar etc. I det tidiga skedet skapades en s.k. dialogkarta där det via webben fanns möjlighet att ange utvecklingsområden, favoritplatser, önskade gång- och cykelvägar m m på en karttjänst. 760 olika svarande lämnade över 2.200 synpunkter i denna karttjänst. I den tidiga dialogen skapades ett fotoprojekt som syftade till att nå unga som vanligtvis inte gör sin röst hörd i kommunens planering och medborgardialoger. Ungdomar fotograferade platser som behöver utvecklas för att kommunen ska bli den bästa att leva och bo i 2030. De unga presenterade bilderna och sina förslag/tankar kring platsen för beslutsfattare vid en vernissage.

Det har även funnits en fokusgrupp med ungdomar på Läroverket. Därutöver har förskollärare på en förskola intervjuats för att få input i den tidiga dialogen. Dessutom hölls dialoger med förskolebarn i andra processer som utgjort kompletterande underlag för barnkonsekvensanalysen.

Dialogen i samrådsskedet

På grund av pandemin valde kommunen tidigt att avstå från att hålla samråd med fysiska möten. Däremot har ett antal webbmöten har skett liksom möten med myndigheter och företag i begränsade grupper. Särskilda informationstillfällen för mindre grupper har också genomförts.

Som exempel på det förra kan nämnas att möte med länsstyrelsen hölls den 8 september 2021 och med företag hölls 7 oktober 2021. Möte med förvaltningsorganisationer, nämnd, partigrupp, Pensionärsrådet, Rådet för funktionshindersfrågor respektive Bygderådet har hållits under augusti-oktober månad i huvudsak genom digitala möten men på slutet av perioden har även enstaka fysiska möten hållits.

I juni 2021 beslutade kommunstyrelsen att förslaget till översiktsplan skulle skickas ut för öppet samråd till kommuninvånare, myndigheter, kommunala nämnder, bolag samt föreningar med flera. Översiktsplaneförslaget lades ut på kommunens hemsida under adressen www.hudiksvall.se

Annonsering

Annonsering har skett i Hudiksvalls Tidning (HT) den 13 augusti 2021, sociala medier på kommunens konto i Facebook samt på Hudiksvalls kommuns hemsida www.hudiksvall.se

Webbkarttjänst

En särskild webbkarttjänst finns för översiktsplanen. I webbkarttjänsten finns bättre möjligheter att titta på kartredovisningar, interaktivt kombinera olika lager/skikt, läsa kopplad information mellan karta och översiktsplanehandlingens riktlinjer. I webbkarttjänsten fanns dessutom en möjlighet att direkt komma till e-tjänsten för att lämna synpunkter.

Fasta utställningar

På följande platser har informationsmaterial funnits under hela samrådstiden tillsammans med handlingar och populärversion.

Fasta utställningar

Servicecenter, Hudiksvalls kommun Trädgårdsgatan 4 Hudiksvall

Servicecenter Delsbo, Delsbo bibliotek

Kommunens bibliotek

Sammanställning av inkomna yttranden under samrådet

Följande myndigheter, nämnder, statliga/kommunala bolag, andra kommuner, företag, intresseorganisationer och föreningar har under samrådet skickat in synpunkter för översiktsplanen:

Namn	Typ
Länsstyrelsen Gävleborg	Myndighet
Region Gävleborg	Myndighet
Trafikverket	Myndighet
Skogsstyrelsen	Myndighet
Havs-och Vattenmyndigheten (HaV)	Myndighet
Svenska Kraftnät	Statligt affärsverk
Ellevio	Aktiebolag EL
Länsmuseet Gävleborg	Stiftelse
Söderhamns kommun	Kommun
Sundsvalls kommun	Kommun
Svågadalsnämnden	Nämnd/styrelse
Social- och omsorgsnämndens au	Nämnd/styrelse
Norrhälsinge miljökontor (del beslut)	Nämnd/styrelse
Lärandenämnden	Nämnd/styrelse
Tekniska nämnden	Nämnd/ styrelse
Kultur-och fritidsnämnden au	Nämnd/styrelse
Rådet för funktionshindersfrågor	Råd i kommunen
Hudiksvalls socialdemokratiska arbetarekommun	Politik

Kristdemokraterna	Politik
Centerpartiet	Politik
Vänsterpartiet	Politik
Miljöpartiet de gröna	Politik
Senseair	Företag
Voith Turbo Safeset AB	Företag
Beijers bygg	Företag
Holmen	Företag
Funkoform Industridesign	Företag
Omställning Hudiksvall	Intresseförening
Iggesunds intresseförening	Intresseförening
RF-SISU	Intresseförening
Bygderådet i Hudiksvalls kommun	Intresseförening
Norrbo byalag	Intresseförening
Delsbo byaråd	Intresseförening
Hudiksvalls Rid- och Ponnyklubb	Intresseförening
Järnvägsföreningen Dellenbanans vänner	Intresseförening
Stömne-Ava vägsamfällighet	Vägsamfällighet
Inre Vintergatsvikens samfällighetsförening	Samfällighetsförening
Fylgia för Lintorget AB	Advokatbyrå /Fastighetsbolag

Planprocessen

Nedan presenteras inkomna yttranden (vissa i sammandrag) och kommenteras. Kommentarer utgör grund för revidering av nuvarande planförslag. En justerad/omarbetad version kommer därefter att föreslås ställas ut för granskning under minst 2 månader. Ärendet kommer således att återkomma till

kommunstyrelsen för granskningsbeslut. Efter granskningsperiodens slut kommer ytterligare mindre justeringar av planförslaget att kunna göras av planförslaget som slutligen kommer att antas av kommunfullmäktige.

Läsanvisning

Samrådshandlingen är upplagd så att den följer översiktsplaneförslagets disposition och kommenteras därefter på rubriknivå. Det gör att de samrådsinstanser som i sina yttranden behandlar många olika frågor återkommer på flera ställen.

I redogörelsen används ordet översiktsplan, ÖP och ÖP35 som synonymer. Ofta är det synpunktsförfattarens val av term som fått styra.

Allmänt om kommunens kommentarer

Kommunen vill inledningsvis göra några allmänna kommentarer kring inkomna yttranden. För det första är det glädjande att samrådsförslaget väckt så stort intresse och föranlett många kommentarer och synpunkter. Kommunen har försökt att ta hänsyn till och bemöta dessa under varje avsnitt i samrådsförslaget. Det finns dock ett antal synpunkter som återkommer och som kommunen inte kommer att bemöta särskilt. Dessa handlar om

1. Omständigheter, fakta, synpunkter etc som rör olika sakförhållanden som inte hör hemma i översiktsplanen. Det kan t ex handla om synpunkter på redan existerande förhållanden och som inte berörs i planen.
2. Synpunkter som handlar om att kommunen bör ta in specifika målformuleringar från andra dokument i planen eller på annat sätt tydligare lyfta in hänvisningar till andra dokument. Planen skulle tyngas om kommunen bejakade dessa synpunkter. Ett av syftena med att hänvisa till andra viktiga styrdokument eller motsvarande är just att dessa inte ska behöva upprepas till sitt innehåll i översiktsplanehandlingen.
3. Synpunkter om att kommunen ska följa gällande lagstiftning, regelverk eller andra vägledande dokument i olika processer såsom detaljplan, bygglov etc. Att i en översiktsplan räkna upp alla sådana skulle tynga dokumentet. Vidare skulle det ge en otydlig bild om kommunen väljer att enbart redovisa vissa sådana dokument medan andra utelämnas.
- 4.

Tidigare översiktsplaner för Hudiksvalls kommun

Länsstyrelsen Gävleborg kan inte i sina register hitta att Centrumplan för Hudiksvall är gällande FÖP (Fördjupad översiktsplan) och delar heller inte kommunens uppfattning att bevarande programmet är FÖP enligt PBL (Plan-och bygglagen). Länsstyrelsen anser att den enda översiktsplan, förutom den kommuntäckande översiktsplanen som kommer att gälla efter antagandet av denna, är det tematiska tillägget för vindkraft, denna plan är antagen 2014-10-20. Länsstyrelsen påpekar också att grundtanken i PBL är att det finns en översiktsplan och att TÖP:ar (Tematiskt tillägg till översiktsplan) och FÖP:ar ska arbetas in i kommuntäckande planen.

Kommunens kommentarer

Kommunen anpassar beskrivningen av fördjupade översiktsplaner i enlighet med länsstyrelsens synpunkter. Tanken är att kommunen ska revidera tillägget avseende vindkraft och därför har detta inte kunnat arbetas in i den kommuntäckande planen.

Utgångspunkter

Vision och mål

Länsstyrelsen Gävleborg saknar en rad underlag (se olika kapitel), bland annat klimatmål. Även de strategiska planeringsinriktningarna som anges i planen saknar uppgift om hur de ska uppnås.

Region Gävleborg anser att det är en ambitiös framtidsinriktning avseende befolkningsutveckling och överlag mycket positiv till innehåll och utvecklingsambitioner. Region Gävleborg anser vidare att planen är lättillgänglig, pedagogisk och välstrukturerad. Region Gävleborg ser således positivt på översiktsplanens grundvilja att skapa boende och attraktionskraft i hela kommunen, men ser också alternativa scenarier som möjliga och funderar om det inte vore bra om kommunen överväger att även ta med ett scenario med lägre befolkningstillväxt.

Centerpartiet anser att översiktsplanen inte är tillräckligt tydlig med att hitta en balans där potentialen för Hudiksvall lyfts fram med Hudiksvalls stad, en levande landsbygd och starkt blomstrande näringsliv i hela kommunen. Det saknas även tydlighet kring vikten av förskolor och skolor i närhet till barn och ungas hem. Hudiksvall har en enorm potential för levande landsbygd och fler och fler väljer att flytta från de större städerna och ut på landsbygden.

Miljöpartiet de gröna (fortsättningsvis Miljöpartiet) vill se koppling mellan ÖP 2035 och andra av kommunfullmäktige antagna strategier och policydokument, så att

man kan se hur allt hänger samman till exempel bostadsförsörjning, Agenda 2030, klimatstrategin och cykelpolicyn.

Hudiksvalls socialdemokratiska arbetarkommun (fortsättningsvis förkortat till Socialdemokraterna) delar kommunens analys kring framtida utmaningar vad gäller behov av investeringar i välfärd som en förutsättning för växande befolkning och anser att översiktsplanen ska skapa förutsättningar för verkställighet av detta. Socialdemokraterna poängterar också de strategiska planeringsinriktningarna samt att planen ska präglas av jämställdhets- och mångfaldsperspektivet.

Lärandenämnden är i stort positiv till förslaget, men anser att budgeten måste anpassas. Hudiksvalls kommuns ambition att växa och stärka förutsättningarna för både näringsliv, invånare och offentlig verksamhet att verka och utvecklas hållbart är rimlig. Framtagandet av konkreta mål och planer i form av en översiktsplan är nödvändigt för att tydliggöra kommunens planer, ambitioner och mål.

Kultur-och fritidsnämndens arbetsutskott anser att översiktsplanen inte innehåller några nya mål utan förhåller sig till befintliga måldokument. Listan över befintliga måldokument bör omorganiseras så dokumentet ”Främja mänskliga rättigheter” och ”Förhindra diskriminering” kommer först. Dokumentet beskriver den övergripande utgångspunkt som ska gälla för allt arbete i kommunen. arbetsutskottet saknar regional kulturplan i listan. Kulturplanen påverkar markanvändning genom påverkan på den regionala utvecklingen, kulturmiljöerna samt som plats för kulturarrangemang och aktiviteter.

Iggesunds Intresseförening ser mycket positivt på kommunens vision om att nå 50 000 invånare år 2050 och hoppas att nya bostäder och inflyttning till Iggesund ska ge denna del av kommunen ett uppsving med ökad handel, samhällsservice, fler företag och arbetstillfällen. Det kommer att göra Iggesund med omnejd än mer attraktivt och trivsamt att bo och verka i. Intresseföreningen hänvisar till den lokala utvecklingsplanen, LUP Njutångers socken, för mer detaljerade beskrivningar av föreningens vision.

Privatpersoner: Flera ger kommenterar om att de anser att det är bra att kommunen har en vision av att växa.

Privatperson anser att befolkningsmålet i visionen bör sänkas till en realistisk nivå t ex 40 000 invånare 2050 - att Hudiksvall ska öka sin nuvarande folkmängd med 10 % är bara det en väldigt ambitiös vision. Kommunen är en småstad med alltför långa pendlingstider till större städer. Med tanke på den glesa befolkningstätheten i norra Sverige, kommer igångsättandet av dubbelspår på Ostkustbanan att säkert dröja

Svårt att tro att företag i Hudiksvall i större omfattning kan locka till sig nya företag med regional, nationell eller internationell marknad. Kommunen har en äldre befolkning än riksgenomsnittet med mera. Vad avser mål finns synpunkter på bland annat definition av hållbarhet, framförhållning av detaljplaner, rimlig ambition för bostadsbyggande, tempot och att fokusera på uppsatta mål samt preferenser t ex resvanor. Naturupplevelser är viktiga -tänk på naturreservat och rekreation, besöksnäringen. Negativa aspekter är t ex externhandelsområdet Medskog. Skribenten ifrågasätter varför det saknas mål för värdefulla kulturmiljöer, idrott och friluftsliv samt landsbygdsutveckling.

Privatperson anser att landsbygden är kraftigt negligerad. Visionen saknas, om inte man avser att rubriken "Hudiksvall 2050–50 000 invånare" är visionen. Sveriges bästa kommun att leva och verka i med 50 000 invånare i kommunen varav 25 000 i staden år 2050". Således saknar rubriken uppgiften: "varav 25 000 i stan". Detta skapar en otydlighet om kommunledningens ambition för den del av kommunen som ligger utanför staden, liksom kommunledningens syn på värdet av densamma.

Kommunens kommentarer

I planen beskrivs hur staden, tätorterna och landsbygden är inbördes beroende av varandra och vikten av att alla dessa kan utvecklas. Redovisningen av policydokument ska inte ses som en rangordning av dessa. Utgångspunkten är att de policys som kommunfullmäktige antar gäller all kommunal verksamhet. Kultur- och fritidsnämndens arbetsutskotts synpunkt att kulturplanen bör nämnas som regionalt styrdokument tillgodoses inför granskningen. Kommunen tar till sig synpunkten att hållbarhet kan definieras tydligare och ser över detta till granskningsskedet.

Visionen om att kommunen ska växa har antagits av kommunfullmäktige i ett annat sammanhang. Detta har tjänat som utgångspunkt för arbetet med översiktsplanen. För att visionen ska ändras krävs ett nytt politiskt beslut av kommunfullmäktige.

Kommunen noterar i övrigt vad som framförts i samrådet.

Omvärld och trender

Norrhälsinge miljökontor anser att i en alltmer internationell värld så behöver även den internationella nivån vara styrande i översiktsplanen. Flera EU-direktiv till exempel är viktiga för kommunen att följa. Detta behöver kompletteras i inledande text. Ett kapitel om biologisk mångfald behöver ingå. Hotet mot den biologiska mångfalden är lika stort som klimatkrisen idag.

Kommunens kommentarer

Det är helt korrekt att både Sverige och dess kommuner är alltmer beroende av den normgivning som sker på EU-nivån. Att redovisa både svensk lagstiftning och EU-direktiv eller motsvarande som en kommun styrs av skulle medföra att översiktsplanedokumentet blir väldigt omfattande. Inför granskningsskedet ses skrivningarna om biologisk mångfald över.

Klimatkris

Omställning Hudiksvall anser att avsnittet i stort sett är bra, men där borde även finnas en referens till länsstyrelsens Energi- och klimatstrategi för Gävleborgs län 2020—2030. En kommunal åtgärdsplan för att nå målen måste upprättas. Efter kommande val står endast två mandatperioder till förfogande för att nå 2030 års delmål som i princip innebär en halvering av dagens utsläpp.

Privatperson Omställning kräver en aktiv samhällsplanering I den akuta situation världen befinner sig måste det ske på några få år. Sveriges åtagande är att ha halverat sin negativa påverkan till år 2030. Kommunen måste använda all sin kraft för att det ska bli möjligt på lokal, nationell, europeisk och global nivå.

Översiktsplanen ska vara en handlingsplan för markanvändningen inom kommunens gränser. Forskare över hela världen har utlyst nödläge för planeten tillstånd som uppstått genom överanvändning av tillgångarna, i princip markens, vattnets och luftens användning. En markanvändningsplan måste därför utgå från de överhängande katastroferna.

Miljöpartiet konstaterar att det är ett klimatnödläge där bland annat EU satsar med höga ambitioner och där transportsektorn tar stora kliv framåt och nyckelutmaning är att minska vårt klimatavtryck och planera för ett samhälle med nollnettoutsläpp av växthusgaser. En förändring av transporter av människor och gods blir därför framförallt nödvändig. Mer fokus på cykling och gods med samordnade varustransporter.

(Se även kap Miljö, hälsa och säkerhet/klimatanpassning)

Kommunens kommentarer

En översiktsplan uttrycker kommunens viljeinriktning för den fysiska planeringen och är både ett strategiskt dokument och en vägledning för kommande beslut. Varje mandatperiod ska kommunen anta en planeringsstrategi som redovisar planens aktualitet och hur den ska genomföras. Planen innehåller delar som söker öka de hållbara trafikslagens betydelse. Lokaliseringen av ny bebyggelse till starka

stråk, betydelsen av järnvägsstationers centrala lägen, förtätning m m är andra uttryck för att minska resandets miljöpåverkan.

Hållbar utveckling som utgångspunkt

Vänsterpartiet Hudiksvall (fortsättningsvis Vänsterpartiet) önskar en tydlig skrivning av hur kommunen definierar begreppet ekonomisk hållbarhet. Partiet vill övergripande framhålla det positiva att en ett förslag till ny översiktsplan presenteras och att hållbarhet är en utgångspunkt i planen. Partiet hoppas på stort engagemang bland invånare, näringsliv och lokala organisationer. Partiet instämmer i princip med de 10 strategiska inriktningarna men ifrågasätter skrivningar kring utvecklingsområden för bebyggelse.

Omställning Hudiksvall anser att det är bra att hållbarhetskriterierna för ekokommun omnämns. Det vore även bra om det skrevs in att Hudiksvalls kommun är medlem i Sveriges ekokommuner sedan 2002 och att fullmäktige enhälligt 2012 fastslog att Hudiksvall ska vara en "ledande ekokommun". I definitionerna av begreppet ingick bland annat att "vi ska visa vägen och vara ett föredöme. Ledande innebär även att vara innovativ, våga prova nya lösningar och uppfattas som en ledande ekokommun av andra". Det är en skam att Hudiksvallbostäder under de premisserna fortsätter med sina betonghus. Nu som monument på Kattvikskajen.

(Se även kapitel: Konsekvenser/hållbarhetsbedömning.)

Kommunens kommentarer

En definition av hållbarhet ska som tidigare nämnts utvecklas. Vänsterpartiets ståndpunkt tillgodoses. Samrådsförslaget söker möta det Miljöpartiet skriver om fokus på cykling. Koncentration av verksamheter kring större vägar och noder kan minska varutransporterna. I planen redovisas som ett särskilt avsnitt att kommunen är en ekokommun. Där ges länkar till relevant bakgrundsmaterial. I konsekvensbeskrivningen görs dessutom en hållbarhetsbedömning utifrån de kriterier som en ekokommun använder sig av.

Planering med dialog som utgångspunkt

Privatperson: Ett särskilt avsnitt eller del "Planeringsförutsättningar" bör upprättas innan planhanteringen fortsätter - ytterligare ett skäl för att samrådtiden bör förlängas. Det behövs faktaredovisning där olika frågor och sektorsintressen kan beskrivas. Dessutom kan kommunens olika delar beskrivas och ortsanalyser tas fram.

Funkoform anser att kommunen satt upp inspirerande mål för inflyttning och att Delsbo är en av de orter som satts upp som centrum. Många känner stort engagemang och där offentlig sektor, näringsliv och civilsamhälle samarbetar och ger draghjälp åt varandra kan en positiv utveckling ske. Delsbo har ett starkt varumärke som behöver vårdas bland annat för framtidens boende på landsbygden. Använd bebyggelsen av strandnära områden i Delsbo för att skapa långsiktig utveckling. Kriterier i byggprocessen ska vara: Hållbarhet, modernitet men i samklang med den lokala traditionen, bygga med naturen och marken istället för att tukta den med stora maskiner, möjligheten att leva där utan egen bil samt leva landsbygdsliv med möjlighet till odling och natur, men med närhet till service, skola och handel.

Kommunens kommentarer

Planen har varit utställd i ca två månader. Kommunen anser inte att samrådstiden varit för kort. Kommunen delar i stort den synpunkt som Funkoform anför om utvecklingen av Delsbo, något som har tillgodosetts i samrådsförslaget.

Regional och kommunal utveckling som utgångspunkt

Region Gävleborg framhåller att regionen är stor till ytan och med förhållande vis liten befolkning. Som regionens tredje största ort är kommunen en viktig nod och det är positivt att kommunen själv positionerar sig som sådan. Hudiksvalls översiktsplan hakar även väl i det funktionella och gränsöverskridande perspektiv som nya RUS framhåller genom att bland annat betona vikten av starka samband över administrativa gränser.

Kommunens kommentarer

Kommunen noterar Region Gävleborgs synpunkter.

Utvecklingsinriktning

Strategiska planeringsinriktningar

Region Gävleborg ser positivt på att Hudiksvalls översiktsplan visar tydlig tillväxtambition och att Hudiksvall verkar för stärkt flerkärnighet i kommunen på samma sätt som Region Gävleborg gör i länet. Detta skapar grundförutsättningar för att leva, bo och verka i länets alla delar samtidigt som tillgängligheten stärks till större och mer specialiserade arbetsmarknader, utbildning och service. Ett scenario med fortsatt distansarbete som möjliggör ett boende mer friställt från den fysiska

arbetsplatsen, vilket enligt många kan komma att öka intresset för mer utspridda och lantliga miljöer bör kommenteras eller beaktas i den slutliga versionen.

Trafikverket anser att det är önskvärt att kommunens översiktsplan eller ett komplement till översiktsplanen innehåller en långsiktig strategi med ett helhetsgrepp kring trafikfrågor. Hur infrastrukturen planeras kan i hög grad påverka möjligheten att nå en hållbar samhällsutveckling där allmänna intressen och hur riksintressen och miljökvalitetsnormer tillgodoses.

Sundsvalls kommun konstaterar att utvecklingsinriktningen för Sundsvallsregionen finns redovisad och att den gemensamma utvecklingsinriktningen för översiktsplanering utgör ett planeringsunderlag för kommunerna. De anser att det är mycket positivt att Hudiksvall nyttjat denna riktning som en grund för fortsatt planering. För att ta nästa steg och göra utvecklingsinriktningen till en del av gällande översiktsplan skulle utvecklingsinriktningen för Sundsvallsregionen behöva ingå i beslutet om antagande av Hudiksvalls översiktsplan. Tydliggör i så fall att beslutet avser de delar som ingår i Hudiksvalls kommun. Lyft gärna in den regionala utvecklingsinriktningen under fliken Utvecklingsinriktning.

Centerpartiet saknar en övergripande plan för landsbygden. Delsbo och Iggesund omnämns som lokala centra, men Centerpartiet anser att även övriga tätorter som till exempel Forsa, Näsvisen, Enånger, Frigggesund och Njutånger är viktiga liksom landsbygden. Det måste finnas en vision och utvecklingsinriktning för landsbygden. ”Både stad och land behöver utvecklas”. Centerpartiet saknar övergripande fokus för skolan. Såväl vikten av att ha nära mellan förskolan, skolan och hemmet och skolperspektivet i infrastrukturen samt skolor på mindre orter.

Miljöpartiet tycker att översiktsplanen i stora delar är bra och ett tydligt steg i rätt riktning för kommunens fortsatta utveckling. Ansatsen att knyta ihop de tre största orterna är klok utifrån de hänsyn som tas.

Social- och omsorgsnämndens au: Samtycker till förslaget utifrån att det kommer att innebära mer samlade verksamheter och lättare att nyttja och samnyttja resurserna för nämndens verksamheter. Förslaget ger även förutsättningar för hållbarhet, vilket är ett viktigt framtida mål. Förslaget om att tänka utifrån tre kärnor möjliggör även ökad kvalitet inom nämndens verksamheter i ett kortare och längre perspektiv. Nämnden ställer sig positiv till integrationen i samhället som blir bättre när funktioner som boendetyper, verksamheter, handel, samhällsservice, mötesplatser,

kontor med mer blandas. Det ökar även möjligheten till att skapa bra kommunikations- och pendlingsmöjligheter.

Lärandenämnden anser att Hudiksvalls kommuns ambition att växa och att stärka förutsättningarna för både näringsliv, invånare och offentlig verksamhet att verka och utvecklas hållbart är rimlig. I det är framtagandet av konkreta mål och planer i form av en översiktsplan nödvändigt för att tydliggöra kommunens planer, ambitioner och mål för den framtida utvecklingen av Hudiksvall som kommun.

Bygderådet i Hudiksvall konstaterar att de finner det oroande att förslaget genomsyras av vad som kan uppfattas som en tämligen låg ambitionsnivå vad gäller landsbygden utanför de utpekade tre "starka kärnorna" i kommunen. Intrycket av förslaget till ny översiktsplan blir, att den genomsyras av ett mycket hierarkiskt värderande synsätt från centrum, dvs. staden Hudiksvall, via de större tätorterna Delsbo och Iggesund, till periferin i form av landsbygden. Detta synsätt förefaller tyvärr prägla planeringsinriktningarna i stort och medför att det framför allt är de tre "starka kärnorna" — Hudiksvalls stad, Iggesund och Delsbo — som genom översiktsplan 2035 ges goda möjligheter att utvecklas. Detta synsätt förefaller stå i tämligen skarp kontrast mot den uttalade strategiska planeringsinriktningen "både stad och land behöver utvecklas". Bygderådet i Hudiksvalls kommun ser det som väsentligt att det tydliggörs att även landsbygden är viktig för hela kommunens utveckling. Bygderådet utgår också från att är kommunens vilja att även de mindre orterna och landsbygden skall ges förutsättningar att utvecklas i kraft av sin egenart — och inte huvudsakligen som natur- och rekreationsområden för boende i de tre utpekade "starka kärnorna" i kommunen.

Privatperson: Strategierna för näringslivet, tre starka kärnor, stad och land och sammankoppling är optimistiska, men några konkreta åtgärder redovisas inte. Prioritering av buss och gång- och cykeltrafik före biltrafik är bra, men det är en prioritering som känns väldigt främmande i Hudiksvalls kommun där biltrafiken har haft högsta prioritet under flera decennier. Man kan göra det bättre och säkrare för fotgängare och cyklister genom att bygga nya gång- och cykelvägar som är planskilda efter vissa större vägar och gator, trafikljusreglerade med prioritet för gång- och cykeltrafiken i vissa korsningar, nya cykelparkeringsplatser och anläggande av cykelpumpstationer. Åtgärder som vidtas för att främja buss- och gång- och cykeltrafik måste gå hand i hand med åtgärder för att göra det obekvämare för biltrafiken. Arbetsparkeringar måste tas bort från centrala Hudiksvall, flera centrala gator bli gågator och parkeringstaxorna i övrigt ses över.

Trivsamma mötesplatser är också en bra strategisk inriktning. I Hudiksvall finns flera fina platser där människor kan träffas, bland annat, stenkajen och strandpromenaden och gågatan. Men ytterligare mötesplatser kan skapas. Salutorget bör återställas till ett

stadstorg istället för den fula parkeringsplatsen den nu är. Parkerna i centrala Iggesund och Delsbo centrum bör rustas upp. Strategin för natur- och rekreationsområden, sjöar och vattendrag är bra. Hudiksvalls identitet som kuststad ska stärkas. Men minst lika viktigt är stadens identitet som en gammal historisk stad med trähusbebyggelse!

Privatperson: Vill att texten ska kompletteras med servicepunkter. I den bifogade ”Handelsstrategi 2013–2023” anges under rubrik ”Landsbygdshandel” följande: ”Kommunen stöder landsbygdshandeln direkt genom s.k. hemsändningsbidrag och via omsorgens inköp till sina kunder. Texten bör även informera om att kommunen stödjer ”Servicepunkter” samt länka till dokumenten Varuförsörjningspolicy och Tillämpningar för varuförsörjningspolicy.

Privatperson: Poängterar vikten av att den service som tidigare fanns i Iggesund återupptas samt bättre kollektivtrafik.

Kommunens kommentarer

En översiktsplan uttrycker kommunens viljeinriktning. En översiktsplan ska redovisa hur de statliga riksintressena ska tillgodoses. Detta ett av uttrycken för att beskriva den balans mellan statliga, regionala och kommunala intressen som speglas i en översiktsplan. Staten, genom Trafikverket, leder arbetet med och beslutar om den framtida lokaliseringen av ett dubbelspår på Ostkustbanan. Kommunen har en rad intressen att bevaka både ur det lokala, regionala men även det statliga perspektivet i denna fråga; detta som en kommentar till länsstyrelsens synpunkt.

Inför granskningen ses skrivningarna om gemensam utvecklingsinriktning för Sundsvallsregionen över om det går att förtydliga eller på annat sätt bättre visa på att de är en del av översiktsplanen i enlighet med Sundsvalls kommuns synpunkt.

Kommunen delar Centerpartiets synpunkt att mötesplatser är viktiga även utanför de tre största tätorterna. Under avsnittet om ”Trivsamma mötesplatser” sker ett tillägg inför granskningen.

Kommunen delar Centerpartiets och Bygderådets synpunkt om att även andra tätorter än Delsbo, Hudiksvall och Iggesund är viktiga. Det finns i planen tätortskartor för Sörforsa, Enånger och Näsvisen som ett exempel på detta. Däremot har de tre utpekade orterna en något annan funktion för sitt omland jämfört med de övriga tätorterna. Det är viktigt att planen bejakar detta och främjar en utveckling av staden, tätorterna och landsbygden utifrån sina respektive utvecklingsförutsättningar. Kommunfullmäktige har för övrigt nyligen antagit en strategi för utvecklingen av landsbygden. Översiktsplanen ska inte ses som ett dokument som lägger fast

kommunens så kallade skolstruktur, dvs var olika skolor ska vara lokaliserade. Den får behandlas i särskild ordning. Klart är dock att förutsättningarna för att nå service av god kvalitet i form av till exempel skolor eller socialtjänst på hemorten eller inom godtagbara avstånd är av stor betydelse för utvecklingen av hela kommunen.

En privatperson har rätt i att kommunen inte har genomfört någon resvaneundersökning för att få en bättre bild över hur man transporteras. Samma person har också rätt i att bilen har en stark ställning. För kommuner med Hudiksvalls gleshet är det en utmaning att få tillstånd fungerande alternativ till bilen då avstånden är långa. Planen försöker beskriva en förflyttning där de hållbara trafikslagen stärks.

De synpunkter som en privatperson för fram som kan komplettera kommunens handelsstrategi noteras och förs in när kommunen omarbetar handelsstrategin.

Hudiksvall tar plats i regionen

Voith Turbo Safeset AB betonar vikten och behovet av goda pendlingsmöjligheter både inom kommunen och med angränsande regioner. Vikten av säkra och täta transporter till och från Arlanda och behovet av dubbelspår på Ostkustbanan lyfts fram med station i centrum men även gärna nära Fors industriområde. Bättre väg norrut (1–2 väg hela vägen ett måste) behövs eftersom nuvarande väg är trafikfarlig. God tillgång till snabb digital behöver utvecklas i hela kommunen för att medarbetare ska kunna jobba hemifrån. Tillgång till elektricitet behöver säkras.

Social- och omsorgsnämndens au: Goda möjligheter till pendling är en viktig fråga för våra verksamheter, både för att öka tillgängligheten för de i vårt samhälle som inte har körkort och för att kunna rekrytera medarbetare till våra verksamheter.

Kommunens kommentarer

Kommunen delar Voiths Turbo Safeset AB:s synpunkter. Bland annat är frågan om en säker in- och utfart vid E4/Björnmyravägen nära Fors industriområde något som kommunen bevakar i dialogen med olika myndigheter.

Ett starkt näringsliv

Voith Turbo Safeset AB betonar att det är viktigt med partnerrekrytering och tillgång till samhällsservice (förskolor, skolor, sjukvård etc). Företaget har flera lokala underleverantörer och vill gärna ha fler vilket underlättas med aktivt och bra stöd från kommunen.

Holmen: I planförslaget finns tre branscher utpekade som strategiska utvecklingsområden. Skogsindustrin har dock inte fått något sådant tydligt utpekande. Holmen vill därför framhålla att både kartongbruket och sågverket

behöver ha möjlighet för framtida expansion. I och med den gröna omställningen kommer skogsindustrin att spela en stor roll och Holmen önskar ta en aktiv del i detta. Holmen ser därför en stor utvecklingspotential hos sina verksamheter i Iggesund som redan i dagsläget är kommunens största privata arbetsgivare. De områden i Iggesund som har pekats ut som lämpliga för framtida industrimarker är lokaliserade i enlighet med Holmens framtidsplaner. Holmen skulle dock önska att ytterligare mark pekades ut för att möjliggöra expansion i takt med att industrierna växer. För mer detaljerad redogörelse se yttrande som även har kartbilder. Det rör sig om delar vid Skälölandet och Skärnäs.

Kommunens kommentarer

Kommunen önskar stödja den utveckling som Voith Turbo Safeset AB pekar på med att underlätta för partnerrekrytering. Till stor del handlar det om att vara en attraktiv ort med goda arbetsmarknadsmöjligheter alternativt goda kommunikationer till näraliggande arbetsmarknader för att nå goda rekryteringsmöjligheter. Även ändrade arbetssätt efter pandemin kan underlätta för en partnerrekrytering. Även med ökat distansarbete är goda kommunikationer väldigt viktiga för de tillfällen man behöver befinna sig på arbetsplatsen.

De utpekade branscher som planen nämner följer kommunens de skrivningar som gjorts i samband med tidigare visionsarbete. Detta ses över med jämna mellanrum och precis som Holmen nämner är trä och skog viktiga områden för kommunen. Kommunen sätter stort värde på att Holmen vill möjliggöra för fortsatt framtida expansion och har redan i samrådsförslaget tagit höjd för detta. Inför granskningen ses områdena över och kommunen kommer att pröva de områden som Holmen nämner i yttrandet. Ett av områdena, det norr om sågverket, kommer att hamna nära bostadsbebyggelse. Här kan flera avvägningar behöva göras.

Buss cykel och gång först

Tekniska nämnden: Gång och cykel – Biltrafik - Samverkan mellan Trafikverket och Region Gävleborg ska fördjupas i fortsatt arbete. Planen har ett stads- och tätortsnära fokus i trafikfrågor. Skillnader mellan förutsättningar för stad och glesbygd och mindre orter bör tydliggöras.

Kultur-och fritidsnämndens au: Det bör vara tydligt att översiktsplanen har samma prioriteringsordning som kommunens cykelpolicy och först prioritera barns skolresor och resor till fritidsaktiviteter. Det är viktigt att förhållningssättet i avsnittet utgångspunkter får genomslag i den konkreta planen. I några fall bör större hänsyn tas till gång och cykel-perspektiven än vad som anges i förslaget.

Social-och omsorgsnämndens au: Stödjer förslaget med utökade och bättre cykelvägar för att göra det lättare för våra verksamheter att minska bilanvändandet i tätorten. Bättre gång- och cykelvägar underlättar för medarbetare att ta sig till arbetet och ger även fler äldre och funktionsnedsatta möjlighet att klara av att ta sig fram på egen hand. Det kan även bidra till ökad rörelse, vilket kan vara en bidragande faktor till ökad folkhälsa i vår kommun.

Privatperson Ambitionsnivån är för låg i cykelpolicyn. Cykelpolicyn anger ambitionsnivån att ”andelen som använder cykel för resor kortare än 5 kilometer ska öka”. Den låga ambitionsnivån skapar ett planeringshinder som exkluderar orterna Njutånger, Iggesund, Sörforsa och Rogsta vilka alla bör ha säker cykelväg till Hudiksvall. Ambitionen bör vara 10 km.

Kommunens kommentarer

Kommunen delar synpunkten att översiktsplanen inte ska ha någon annan prioriteringsordning än kommunens antagna cykelpolicy. Detta ses över inför granskningen vilket är ett tillgodoseende av kultur- och fritidsnämndens au:s synpunkt.

Det ligger en ekonomisk utmaning att skapa säkra cykelvägar på långa avstånd. Här måste trafikmönster, befolkningsstorlek, alternativa trafikslag m m vägas in. Kommunen arbetar för att det ska bli en gång- och cykelväg längs gamla E4. Kommunen lyfter också i olika sammanhang behovet av att knyta ihop Sörforsa och Hudiksvall och på sikt även Näsvisen. När cykelpolicyn ses över får ställning tas till om den ska omarbetas i enlighet med privatpersonens synpunkt.

Trivsamma mötesplatser

Centerpartiet: Under rubriken lyfts staden och de prioriterade orterna som orter där mötesplatserna ska stärkas. Centerpartiet menar att mötesplatser i kommunens övriga tätorter och landsbygd också måste stärkas och utvecklas.

Kultur- och fritidsnämndens au: Sista meningen i stycket kompletteras: Offentliga rum utformas tillgängliga för alla och inbjuder till aktivitet, lek, lärande och offentliga tillställningar.

Social- och omsorgsnämndens au: Mötesplatser som är inbjudande och tillgängliga för alla kan motverka isolering och psykisk ohälsa samt även minska segregation. Lätt tillgängliga mötesplatser kan även bidra till en god folkhälsa.

Kommunens kommentarer

Inför granskningen ses formuleringen över i enlighet med den anförda synpunkten från kultur- och fritidsnämndens au.

Identiteten stärks

Centerpartiet: Under denna punkt lyfts staden och dess identitet som kuststad, det håller partiet med om, men saknar en vision där Hudiksvall sin identitet som kuststad med levande landsbygd.

Voith Turbo Safeset AB anser att det är viktigt att visa upp Glada Hudik och Hälsingland, det har redan bra rykte som man kan bygga vidare på.

Delsbo byråd: Utifrån de urbaniseringstrender som pågår anser rådet att det är viktigt att belysa vikten av landsbygden och skapa förutsättningar för att attrahera kompetens och öka invånarantalet i enlighet med kommunens vision om 50 000 invånare år 2050.

38 personer från Delsbo vill framhålla att det är ett framträdande och viktigt drag i Delsbos karaktär att så mycket av bebyggelsen ligger utanför "bebyggelsekärnan". Inte minst för de som är inflyttade framstår den utspridda bebyggelsen, och det vittförgrenade vägnätet, som något ovanligt. I Delsbo kan man röra sig i vilka "kringelikrokar" man vill i det öppna landskapet. Det är värt att bevara och utveckla! Om man vill få nya invånare till Delsbo så är det inte självklart att dessa vill bosätta sig i Ede eller vid Fallsmor, utan att de lockas just av möjligheten att bo på landet.

Privatpersoner 3: Delsbo har en identitet som är mer än tätorten, det behöver förtydligas och är en viktig serviceort för omgivande landsbygd.

Kommunens kommentarer

Kommunen delar Voith Turbo Safeset AB:s synpunkt att Glada Hudik är ett starkt platsvarumärke. Besöksnäringen är en prioriterad del i kommunens vilja att växa och skapa fler arbetstillfällen, besökare och inflyttare. Synpunkterna om identiteten och karaktären i tätorten Ede och omgivande bygd i Delsbo är viktiga och delas i långa stycken av kommunen. I planen redovisas både utvecklingsmöjligheter i tätorten och omgivande landsbygd bland annat i form av s k LIS-områden. Det har också pågått ett projekt i Delsbo med att inventera obebodda hus i syfte att skapa fler bostadsmöjligheter. Det ska dock sägas att det finns en utmaning i att verka för en ökad gleshet. En sådan medför nämligen inte sällan större krav på olika resurser t ex i form av utbyggt VA-nät, fler vägar, mer transporter till skolor, livsmedelsbutiker och

annan service, för att nämna några. Samtidigt kan bejakandet av denna gleshet leda till att det skapas väldigt fina miljöer präglade av hög livskvalitet och där det t ex går att minska miljöbelastningen genom ökad självhushållning.

Så vill vi utveckla bebyggelse- och kommunikationsstråken

Länsstyrelsen Gävleborg har regional och kommunal utgångspunkt vad gäller väg och järnväg. Här anges såväl E 4, väg 758 och OKB samt väg 84. Även ett nationellt perspektiv ska inkluderas eftersom särskilt E 4 och Ostkustbanan har nationell betydelse. Samtliga vägar ingår i ett funktionellt prioriterat vägnät men har något varierande prioritet. Det är viktigt att exploateringar och bebyggelseutveckling längs vägarna samordnas så att funktion inte försämras genom hastighetsbegränsningar. Viktigt även med prioritering av oskyddade trafikanter där kollektivtrafikstråk och gång- och cykeltrafik prioriteras. Länsstyrelsen klargör att Dellenbanan inte längre ingår i infrastruktursystemet och inte längre hanteras av Trafikverket. Om det skulle råda konkurrens om markanvändning mellan spårbunden turisttrafik och exempelvis gång- och cykeltrafik ska prioritering ske mot allmänna intressen där även kommunens planmonopol är vägledande.

Trafikverket: Utvecklingsinriktningen ligger i linje med utgångspunkterna för bebyggelseutveckling samt ur ett kommunalt och regionalt perspektiv för ett flertal inriktningar. Här anges såväl E4, väg 758 och OKB i norrsydlig riktning samt väg 84 som tvärförbindelse mot inlandet. Samtliga vägar ingår i funktionellt prioriterat vägnät men har något varierande prioritet.

En regional utveckling är viktig ur ett pendlingsperspektiv och förlängd restid kan möjligtvis motverkas genom en utjämning av hastigheten där man kan se över om hastigheten kan höjas på vissa delar när man måste sänka hastigheten på grund av avsaknad av mittseparering. Viktiga prioriteringar måste ske för oskyddade trafikanter där kollektivtrafikstråk och gång- och cykelvägar prioriteras. Även viktigt att samtliga parter fullföljer sina åtaganden vid till exempel åtgärder genom den statliga medfinansieringen så att man skapar så mycket nytta som möjligt för medborgarna. Avseende väg 84 så ska prioriteringen utgå från att vägen är ett funktionellt prioriterat vägnät och ett viktigt pendlingsstråk. Det är viktigt att exploateringar och bebyggelseutveckling längs vägarna samordnas så att funktion inte försämras genom hastighetsnedsättningar. Det gäller inte minst de större vägarna där antalet anslutningar måste minimeras då många etableringar söker publika lägen. Ett flertal etableringar utpekas framförallt längs väg 84 och in mot centrala Hudiksvall. Det är viktigt att trafikutredningar och simuleringar utförs i tidiga skeden, med rätt underlag då man annars riskerar en försämrad funktionalitet. Trafikverket har ansvar för de

sekundära länsvägarna som anges i planen och hanterar dessa enligt underhållsplanen.

Den åtgärdsvalsstudie som genomförts kan förbättra och utveckla trafiksituationen vid Medskogsområdet, vilket möjligen kan nämnas i den fortsatta processen. En växande stad medför ett ökat ansvar på samhällsutvecklingen då större konkurrens skapas mellan markanvändningen. Här behövs en tydlighet och långsiktighet mellan utvalda delar. Det ska dock samordnas med behov av ny infrastruktur och för Trafikverkets del är det framförallt järnvägen (OKB). Trafikplatserna på E4 in mot Hudiksvall har kvarstående brister och ett antal tillbud och svåra olyckor har inträffat. Det gäller framförallt i korsningarna i de norra delarna. För många av de utpekade delarna måste samordning ske mellan samhällsplaneringen och infrastrukturplaneringen. Det finns annars stor risk att exploateringar byggs upp kortsiktigt och att förändringar får stora negativa konsekvenser för såväl enskilda som allmänna intressen.

Dellenbanan har tidigare upplåtits till annan part där turisttrafik genomförs med såväl dressin som med större fordon. Järnvägen är nedlagd och ingår inte i det statliga infrastruktursystemet. Den ligger därmed inte med som en förutsättning när Ostkustbanan planeras för ny sträckning. Frågan är inte aktuell för Trafikverket och behandlas inte i nuläget. Råder det konkurrens om markanvändningen mellan spårbunden turisttrafik och exempelvis gång- och cykeländamål ska prioritering ske mot allmänna intresset där även kommunens planmonopol är vägledande.

Länsmuseet anser att även om det inte drivs någon kommersiell trafik på Dellenbanan och den inte sitter ihop med Ostkustbanan är det viktigt att den finns med i planeringen för att kunna återansluta till OKB eller i en framtid till Hudiksvalls station.

Järnvägsföreningen Dellenbanans Vänner: Järnvägsföreningen lyfter fram att spårbundna transporter är ett ekologiskt hållbart alternativ till den frakt som sker på väg, samtidigt som risken för olyckor är lägre och att detta gäller även Dellenbanan. För att Dellenbanan ska kunna bidra till att klimatmålen nås måste den först rustas upp till en med landsvägen konkurrenskraftig standard. Järnvägsföreningen vill se att Dellenbanan tas med som en särskild rubrik och markeras särskilt på de olika kartor som ingår i planen.

Ljusdal — Delsbo — Hudiksvall är kommunens tyngsta kollektivtrafikstråk, och betjänas av en busslinje. Kollektivresandet ökar också här, vilket lett till att man ökat turtätheten. Resandet på sträckan är idag fullt tillräckligt för att motivera regionaltågstrafik. Vore banan i gott skick så vore det en självklarhet att trafikera den

med X-tåg. Dagens busstrafik drivs med fossilfria drivmedel, men dessa släpper ut ungefär lika stora mängder koldioxid som traditionell diesel. Det innebär att vi, där vi kan, bör övergå från busstrafik till (eldriven) tågtrafik, och från timmerbilar till (eldrivna) virkeståg. En överflyttning av trafik från väg till järnväg ökar också trafiksäkerheten. Dessutom medför reguljär tågtrafik på Dellenbanan att Forsabygden och Dellenbygden blir mera attraktiva för folk att bosätta sig i (eller bo kvar) och för företag att etablera sig (eller expandera). Genom att integrera Dellenbanan i X-Trafiks regionalstågsnät ges de boende i Näsvisen och Delsbo betydligt bättre möjligheter att arbetspendla. Och kusten och inlandet knyts ihop till en arbetsmarknadsregion. Arbetspendling mellan Hudiksvall och Bollnäs, Ljusdal och Söderhamn, sker miljövänligare och restiden kan utnyttjas till arbete. Rent tekniskt kan den nödvändiga upprustningen göras på bara 1 — 2 år.

Avgörande för att denna investering och omställning ska kunna ske är dels att kommunen har en planeringsberedskap för detta, dels att staten tar med projektet i sin infrastrukturbudget. Genom att ta med Dellenbanan i översiktsplanen gör kommunen det i praktiken möjligt för staten att ta med även denna järnvägssträcka i sin planering. Järnvägsföreningen vill därför att en upprustning av Dellenbanan tas med i översiktsplanen som en möjlighet, och att förutsättningarna för en sådan därför bör utredas. I den förra översiktsplanen klassades banfastigheten som "utredningsområde". Järnvägsföreningen föreslår att denna klassificering bibehålls. En viktig punkt är här att även den framtida anslutningen av Dellenbanan till den nya Ostkustbanan, både norrut och söderut, tas med i översiktsplanen. Dressinuthyrningen på Dellenbanan har nu vuxit till en av kommunens viktigaste besöksnärsverksamheter och Järnvägsföreningen vill därför att kommunen i översiktsplanen omnämner dessa verksamheter, och att kommunen är positiv till att de utvecklas vidare.

Privatperson föreslår att i översiktsplanen lägga till att Dellenbanan bör bevaras inför framtiden. Dagens hållning eller tystnad runt Dellenbanan ger negativa konsekvenser för varumärket Hudiksvalls kommun. Genom att skydda Dellenbanans bantomt och banvall så att möjligheten finns att rusta den igen i framtiden. Argumenten att göra så genomsyrar hela den offentliga debatten på riksplan och i världen.

Kommunens kommentarer

Kommunen noterar det Trafikverket anger om Väg 84 om funktionalitet, pendlingsstråk osv som delas av kommunen. Det är också positivt att Trafikverket nämner åtgärdsvalsstudien vid Medskogsområdet.

Det har i samrådet inte framkommit något från Region Gävleborg eller Trafikverket att de har för avsikt att hävda Dellenbanans sträckning som en framtida järnvägskorridor. Länsstyrelsen anger att vid en konflikt mellan spårbunden turisttrafik och gång- och cykelväg ska det allmänna intresset, dvs det senare, prioriteras. Kommunen har inte för avsikt att gentemot Region Gävleborg och statliga myndigheter driva frågan om att Dellenbanan ska byggas om för att medge gods- och persontrafik på järnväg. Detta har påverkat redovisningen av Dellenbanan i samrådsförslaget. Bussar längs väg 84 mellan Ljusdal och Hudiksvall kan fylla den funktion som en upprustad Dellenbana skulle fylla för persontrafiken, vilket kan förstärkas än mer om bussflottan konverteras till eldrift på sikt. Det ter sig helt orealistiskt att tro att ett projekt av Dellenbanans storlek med i stort sett ingen planeringsmognad skulle komma att pekas ut i den 12-åriga nationella planen som just nu bereds. Lägg därtill arbete med järnvägsplanering och byggtid. Ur det perspektivet ter det mer sannolikt att buss- och lastbilstrafiken hinner utvecklas långt snabbare med mer hållbara drivmedel än det skulle ta att få ny järnvägstrafik på Dellenbanan. De 2–3 år som nämns i yttrandet måste därför sättas in i ett annat tidssammanhang. Dessutom kan inte Dellenbanan fullt ut ersätta väg 84 eftersom den möter ett nationellt behov utifrån bland annat trafiken på Härjedals- och Jämtlandsfjällen. Det blir därför än viktigare att rusta väg 84 för att göra den säker och möjliggöra effektiva transporter på väg.

Kommunen är medveten om det goda arbete som järnvägsföreningen gör med dressintrafik mm och som på ett positivt sätt bidrar till besöksnäringen i kommunen. Föreningen har också under lång tid med stort ideellt engagemang arbetat med att förvalta banan. Kommunen anser emellertid att det vore att skicka en felaktig signal att ange att Dellenbanan ska utgöra ett utredningsområde i planen, om man med detta menar att det ska utredas om huruvida banan ska byggas om för järnvägstrafik eller inte.

Kommunen delar i långa stycken föreningens beskrivning av järnvägens betydelse för att utveckla stationssamhällen. Om det är angeläget att spara ”korridoren” för ett eventuellt framtida behov, som det är svårt att sia om i dagsläget, kan ett sätt att säkra bansträckningen vara att bygga om delar av den till gång- och cykeltrafik, om det av olika skäl bedöms vara lämpligt och genomförbart i övrigt. Kommunen väljer därför att inte bejaka föreningens synpunkt att Dellenbanan inte ska kunna användas för en framtida gång- och cykelväg, till exempel mellan Hudiksvall och Forsa.

Längs stråk som binder samman

Centerpartiet vill formulera om texten från ”Att bebyggelsen ska ske i dessa lägen är för att utveckla en sammanhängande miljö”. Istället ska det stå ” Att bebyggelseutvecklingen kan ske i dessa lägen för att utveckla en sammanhängande miljö.” Det bör även framgå att bebyggelsen kan ske också i mindre tätorter inte bara Hudiksvall, Iggesund och Delsbo.

Kommunens kommentarer

Avsnittet innehåller en ambition att utifrån särskilt hållbarhet (bland annat nämns transporter) söka styra bebyggelsen till vissa stråk. Klart är, precis som Centerpartiet påpekar, all ny bebyggelse inte möjlig att styra till dessa områden. Strax innan det citerade avsnittet anges därför att det *främst* ska ske i dessa lägen, dvs det finns således även andra alternativ. Om ordet ”ska” ersätts med ”kan” blir det däremot inte någon sådan styrning som eftersträvas.

Riksväg 84

Omställning Hudiksvall: Den formulering som anges i översiktsplanen är oförenlig med klimatmålen. Riksväg 84 är idag en 90-väg med förslag till hastighetsbegränsning till 80 km/h. Det har riktats krav på 3-fältsväg i stället med 100 km/h. Detta på en sträcka som parallellt har ett nedlagt järnvägsspår. Energiförbrukningen för överförd trafik till järnväg kan reduceras till en fjärdedel och bli koldioxidfri med förnyelsebar el. Ett upprättande av Dellenbanan stärker dessutom Delsbo och Näsvisen med en personalförsörjning som inte behöver vara bilburen. Arbets- och skolpendling mellan Ljusdal/Delsbo — Hudiksvall skulle också förenklas. Stora mängder timmertransporter kan även överföras. Under Iggesund och Delsbo redovisas cykelvägar. Där står: ” I plankartan redovisas två alternativa sträckningar. Den ena i Dellenbanans sträckning och den andra utefter väg 84. Kommunen behöver utreda bästa möjliga lösning tillsammans med Trafikverket.” En konsult utredde detta för Trafikverkets och kommunens räkning och förordade en cykelbro parallellt med hundbensrondellen. Alternativet cykel på Dellenbanan är ej lämplig då järnvägsbanan gör största klimatnytta som trafikavlastning av 84: an. Beträffande cykelbana Näsvisen—Hudiksvall förordas ett medborgarförslag 2010 där enskilda bilvägar knyts ihop till ett sammanhängande stråk.

Länsstyrelsen Gävleborg: Viktigt för vägarnas funktionalitet att planering för verksamheter och bostäder samordnas. Risken finns annars för till exempel hastighetsnedsättning. Särskilt aktuellt vid infart till Hudiksvalls stad och riksväg 84.

Järnvägsföreningen Dellenbanans vänner: Eftersom Trafikverket planerar att sänka hastigheten på riksväg 84 från 90 till 80 km/tim kan skrivningen i planförslaget bara tolkas som att kommunen vill att vägen byggs ut till en mötesseparerad väg.

Eftersom det är högst osannolikt att staten skulle satsa stora pengar både på vägen och järnvägen, skulle en investering i 84:an medföra en utebliven investering i Dellenbanan. Järnvägsföreningen föreslår att ordet "miljövänligare" tas bort ur formuleringen i planen, eftersom energiförbrukningen och koldioxidutsläppen ökar med hastigheten. Föreningen föreslår för övrigt, att det klargörs att en högre vägstandard inte betyder en investering för att möjliggöra högre hastigheter. Under rubriken "Kollektivtrafik" står att kollektivtrafiken bör fortsätta utvecklas, och det instämmer föreningen i. Men i den fortsatta texten har ordet kollektivtrafik bytts ut mot "busstrafik". Föreningen föreslår att ordet "kollektivtrafik" konsekvent används, utom i de fall där det är uppenbart att det specifikt handlar om just busstrafik. I översiktsplanen tas även bristen på cykelvägar upp, och man nämner särskilt stråket utefter väg 84. Två alternativa sträckningar redovisas. Den ena i Dellenbanans sträckning och den andra utefter väg 84. Järnvägsföreningen har i flera skrivelser till och remissyttranden påpekat det orimliga att järnvägens banvall tas i anspråk för en cykelbana. Det vore bättre och billigare att sådan förlades utefter Riksväg 84. Järnvägsföreningen föreslår därför att idén om att göra om en del av Dellenbanan till cykelbana stryks ur planförslaget.

Privatperson: Riksväg 84; Som ekokommun bör ÖP35 inkludera ett framtida scenario där Dellenbanan utvecklas för persontrafik med ny typ av miljövänliga lätta batteridrivna rälsfordon i syfte att "möjliggöra snabbare, säkrare, effektivare och miljövänligare resor" samt att avlasta riksvägen. Speciellt med tanke på Riksväg 84:ans kommande hastighetssänkning till 80 km/tim. ÖP35 bör även beakta att planeringen av ny timmerterminal i Ljusdal, öster om älven nära Hybo, ökar möjlighet att åter knyta ihop Ljusdal - Hudiksvall. En utredning har visat att befintlig banvall har stor potential för modern trafik med relativt liten åtgärd.

(Se även avsnittet "Så vill vi utveckla bebyggelse- och kommunikationsstråken", ovan.)

Kommunens kommentarer

Beträffande Omställning Hudiksvalls och privatpersonens kommentarer om att utveckla Dellenbanan och synpunkter på gång- och cykeltrafik på Dellenbanan hänvisas till kommentarerna under föregående avsnitt *Så vill vi utveckla bebyggelse- och kommunikationsstråken*. Den är som Omställning Hudiksvall påpekar korrekt att en konsult gjorde en utredning om alternativa sätt att cykla över/under nya E4. Detta skedde på Trafikverkets uppdrag och den behöver under alla omständigheter uppdateras. Kommunen noterar det Länsstyrelsen anför om risker för hastighetssänkningar och därmed sämre uppfyllelse av det transportpolitiska funktionsmålet.

Ordet ”miljövänligare” kan inbegripa även kollektivtrafik men också andra fordon som släpper ut mindre koldioxid och andra gaser. Föreningen Dellenbanans vänner synpunkt tillgodoses därför inte. På stråket längs 84:an mellan Ljusdal och Hudiksvall är det aktuellt med bara buss och taxi inom begreppet kollektivtrafik. Inför granskningen ses formuleringarna över och vid behov kan busstrafik bytas ut mot kollektivtrafik för att därigenom täcka in även taxiresorna.

Så vill vi utveckla grönt och blått

Social- och omsorgsnämndens au: Naturen ger möjlighet till rekreation och aktivitet samtidigt som naturen kan motverka psykisk ohälsa och även bidra till en god folkhälsa. För att möjliggöra för alla i nämndens verksamheter att vistas i naturen är det viktigt att göra naturupplevelsen tillgänglig för alla.

Omgivna av blått

Länsstyrelsen Gävleborg: I stora delar av territorialhavet överlappar den kommunala planeringen den statliga havsplaneringen, men detta har inte tagits upp i översiktsplanen. Hur förhåller sig den kommunala översiktsplanen till den statliga havsplaneringen och den havsplan för Bottniska viken som nu bereds av regeringen och förväntas beslutas under 2021? I kommunens naturvårdsplan lyfts oförsiktig exploatering och aktiviteter som följer av det, så som muddring, anläggande av bryggor, ökad småbåtstrafik och näringsläckage från enskilda avlopp etc. som främsta hot mot kust och hav. Kommunen bör redovisa hur man ställer sig till kompensationsåtgärder, restaureringar och skydd eller miljöanpassning inom områdena. Utöver redovisning av blå noder bör fritidsfarleder och sammanbindande farleder som tagits fram inom KOMPIS-projektet redovisas.

Havs- och Vattenmyndigheten (HaV) lämnar inga synpunkter eftersom Länsstyrelsen samordnar statens intressen.

Norrhälsinge miljökontor saknar ett avsnitt med tydlig koppling till havet för till exempel planering vid större oljeolyckor. En oljeskyddsplan finns, men är inte nämnd i handlingarna.

Kommunens kommentarer

Inför granskningen ses det över hur översiktsplanen knyter an till den statliga havsplaneringen. Kommunen håller med länsstyrelsen om att farlederna inom det s k KOMPIS-projektet ska uppmärksammas i planen. Havsplaneringen som Miljökontoret nämner kommer att utvecklas inför granskningsskedet.

Omgivna av grönt

Norrhälsinge miljökontor håller med om att de mål som anges med ”Gröna rum av hög kvalitet integreras”, ”En sammanhängande grön infrastruktur i form av rekreativstråk och ekologiska spridningskorridorer säkerställs”. Miljökontoret delar uppfattningen om att det är en utmärkt utvecklingsinriktning men har svårt att se konkreta exempel i översiktsplanen på hur detta ska uppnås.

Mark- och vattenanvändning

Länsstyrelsen Gävleborg betonar att det är viktigt att kommunen även fortsatt har beredskap för att ta emot nyanlända för bosättning enligt gällande lagstiftning och att tillgången på bostäder matchar behoven samt att kommunen jobbar emot bostadssegregering.

Centerpartiet är positiv till utveckling av Hudiksvalls kommun men anser att det är viktigt att vara restriktiv med bebyggelse av åkermark i staden men även i tätorter och landsbygd.

Miljöpartiet: Bra skrivningar om byggnation men det behövs tydligare skrivningar om att alla hus som byggs ska vara nollenergi- eller lågenergihus. Ett tak för byggnaders klimatpåverkan bör definieras.

Rådet för funktionshindersfrågor anser att är mycket bra att planen särskilt lyfter att tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning är viktigt när förändringar i stadsmiljö genomförs. Definitionen funktionsnedsatta som används i planen bör inte användas, istället bör man använda ”personer med funktionsnedsättning” eller ”människor med funktionsnedsättning”. Några kapitel behöver kompletteras med funktionsnedsättning perspektivet. till exempel: I översiktsplanen står ”Livsmedelshandel koncentreras till platser med god kollektivtrafik”. Det anser rådet vara bra, men även annan handel behöver ha god kollektivtrafik och en bra planerad miljö med gång-och cykelvägar vilket är särskilt viktigt för personer med funktionsnedsättning. Det gäller ofta handel som typiskt brukar lokaliseras i utkanten av samhällen. Detta är särskilt viktigt eftersom det inte beaktats tidigare i utvecklingen i kommunen.

Lärandenämnden: Förskola och skola ska kunna lyftas in för att tydligare inkludera skolperspektivet i översiktsplanen. Nämnden vill även se att planeringen av bostäder tar hänsyn till närheten till förskolor. Förskolor ska finnas där barnen och familjerna bor och vid nybyggnationer bör större enheter byggas. Kommunens barn och unga ska uppleva sin hemort och hemkommun som en trygg plats att leva, lära och bo på. Tydligare kopplingar till barnrättslagen efterfrågas. Det behöver finnas närhet till natur och mark vid byggnation av nya förskolor. Översiktsplanen bör även ta hänsyn

till möjligheten till en förändrad skolstruktur inom kommunen. Ytterligare en konkret fråga som översiktsplanen bör ta i beaktande är en framtida utveckling och utbyggnad av Bromangymnasiet. Enligt kommunens vision ökar befolkningen med 12 000 personer till år 2050, vilket skulle innebära "ca 5 500 nya bostäder, ca 500 fler förskolebarn och lika många fler gymnasieungdomar." Detta kommer sannolikt att skapa behov av utbyggnad av gymnasiet, vilket kommer att kräva mark. Kommunikationsmöjligheterna och parkeringarna till och från gymnasieskolan behöver också ses över för att underlätta resandet och skapa förutsättningar för ekonomiskt och ekologiskt hållbara resor. För att främja utvecklingen av näringslivet och tillförsäkra kommunens framtida kompetensförsörjning finns stora möjligheter att utveckla Campus Hudiksvall. Kommunens närhet till högre utbildning i bland annat Gävle och Sundsvall innebär stora möjligheter och goda förutsättningar för eftergymnasiala studier på hemmaplan, där Campus Hudiksvall kan utvecklas till ett nav för studenter som vill studera utan att behöva resa till annan ort.

Bygderådet i Hudiksvall anser det råder en anmärkningsvärd diskrepans mellan det utpekade behovet av bostäder i mindre tätorter och på landsbygden — enligt vision 2050 — och den utveckling som möjliggörs genom föreliggande förslag till översiktsplan. Bygderådet ifrågasätter utifrån ovanstående det lämpliga i ett antal nya områden för bostäder i mindre tätorter lyfts fram i ”riktlinjer för bostadsförsörjning” inte kvarstår i översiktsplanen. Ett argument mot nya bostäder på landsbygden som förs fram i samrådsförslaget är att samhällsplaneringen ska bidra till omställningen mot fossilfria drivmedel och till att hållbara resor och transporter ska underlättas. Enligt samrådsförslaget skall därför den nya bebyggelsen prioriteras där kollektivtrafiken redan är stark eller kan förstärkas. Frågan är vad som ska styra vad? Med tanke på att den nya översiktsplanen skall peka ut utvecklings- och viljeinriktningar för en lång tid framåt — för hela kommunen — förefaller detta tämligen visionslöst.

Privatperson: Beskriver människans hänsynslösa framfart i utvecklingen sedan ett sekel tillbaka och vad tiden inneburit för bebyggelsens förändring, kommunikationernas utveckling till exempel bilåkande, va-system, avstånd till och mellan skilda samhällsfunktioner och möjligheterna till självförsörjning med mera. En markanvändningsplan måste utgå från de överhängande katastroferna för att inte förvärpa följderna för planeten. Marken med dess näring och levande organismer är tillsammans med ren luft och rent vatten grunden för vårt mänskliga liv. Vi måste därför planera för att använda oss av naturens egen förmåga och återgå till dess egen teknik. För att ställa om kommunen till uthållig växtkraft är skog och odlingsmark vår viktigaste tillgång. Den effektivaste åtgärden är då att låta skogen växa fritt - obrukad. Bebyggelsen i sig representerar stora värden. Det finns en viktig potential i att komplettera boendets hållbara försörjning med lokal verksamhet som hantverk,

odling och andra sociala noder inriktat på material och outnyttjad mänsklig kompetens. Detta är en övergripande kommunal uppgift och för teknisk-, skol- och social förvaltning att organisera under såväl markanvändningslagarna som för sitt infrastrukturansvar. Med de stora byråkratiska problem som uppstått med oförstående myndigheter och stela planbestämmelser har medfört så mycket arbete och tålmod att många faller ifrån intressentgruppen (som dock ständigt drar till sig nya engagerade medlemmar), Realistiska och mycket effektiva bostadsgemenskaper kan växa fram som minskar den svåra ensamhet som många äldre ofta utsätts för. Nyskapande möjlig boendegemenskap, är t ex gamla Tingshuset som skulle kunna användas för kombinerade verksamheter.

Privatperson: Segregerade bostadsområden skapar ojämlikhet och avstånd mellan de som bor i dom olika områdena. Varför inte gå tillbaka till den typ av bebyggelse där man blandar olika bostäder där vi kan mötas. Forskning pekar tydligt på att områden med låg socioekonomisk status har lågt deltagande i föreningsaktiviteter och den fysiska statusen är sämre med fler sjukdagar hos både den vuxna och yngre befolkningen. Idag ser vi tydliga effekter efter miljonprogrammen i Sverige. Hur kan Hudiksvall skapa ett mer mångkulturellt samhälle genom stadsplanering och översiktsplanen? Var byggs och planeras dessa områden.

Privatperson: Markanvändningen för Hudiksvalls tätort beskrivs kortfattat och översiktligt och redovisas på svårläst karta. Områden för ny bebyggelse finns men inte hur det är med bevarandet av den gamla bebyggelsen? Förslag med utbyggnad i Skålbo och Idenor, hur stämmer det med målsättningen att hålla ihop staden och satsa på förtätning. Sorgligt att Varvet valdes bort för bostadsbebyggelse. Olyckligt om ytterligare handelsetableringar tillåts i Medskog, men det är ok med fler verksamheter där. Det som står om att minska riksintresseanspråken i staden anser skribenten vara skrämmande. Ska kommunen snart damma av de gamla detaljplanerna i Fiskarstaden? Arbetet med en utvecklings- och bevarandeplan bör sättas i gång snarast innan flera misstag görs. Men inriktningen ska vara att inga fler gamla hus ska rivas. Det finns gott om mark i anslutning till centrum där nybebyggelse kan uppföras. Markanvändning Iggesund — inga synpunkter. I Delsbo bör de två områdena vid Avasjön utgå. Vyn från Edevägen strax norr om centrum mot kyrkan är väldigt viktig för dellbor och får absolut inte tas bort eller minskas på grund av ny bebyggelse. I mitten på 80-talet lovade ett tidigare kommunalråd att det aldrig skulle byggas på detta område.

Privatperson: På andra håll i ÖP35 uppskattas behov av nya bostäder till flera tusen. Med den insikten förefaller målbilden: ”Alltid ha färdigplanerad mark för

minst 250 bostäder” för lågt satt. Utanför tätorter finns ledig mark. ÖP35 saknar perspektivet att landsbygd utanför tätorter också är attraktiv för byggnation. Kommunen har möjlighet att köpa strategisk mark liksom att stimulera privata markägare att bebygga sin mark. "Färdigplanerad mark" är ett sämre ordval. Ordvalet "antagna detaljplaner" är bättre än "färdigplanerad mark" vilket kan misstolkas som att marken är fysiskt iordningställd att börja byggas på.

Privatperson anser att det inte är lämpligt för staden att växa havsnära på grund av klimatförändringar m.m. Även när det gäller dubbelspåret dragnings så bör den ske långt utanför staden med god marginal för ytterligare centrumnära bebyggelse. Detta bl a på grund av tågens hastigheter (200–300 km/tim.) samt ökande antal godståg. Olika tekniska lösningar möjliga för kommunikation till centrum.

Privatpersoner från kommunens webbtjänst: 10 synpunkter har kommit in där man minska olika bebyggelseområden för att värna jordbruks- och åkermarken.

Kommunens kommentarer

Kommunen noterar och delar det som länsstyrelsen anför om nyanlända och behovet av att motverka bostadssegregering.

Kommunen noterar och delar det Centerpartiet anför om restriktivitet med att ta i anspråk jordbruksmark.

Kommunen tar till sig det Rådet för funktionshindersfrågor anför om adekvat terminologi (personer med funktionsnedsättning) och ändrar i enlighet med synpunkten.

Lärandenämndens synpunkt om närheten mellan bostäder och förskolor noteras. Förtättningsstrategier och att utveckla tätorter med befintlig förskolestruktur är exempel på hur översiktsplanen söker beakta synpunkten. Kommunen behöver därutöver ha en detaljplane- och markberedskap för att kunna bygga nya förskolor om befolkningen ökar eller strukturen förändras. Det lärandenämnden anför om Bromangymnasiet är angeläget och inför granskningen prövas möjligheten att tillgodose markbehov för en utökad gymnasieskola.

Kommunen håller med Bygderådet om att bebyggelse kan ske endera där kollektivtrafiken är stark eller där den kan utvecklas, dvs det är inte statistiskt. I planen pekas det på att det kan behövas 2 000–3 000 nya bostäder i de mindre tätorterna och på landsbygden om kommunens vision ska uppnås. Merparten av de kan

tillgodoses i de mindre tätorterna och på landsbygden är de utpekade LIS-områdena viktiga för att få i gång en rural bebyggelse.

Det en privatperson anför om boendegemenskaper och liknande får prövas i detaljplaneskeden. Till saken hör att kommunen som markägare sökt om förhandsbesked om just bostadsgemenskaper för att bli bättre resurshushållare.

Det en privatperson anför om att målet om att alltid ha en planberedskap för minst 250 bostäder kan vara för lågt sett kan behöva omprövas i den takt som kommunen växer befolkningsmässigt. Enligt riktlinjerna för bostadsförsörjning ska kommunen alltid ha en beredskap också för att köpa mark. Så sker också när det finns möjligheter och det överensstämmer med kommunens strategi. Nyligen har kommunen bytt mark med Holmen för att nämna ett exempel för att få tillgång till mer tätortsnära mark i Iggesund.

Kommunen delar inte synpunkten att dubbelspåret ska dras långt utanför staden.

Hudiksvalls stad

Utvecklingsområden för bebyggelse

Länsmuseet Gävleborg: Det bör finnas möjligheter till att uppföra nya byggnader i en stad som Hudiksvall och låta vår tid lämna sina bidrag till stadens årsringar. För att helheten ska bli lyckad måste de utformas med stor omsorg, av material med god kvalitet och att de utformas med hänsyn tagen till varje plats med hänsyn exempelvis till kvartersstruktur och befintlig skala.

Vänsterpartiet konstaterar stor efterfrågan på hyresrätter till rimliga kostnader, vilket behöver lyftas fram tydligare. Tydligheten behöver ökas avseende vilka upplåtelseformer som är aktuella. I till exempel kommunens största utvecklingsområde med 1600 lägenheter i Västra hamnen nämns över huvud taget inget om upplåtelseformer. Vidare bör förslaget om bostäder på Galgberget tas bort. Området har nyckelbiotoper och utgör rekreationsutrymme med mera och bör därför istället märkas ut som kommunalt naturreservat. Vänsterpartiet anser även att skrivningen om ”att bygga högre” motsäger det som skrivs i andra delar där man i stället betonar att orternas identitet och karaktär ska accentueras. Vänsterpartiet har svårt att se högre byggnader som en del av kommunens tätorters karaktär, även om staden i vissa delar kan ha högre byggnader.

Miljöpartiet ställer sig mycket tveksamma till föreslagna exploatering väster om Skyttevägen/Galgbergsvägen. Speciellt med tanke på det planerade idrottscentrumet norr om Galgberget är det önskvärt med en välfungerande skogsslinga i nära

anslutning. Miljöpartiet ställer sig också frågande till den omfattande exploateringen i Maln-/Skålboområdet. Dels tycks det inkräkta på spårområdet dels ligger området inte på rätt sida staden när det gäller att göra omfattande satsning på förskolor. Partiet vill betona att man ställer sig bakom att när området byggs ut så bör det bebyggas av flerbostadshus och hyresrätt för att verka för integration. Partiet är positiv till planens skrivningar om parkeringar och parkeringsnormer för att skapa möjligheter till handel/grönområden till exempel på Salutorget. Norra hamnen/stenkajen är lämplig både som grönyta och handel. Miljöpartiet vill inte att en mur av höga hus ska stänga ute staden från havet, det finns gott om utrymmen ändå för att tillgodose kommunens befolkningsmål. Sammanfattningsvis betonar partiet vikten av att hållbarhetsprinciperna som alla partier kommit överens om följs.

Svågadalsnämnden anser att när det gäller större anläggningar för idrott och kultur ska de samlokaliseras inom Hudiksvalls centralort. Det är då viktigt att hänsyn tas till goda parkeringsmöjligheter.

Tekniska nämnden ställer sig bakom tanken på att bygga ihop staden med kringliggande tätorter för att väl kunna utnyttja befintlig infrastruktur och skapa förutsättningar för en hållbar arbetspendling. Mer underlag krävs inför beslut kring nytt idrottsområde, fler alternativ bör utpekas och övervägas i planen. En översyn angående anslutning till E4 från Tunbylänken bör utföras. Planen har ett stads- och tätortsnära fokus i trafikfrågor.

Social- och omsorgsnämndens au: Utifrån de strategiska äldreplanerna som beslutats av Kommunfullmäktige bör boendeplatser ersättas om befintliga platser försvinner. Om beslutet om järnvägens dragning innebär att stationsläget förläggs till området för Fredens Kulle, Glysisvallen och Holmen Center är det av största vikt att Fredens Kulle ersätts med ett nytt boende samt att läget på ett nytt boende har ett centralt läge i staden. Detta är av väsentlig vikt dels för att behålla befintlig kompetens och underlätta rekryteringen av personal, dels för att kunna erbjuda behövande äldre ett centralt vård- och omsorgsboende. Dragningen av Ostkustbanan kan komma att påverka social- och omsorgsnämndens verksamheter, exempelvis Fredens Kulle som skulle behöva rivas vid en placering av nytt stationsområde på norra sidan av Lillfjärden. Social- och omsorgsförvaltningen behöver i ett tidigt skede involveras i planeringsprocessen av identifiering av område samt om- eller nybyggnationer av olika typer av boenden och övrig verksamhet. Innan översiktsplanen beslutas behöver ett område ska reserveras för ett eventuellt nytt vård- och omsorgsboende centralt i Hudiksvall.

Norrhälsinge miljökontor:

- Exploatering av nyckelbiotopklassade områden på Galgberget behöver tas bort från planen,
- Områden som i tidigare översiktsplaner utgjort tätortsnära skogar men som nu utpekats som exploateringsområden bör utgå i avvaktan på utredning om tätortsnära natur. Hit hör bland annat Överås (Tunaberget), områden i anslutning till östra skidstadion, områden öster om Idenor samt Skålbo,
- Verksamhetsområdet söder om Medskog behöver anpassas (reduceras) på grund av skogliga biotopområden som finns skyddade i det utpekade området,
- Exploatering av jordbruksområde norr om Galgberget behöver utgå med tanken på att sådana områden inte ska exploateras,
- Området norr om Söderrå bör inte bebyggas med bostäder med tanke på närheten till infart till Hudiksvall och dess trafikbuller,
- Om man med funktionsblandad bebyggelse också menar bostäder är området direkt norr om Huddig och Hexatronic inte bra att planera bostäder på med tanke på buller från befintliga verksamheter. Östra delen av området utgörs till stora delar av myrmark,
- I diskussionen om bullerproblem från södra vägen/Kungsgatan har nämnts att problemen skulle kunna reduceras i och med utbyggnad av Västra vägens förlängning, men är de planerna nu borttagna?
- Bostadsområdet mellan Sannavägen och Västra Sandvalla vägen bör utgå med tanke på bullerproblem som lär uppstå på grund av omgivande trafik.

Omställning Hudiksvall: Ett helhetsgrepp måste tas för Medskog som innefattar såväl infart, cykelpassage av hundbensrondellen som rastplats. Vägande skäl till etableringen Medskog var ett nytt världshus med rastplats, "Hälsingeporten". Idag uppfyller Medskog knappast de kriterier som framgår av planens ambition avseende stadens entréer. När det gäller rastplats finns en outnyttjad tillgång väster om handelsområdet vid lakvattensjön som blivit en fågelsjö. Marken närmast är strandskyddat område och skulle med enkla medel kunna göras till rastplats med bord för eget fika och med återupprättad tillgång till fågeltornet. Gärna med en gångstig runt den konstgjorda sjön för promenader och rastning av hundar. Det stigande intresset för elbilar och laddstationer har accentuerat behovet av en sådan rastplats. Omställning Hudiksvall kan inte förstå varför den populära isbanan vid Borgarparken, som lockar till spontan friluftaktivitet, ska göras till parkering. Samma gäller för: " Parkeringstal/normer bör tas fram och taxor ses över för att ge ytterligare styrmedel för en ökad gång-, cykel och kollektivtrafik". Hudiksvalls parkeringstal per bostad 1:1 jämfört med Stockholms 1:0,3—1 är helt föråldrade då många faktiskt försöker leva utan bil idag. Målet är att göra ett idrottscenter tillgängligt till fots, cykel

och kollektivtrafik norr om Galgberget. Varför inte behålla Glysis? Särskilt om Ostkustbanan med ny järnvägsstation/resecentrum skulle komma att placeras alldeles i närheten enligt pågående alternativa utredning från Trafikverket. Publiken och deltagarna skulle med lätthet kunna minska bilberoendet. Det är viktigt att handelsstrategin från 2013 uppdateras för att fylla Länsstyrelsens krav på 15 procent minskningstakt av koldioxidutsläppen per år. ÖP-förslagets skrivning "Inslag och handels- och trafikantservice lokaliseras vid väg 84" kan inte när det gäller dagligvaruhandel vara förenligt med målsättningen. Allra minst planerna på livsmedelsbutik mitt emot brandstationen. Västra hamnen måste vara ett lämpligare område som då kan betjäna den nya bostadsbebyggelsen på gång och cykelavstånd. Det finns en tydlig trend bland barnfamiljer att lämna storstadsmiljöerna för att bosätta sig på landet. Hudiksvall har en attraktiv landsbygd och kan vara ett avgörande inslag i främst teknikföretagens, kommunens och landstingens kompetensförsörjning. Vägande orsaker är att bo närmare naturen och försäkra sig om trygga skolvägar som barnen själva kan använda. Det är därför viktigt att förskolor och grundskolor får finnas kvar och kanske till och med etableras för att möta nya innevånarens och landsbygdens behov. Grönytor bör öka, särskilt med träd. Detta både för att sänka stadstemperaturen och minska översvämningsriskerna.

Privatperson motsätter sig förslagen i nya översiktsplanen när det gäller att frångå den fördjupade översiktsplanen från 2015, med avseende på ändrade skalor, storlek, höjd på strandnära bebyggelse öster om Åvik. Skillnaden mellan programförslaget Västra hamnen 26:14, Åvik 26:22 och Åvik 26:16 som beslutats av byggnadsnämnden § 62, 2021 och FÖP 2015 innebär en tvärvändning som blockerar havsutsikten för flertal fastigheter och fullständigt förändrar stadsbilden, vilket kommer att minska värden på hela Åviks fastighetsbestånd. Förslaget på 8 till 14 våningar är på kollisionkurs med kommunens tidigare uttalade syfte att arbeta för att Hudiksvall ska vara ett attraktivt alternativ för boende i jämförelse med våra större grannkommuner som Sundsvall och Gävle där man under flera år satsat på att bygga punkthus längs med havslinjen.

Advokatfirman Fylgia anför att i förslaget till översiktsplan anges att den befintliga fördjupade översiktsplanen för Västra hamnen kommer att upphävas men att relevanta och aktuella delar ur fördjupningen nu istället ska redovisas av översiktsplanen. Lintorget AB ("Lintorget") äger och utvecklar fastigheten Åvik 26:18 där planering och} arbete pågår för att uppföra tre punkthus. Bolaget har också uppfört de två befintliga punkthusen på fastigheterna Åvik 26:21 och 26:23 (Parkhyllan).

Såvitt Lintorget kan förstå anser kommunen att de ställningstaganden som framgår av fördjupningen, i de delar som ännu inte realiserats, alltjämt är aktuella. Översiktsplanen bör därför revideras så att ställningstagandena i fördjupningen återspeglas i den nya översiktsplanen. Bebyggelsen inom trädgårdsstaden bör preciseras att utföras som 1–3 våningshus i blandad bebyggelse och placeras så att siktlinjer erhålles från befintlig bebyggelse och bebyggelse som håller på att uppföras i anslutning till området. Vidare bör tydliggöras att bebyggelsen på Håstaholmen inte får utföras i fler än 2–5 våningar och med en täthet så att utsikt över havet kan bibehållas för trädgårdsstaden och annan bebyggelse västerut. Det måste också tydligt framgå att det i det kommande detaljplanearbetet är viktigt att inventeringar görs med avseende på omgivningarnas tillkomsthistoria så att den nya bebyggelsen på ett aktivt sätt förhåller sig till sina föregångare. Såväl Lintorget som de som köpt lägenhet inom Parkhyllan har med fog agerat i tron om att kommunen ska följa de vägledande uttalanden som framgår av den fördjupade översiktsplanen som i sitt sammanhang är relativt ny. Karaktäristiskt för Hudiksvall är träbyggnader, havet som går ända in i stadskärnan, en måttlig höjdskala och ett gammalt rutnät som formar utblickar över havet. Siktlinjer från staden är viktiga. För att inte förtä denna vy bör nya byggnader inte byggas så de kan upplevas som en mur framför fjärden. Det är viktigt med bebyggelse i en skala som harmoniserar med närliggande bebyggelse. Småskalig trädgårdsstad förstärker områdets historiska koppling till Åvik. Någon redogörelse över varför väsentliga delar av fördjupningen utelämnats i den nya översiktsplanen vad avser bebyggelsens skala framgår inte av planförslaget. Enligt kommunens egen utredning i FÖP:en finns inte ett tillräckligt stort behov av bostäder för att motivera en ökad exploateringsgrad. För Lintorget och de boende inom området Parkhyllan vore det förödande om bebyggelse nu tillåts som innebär att sjöutsikten avskärmas från bostäderna inom Parkhyllan, då utsikten är och har varit helt avgörande för att hitta köpare till lägenheterna. En sådan bebyggelse skulle helt omöjliggöra den planerade fortsatta exploatering av Parkhyllan och därmed innebära en förlust av sextio nya bostäder i staden. Stora delar av Västra hamnen är ännu inte planlagd och ligger inom strandskyddat område. Särskilt den södra delen av Västra hamnen kan svårigen anses ianspråktagen på sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften. Området är i högsta grad allemansrättsligt tillgängligt, och det kan ifrågasättas om bostadsbebyggelse alls kan bli aktuellt på platsen. I enlighet med vad som framförts ovan kan det konstateras att kommunens planering för strandområdet kommer att påverka möjligheten att exploatera marken utanför strandområdet, varför en sådan planering riskerar att motverka övrig bebyggelse inom staden. Med hänsyn till att kommunen torde kunna tillgodose behovet av bostäder och tätortsutveckling inom andra delar av staden och

kommunen, det vill säga utan att ta allemansrättsligt tillgängliga strandskyddsområden i anspråk, framstår det som mer lämpligt att planlägga marken inom det södra hamnområdet som allmän plats, t.ex. som grönområde eller parkmark.

Privatpersoner synpunkter via webbtjänst: 4 synpunkter har kommit in om att inte förtäta Maln – Sisselboområdet utan att det ska vara kvar som rekreativområde, ytterligare **3 synpunkter** med att låta de gröna områdena vara kvar till exempel Rummelkullen, Galgberget.

Kommunens kommentarer

Många värdefulla synpunkter med högre detaljeringsgrad har kommit in bland annat från Miljökontoret. Flera av de få anstå till detaljplanestadiet då förutsättningarna närmare får prövas. Tätortsnära skogar fyller flera funktioner – en av dessa är att vara markreserv för utbyggnaden av tätorten. Att bygga högre är en del av en hållbarhetsstrategi. Även i dylika fall får frågor prövas närmre i detaljplaneskedet.

Att skapa ett idrottscentrum norr om Galgberget är aktuellt om Ostkustbanans nya dragning medför att Glysisvallen inte kan vara kvar. Översiktsplanen visar på en markreserv för var en sådan idrottsanläggning kan samlas. Däremot behöver det prövas t ex i ett programarbete för- och nackdelar med en sådan inriktning. Platsen är dock väl vald med närhet till stora bostadsområden och gång- och cykelavstånd från stora delar av staden. Med en utbyggd kollektivtrafik till området kan det enkelt nås även av invånare från andra kommuner. Det bedöms inte som något behov att i detta skede peka ut ytterligare sådana områden för idrottscentrum. I vissa fall kan jordbruksmark tas i anspråk, t ex om det behövs för stadens utveckling och detta inte kan tillgodoses på annat sätt.

Förutsättningarna att leva ett liv utan bil ser radikalt olika ut mellan Hudiksvall och Stockholm, bl a med hänsyn till utbyggnaden av kollektivtrafiken. Den fördjupade översiktsplanen upphör. De delar i den planen som fortsatt ska gälla lyfts in i den kommuntäckande översiktsplanen. Övriga ställningstaganden upphör att gälla. En översiktsplan är inte juridiskt bindande och ska avspegla den politiska majoritetens vilja. Den kan således ändras varje mandatperiod. Kommunen bedömer att det är förenligt med att fortsatt ha goda rekreativområden även om det utvecklas områden med bostäder i Maln-Skälbo.

Sammantaget medför synpunkterna att det inte görs några ändringar beträffande mark- och vattenanvändningen för Hudiksvalls stad.

Iggesund och Delsbo

Utvecklingsområden för bebyggelse i Iggesund

Vänsterpartiet anför att området för bostäder norr och söder om badplatsen Ankarmon innehåller både motionsspår som inte finns på annan plats och dessutom utgör natursköna områden i Iggesund. Vänsterpartiet är negativ till att badstranden markerats som LIS-området. I stället är området som är placerat söder om Hagen, klart mer lämpligt för bostäder. Det västra området vid Östanåberget bör kunna utökas för att rymma fler bostäder. Då kan Ankarmon området bibehållas för idrott, naturupplevelser och rekreation. Området kring järnbruksmuseet och Grilliska gården är ett viktigt kulturarv och signaturbyggnader för området. Även området runt om detta kulturminne borde värnas för att möjliggöra både av samhällets gemensamma minne och av möjligheterna till kulturevenemang. Positivt med Trafikverket närmande kring cykelväg Iggesund – Hudiksvall.

Norrhälsinge miljökontor: För västra området i Brunnsnäs, Iggesund bör man vara medveten om att det finns en pågående bergtäktsverksamhet några km åt sydväst från området. Tillstånd för tälten finns till 2038-06-30. Närheten till skjutbanan bör beaktas för vilka byggnader som kan bli aktuella för området norr om Ankarmon i Iggesund.

Holmen håller med om att området öster om Långsjön i Idenor är lämpligt för bostadsbebyggelse. Enligt planförslaget är dock endast en sådan utbyggnad aktuell på längre sikt. Holmen anser att området är så pass attraktivt och stadsnära att det skulle vara möjligt att bebygga inom en nära framtid. Kommunen ser ett behov av nya stora sammanhängande bostadsområden, vilket denna yta lämpar sig mycket väl för. I rådande läge har dessutom attraktionskraften för att bo i villa ökat vilket är en typ av bebyggelse detta område lämpar sig för.

Iggesunds Intresseförening: Avseende bostadsbebyggelse vid Iggesund norra (norr om Ankarmon) samt centrum västra, behöver värdet av att motionsspåret och naturen bevaras beaktas. Bebyggelsen norr om Ankarmon läggs istället på andra sidan "gamla E4" längs den planerade GC -vägen till Hudiksvall. Intresseföreningen vill också värna om den gamla bruksmiljön vid Järnbruket och Slaggberget och inte att bebyggelsen sträcker sig så nära Slaggberget, utan att den koncentreras närmare Brunnsnäs nuvarande bostadsområden. Byggnaderna bör också anpassas till den gamla bruksmiljön så att de passar in i området. Avseende Industriområde - en

utbyggnad av industrimarken öster om Hagenområdet (Lelyckeberget) kommer att göra att trafiksituationen ytterligare förvärras vid tre redan farliga trafikpunkter: Forsavägen-Brunnsnäs, korsningen Ringvägen-Tullvägen och Vita bron mot Hagen. Dessa vägar används dagligen av många skolbarn och skapar redan idag problem. Intresseföreningen vill därför att man utreder dessa trafikpunkter för att få säkrare skolvägar för barn. Intresseföreningen vill också lyfta vikten av ett levande centrum i Iggesund för att fortsätta att vara ett viktigt nav till orterna Njutånger, Nianfors, Enånger och Lindefallet. Ett centrum som består av hälsocentral, apotek, äldreboende, skola, bibliotek, livsmedel, café och detaljhandel är en förutsättning för detta. Broar över Iggesundån delar Iggesund och det finns ett stort behov och intresse av att behålla nuvarande övergångar och få tillbaka en övergång vid Brunnsnäs (Strömvägen över till f.d. Kromenområdet). Övergångarna har en viktig betydelse för att även den södra sidan av samhället ska ha en närhet till centrum och känna samhörighet med resten av Iggesund. Det finns också ett stort hälsovärde i att det finns naturliga promenadstråk med passage över Iggesundån på flera ställen.

Kommunens kommentarer

Flera värdefulla synpunkter som lämnats behöver anstå till detaljplaneskedet. När det gäller bostadsområdet norr om Ankarmon behöver stor hänsyn tas till rekreationsområdet. En förutsättning för att utveckla bostäder i området är att det går att förena med rekreationsintresset. Badstranden ska fredas från bebyggelse men det kan vara aktuellt med fler uthyrningsstugor intill stranden. Gränsdragningen i en översiktsplan kan aldrig vara exakt. Kommunen noterar att det finns ett stort intresse av att utveckla bostäder och kommunen har ett uppdrag att ta fram fler byggbara tomter utifrån kommunens riktlinjer för bostadsförsörjning. Kommunen bedömer fortsatt att det västra läget norr om Ankarmon är mer attraktivt för bostäder än det östra och vill därför stå kvar vid denna prioritering.

Utvecklingsområden för bebyggelse i Delsbo

Vänsterpartiet beskriver att ett nytt stort bostadsområde i Sävsholm kommer att kraftigt öka trafikmängderna, särskilt som kollektivtrafik saknas. Större vägutbyggnad krävs vilket skulle ge negativa effekter på kultur- och naturmiljön i Stömne. Området omfattas av riksintresse för friluftsliv och av kommunens naturvårdsplan och är ett populärt strövområde.

Norrhälsinge miljökontor: Området Sävsholm väster om Delsbo bedöms som olämpligt att exploatera med tanke på att inga planer finns på att ansluta området till kommunalt VA-nät. Vattenstatusen för Stömnesjön riskerar att försämrats om enskilda avloppsanläggningar ska anläggas. Området norr om ridhuset i Delsbo är

placerat i en kraftledningsgata och bör därför utgå. Tung trafik bör ledas annan väg än genom Delsbo centrum.

Senseair kommenterar att de saknar den tidigare inplanerade vägen över spåren från Senseair. Företaget anser också att nya förbifarten från Kalvstigen är en bra lösning som dock inte helt tar bort behovet av överfarten rakt nedanför företaget, överfarten behöver därför planeras in. Gångbana som anlades över spåren syns inte, bör ritas in.

Delsbo byråd: Om befolkningsmålet ska uppfyllas behöver kommunen börja fokusera på att utveckla även kommundelar utanför staden (här Delsbo och landsbygden). För att uppfylla målet i samrådsförslaget om bl.a. 500 nya bostäder i vardera de två större tätorterna Delsbo och Iggesund behöver kommunen påbörja planarbete snarast och köpa/byta till sig mer mark strategiskt i attraktiva lägen för att säkra bostadsförsörjningen samt behovet av verksamhetsområden (industri). Det finns stort behov av byggbara tomter så nu behöver kommunen aktivt jobba för att planera nästa område för bostäder i Delsbo eftersom det under senare år funnits få attraktiva områden. Det har byggts ca 10 bostadshus de senaste åren. Det finns även stort behov av verksamhetsområde (industri). Det gäller samma sak här. Kommunen behöver jobba proaktivt för att komma vidare och ta fasta på utredningen om översyn av strandskyddet M 2019:01 och möjliggöra för ytterligare LIS-områden (landsbygdsområden).

Kommunens kommentarer

Kommunen delar synpunkterna som kommit in att det är ont om obebyggd mark för bostäder och verksamheter i Delsbo. Det är i ljuset av detta som flera områden för detta ändamål pekats ut i planen. Vänsterpartiets och Miljökontorets synpunkt om LIS-området vid Sävsholm, vid Stömnesjön tillgodoses, dvs området utgår ur planen. Detta utvecklas mer i avsnittet om LIS-områden. Planen presenterar en dragning av den tunga trafiken via Kalvstigen väster om Delsbo centrum. Detta är då tänkt att ersätta förslaget till den förbindelse mellan Stationsgatan och väg 84 över Dellenbanan som funnits med i nu gällande översiktsplan. Däremot avser planförslaget inte att förändra den gångförbindelse över spåren som finns vid Senseair. Kommunen delar Miljökontorets synpunkt om att inte förlägga verksamheter i en kraftledningsgata norr om ridhuset i Delsbo. Däremot kan det i detaljplaneskedet prövas om det är lämpligt att lägga verksamheter och/eller bostäder på erforderligt skyddsavstånd från denna.

Mindre tätorter och landsbygd

Centerpartiet vill att planen ska tillföras följande text ”Resterande orter i kommunen stärks som lokala centra för omgivande orter och landsbygd, med bra utbud av bostäder, vardagsservice och kollektivtrafik. Orterna är också attraktiva för företagsetableringar. Äldreboende och detaljhandel är funktioner som möjliggör ett gott vardagsliv nära natur och landsbygd.” Centerpartiet saknar formulering om vikten av ett betydelsefullt blomstrande näringsliv för dessa områden och saknar Forsa som ett av kommunens främsta utvecklingsområden.

Svågadalsnämnden anser att kommunen bör sälja ut kommunala tomter och även annan mark (till exempel markstycken i Ängebo och Brännås) på landsbygden. Detta bör tas med i planen, Utvecklingsområden finns i bifogad karta.

Norrhälsinge miljökontor: Grundvattenförekomsten Svågadalen bör skyddas för framtida vattenförsörjning (se regional vattenförsörjningsplan). Det västra området i Skarmyra, Sörforsa är placerat i ett låglänt område där det finns risk för problem vid högvatten i Forsasjöarna. Frågan bör utredas innan området pekas ut. Ytterligare hänsyn kan behöva tas till kraftledningsgatan vid planering av bostäder i Byberg, Näsvisken.

Privatperson: Vill att det ska upprättas ett särskilt avsnitt i planen som handlar om den framtida utvecklingen på landsbygden och i småorterna i kommunen. Detta är ytterligare ett skäl att förlänga samrådtiden.

Privatperson Utvecklingsområden för bebyggelse i Sörforsa respektive Näsvisken och Enånger saknas liksom förklarande områdestexter motsvarande de för Hudiksvall, Iggesund och Delsbo. Den uppslitande diskussionen om centrumutvecklingen i Sörforsa bör ges ett trovärdigt och respektfullt bemötande genom att beskriva hur centrum kommer att utformas. För Forssåns industriområde anges i kartan: "Området utvecklas med funktionsblandad bebyggelse". Idag finns småskalig industri och viss handel i ett område med ett mycket nedslående utseende, vilket sänker intrycket för hela Näsvisken. ÖP35 bör höja ambitionen och ange att området ska utvecklas till en "modern attraktiv mönsterpark för småskalig näringsverksamhet". Det bör påpekas att det "attraktiva geografiska läget, med relativ närhet till både staden och landsbygden, gör Näsvisken som ort intressant för inflyttning för både boende och företag". Enångers geografiska placering mitt emellan Hudiksvall och Söderhamn bör ses som en möjlighet för ökad inflyttning. Det tilltänkta området för industri, handel och service liksom det för bostäder är därför positivt. Ytterligare områden för bostäder bör tas fram. ÖP35 bör inkludera möjlighet till pendling genom station för regionaltåg.

Kommunens kommentarer

Vissa värdefulla synpunkter med högre detaljeringsgrad får anstå till detaljplaneskedan eller hanteras på annat sätt utanför översiktsplaneprocessen. Kommunen delar Miljökontorets synpunkt om vikten av att skydda grundvattenförekomsten i Svågadalen. Inför granskningen görs en beskrivning över utvecklingsområdena i Enånger, Näsviken respektive Sörforsa i enlighet med en privatpersons synpunkt. Ytterligare stationslägen utmed Ostkustbanan kan förstärka orterna givet att de har rätt placering. Ett stationsläge kräver dock en viss storlek på resandeunderlaget för att kunna motiveras vilket är särskilt viktigt att ha i åtanke då fler uppehåll kommer att förlänga restiden. Sammantaget bedömer kommunen att förutsättningarna för att driva frågan om ett stationsläge i Enånger saknas.

Näringsliv

Centerpartiet konstaterar att i förslaget lyfts Hudiksvall, Delsbo och Iggesund som viktiga arenor för näringslivet. Däremot lyfts inte landsbygden fram trots att där finns både ett rikt näringsliv och arbetskraft.

Holmen ställer sig positiv till den nya översiktsplanen då möjligheter framgår om utveckling av bolagets markinnehav inom kommunen. Sågverket är inne i en expansiv fas, kartongbruket ser framtida möjligheter och Holmen Energi ser möjligheter till utbyggnad av vindkraft. Det finns dessutom andra möjligheter till förädling på Holmens marker såsom bostadsbyggande.

Kommunens kommentarer

I beskrivningen av näringslivet finns en blandning mellan stad och land. Dels pekas flera områden ut för större och mer omgivningspåverkande verksamheter runt om i kommunen, dels lyfts besöksnäringen och utvecklingen inom träförädling och matproduktion fram, de senare måtte anses betydelsefulla för utvecklingen av näringslivet utanför de större tätorterna.

Areella näringar

Jordbruk och skogsbruk

Länsstyrelsen i Gävleborg saknar skrivelser om vidareförädling av trä till olika produkter i sågverk och kartongbruk och betydelsen av arbetstillfällen i olika led. Länsstyrelsen vill också att förutom skogsbruket är också naturvärden och kulturmiljövärden i skogslandskapet viktiga. Enligt hushållningsbestämmelserna i 3 kap. 4 miljöbalken är skogsbruk av nationell betydelse och att skogsmark som har betydelse för skogsnäringen så långt möjligt ska skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra ett rationellt skogsbruk. Hudiksvall är en kommun med skogsmark

där skogsproduktion är en viktig näring för både markägare och näringsidkare. Länsstyrelsen saknar ett tydligare resonemang inom ÖP kopplat till Gävleborgs handlingsplan för Sveriges livsmedelsstrategi där kommunen tar ställning till huruvida man avser att hantera konflikten jordbruksmark kontra bostadsbebyggelse eller annan verksamhet. Kommunen har antagit strategin år 2019 och Mål I i handlingsplanen anges att jordbruksarealen i länet inte ska minska. Åtgärder som kopplar till mål I är: ”Kommunerna tar stor hänsyn till jordbruksmarken och bevarandet av livskraftig jordbruksproduktion i den fysiska planeringen. Om jordbruksmark trots allt exploateras undersöker kommunerna möjlighet till återuppta produktion på mark som inte är i bruk”. I överenskommelsen kring åtgärdsarbete för miljömål och klimatanpassning mellan Länsstyrelsen och Hudiksvalls kommun står det: ”Vid revidering av översiktsplanen ska även en skrivning gällande reglering av exploatering av jordbruksmark tas fram ”I det nya förslaget till översiktsplan skriver man: ”När vi gör bedömningar kring ianspråktagande av jordbruksmark ska vi vara restriktiva. Om ianspråktagandet är motiverat ska lämpliga kompensationsåtgärder utredas innan jordbruksmarken tas ur produktion”. Det bör tydliggöras när ianspråktagandet är motiverat och vem som avgör det. Länsstyrelsen saknar också uttryck om att jordbruksarealen i kommunen inte ska minska samt hur kommunen tänker arbeta med att återuppta produktion av mark som idag inte är i bruk. Den andra meningen i stycket kan tolkas som att kommunen vill öppna upp för exploatering, snarare än att ge uttryck för att värna jordbruksmarken. Kompensationsåtgärder är ett luddigt uttryck. Det är viktigt att det sker i termer av jordbruksmark och att den ”nya” jordbruksmarken som tillhandahålls har en motsvarande lokalisering i förhållande till tätort. Det finns risk för att tätortsnära jordbruksmark av hög kvalitet försvinner och kompenseras av betydligt sämre mark långt bort som har sämre arrondering.

Skogsstyrelsen: Hudiksvalls kommun är en skogrik kommun och det saknas skrivelse om vidareförädling av trä till olika produkter i sågverk, kartongbruk och betydelsen för arbetstillfällen i olika led. Skogen är en samhällsresurs.

Kristdemokraterna ställer sig bakom skrivningarna om jordbrukets betydelse för att stärka självförsörjningsgraden av livsmedel. Däremot saknas tydliga ambitioner mot en framtid med större andel lokal odling. Kristdemokraterna vill därför göra ett tillägg med att ”andelen inköpta, lokalt producerade livsmedel ökar inom kommunernas verksamheter”. Även ett tillägg om skogsbruk föreslås: ”Ett rationellt skogsbruk bedrivs i kommunen där hänsyn tas till behovet av att minska utsläppen av växthusgaser från trakthyggesbrukade arealer”.

Holmen konstaterar att som framgår av planförslaget är Hudiksvalls kommun en av landets skogrikaste och skogsbruket är en viktig basnäring. Den största andelen av

skogen fungerar som produktionsskog. Holmen förutsätter att bolaget fortsatt kommer kunna bedriva ett aktivt skogsbruk inom sitt innehav.

Norrhälsinge miljökontor: Kommunen har antagit Gävleborgs plan för att uppfylla den nationella livsmedelsstrategin. Det är lämpligt att kommunens mål finns angivna i översiktsplanen.

(Se även Miljö, hälsa och säkerhet/areella näringar)

Kommunens kommentarer

Förutsättningar för att ianspråkta jordbruksmark regleras i miljöbalken. När jordbruksmark tas i anspråk avgörs det normalt i detaljplaneskedet om kompensationsåtgärder ska vidtas. Kommunen delar inte länsstyrelsens syn på kompensationsåtgärder. En ökning av lokalt producerade livsmedel i kommunens verksamheter regleras i andra dokument än i översiktsplanen. Kommunen noterar och delar länsstyrelsens syn på skogsbrukets betydelse som näring men anser att det finns beskrivet i planen.

Trafik och kommunikationer

Region Gävleborg är positiv till översiktsplanens tydliga fokus på hållbara transporter där samhällsplaneringen ges en tydlig roll att driva omställningen och att buss, cykel och gång prioriteras och att ny bebyggelse läggs i noder där kollektivtrafiken redan är stark. Kommunen bör dock bättre beskriva vad ”starka stråk” innebär och tydligare visa vilka ställningstaganden som kommunen tagit för att koppla kollektivtrafik i kommande projekt och planer och ange vilka stråk som avses. Det vore även en styrka om det går att redogöra mer samlat för kommunens framtidsbild avseende kollektivtrafik.

Voith Turbo Safeset AB pekar på trafikproblem österut mot Lingarö samt Håcksta, där bättre cykelvägar behövs. Utfart väster till E 4 är trafikfarlig. Vid rondellen vid Circle K är det ofta kö, skulle kunna avlastas med bättre ringled genom staden till exempel E 4 Håstahöjden - Granebo.

Holmen framhåller att för att industrin och skogstransporterna ska fungera är det viktigt att vägnätet är utbyggt för att tåla belastning av tung trafik. Holmen önskar därför att kommunen i sin planering av vägnätet dimensionerar för bärighetsklass 4 där det krävs. Korsningen Forsavägen-Ringvägen i Iggesund är idag problematisk då vägen är byggd på en tid när större delen av trafiken kom österifrån, vilket lett till att den är feldoserad för trafik som kommer västerifrån. Detta gör korsningen svårmanövrerad för tung trafik, särskilt under vintertid. Ringvägen är dessutom kraftigt lutande, vilket också innebär problem för tung trafik vintertid. Holmen anser

därför att en ombyggnation av korsningen är nödvändig för att transporter till och från Iggesunds bruk ska kunna ske på ett säkrare sätt.

Kultur -och fritidsnämndens arbetsutskott konstaterar att Södra vägen utgör huvudcykelstråk. Södra vägen undviks idag av barn och unga då det upplevs som bullrigt och otryggt. I stället används parallella gator när en går och cyklar. Stråket bör antingen flyttas in till en parallell gata eller byggas om så att det tydligt avskärmas från bilvägen. Huvudcykelstråket bör förlängas fram till de centrala bostadsområdena, Kristineberg, Sandvalla, Sanna, Idenor, Visvall och Ullsätter. Det är också viktigt att huvudcykelstråket gör det smidigt att ta sig till och från sjukhuset från alla riktningar. I förslaget är det väl försett i norr-sydlig riktning men inte österut från sjukhuset. Vid en ut- och nybyggnad av vägen väster om staden, från Håstahöjden till Granebo, bildas en barriär med tung och omfattande trafik från stadens västra delar till Västra slingans motionsområde, skolor och rekreativområden. Här behöver det planeras för tydliga och säkra övergångar med utgångspunkt i en analys av människors rörelsemönster och målpunkter.

Avseende Delsbo lyfts barnkonsekvensbedömningen för väg 84 fram som en barriär för barns möjligheter att på egen hand ta sig mellan olika målpunkter i samhället. Vägen begränsar därmed barnens självständighet och utveckling. I planförslaget finns en gång- och cykelövergång markerad i västra delen av samhället. Den bör kompletteras med fler passager. En fördjupad analys av barns rörelsemönster bör göras för att utreda lämplig placering av övergångar.

Avseende Iggesund så lyfter Barnkonsekvensbedömningen fram gamla E4 som en barriär för barn. Det finns befintliga övergångar men de är inte tillräckliga eller inte optimalt utformade för barn. En fördjupad analys av barns rörelsemönster bör göras för att utreda lämplig placering av övergångar

Privatperson: Det saknas uppgift om Trafikverkets belagda vägar i kommunen, till exempel Väg 745 Bjuråkers kyrka — Näsvisen. Vägens standard tillhör absolut en av Sveriges sämsta belagda vägar med motsvarande ÅDT (antal fordon/årsmedeldygn). I översiktsplan hänvisar man till "Regional infrastrukturplan". Där är inte ens väg 745 med. Invånarna längs vägen riskerar att inte bli patientsäkert transporterade i en ambulans; utryckningsfordon får längre utryckningstid, ökade kostnader. I Översiktsplanen föreslås att ett tillägg görs enligt följande: Kommunens och Trafikverkets belagda vägar skall uppfylla Trafikverkets gällande krav i publikation: "Underhållsstandard belagd väg 2011 Publikationsnummer: 2012:074"

Privatperson: Kommunikationerna är med sin sammanbindande uppgift den mest kraftfulla omvandlaren av såväl fysisk som social miljö, men den ska inordnas i den kommunala planeringen av markens användning och bebyggelsestruktur. Nu pågår

flyttning av järnvägens sträckning genomstadscentrum med alla sina begränsningar såsom breda skyddszoner för buller och säkerhetsavstånd. Telekommunikationerna är i en våldsam utvecklingsfas – med oroande forskning om hälsopåverkan. Bilismens problem skulle kunna förändras om man använder tekniken för att skapa en socialt minimalt störande miljö. Omställning kräver aktiv samhällsplanering i den akuta situation som världen befinner sig kan det ta några år. Kommunen måste använda all sin kraft för att det ska bli möjligt.

Kommunens kommentarer

Starka stråk bestäms främst utifrån befolkningskoncentration, målpunkter såsom service och arbetsplatser, tillgång på infrastruktur och utvecklingsmöjligheter. Detta ses över inför granskningen i enlighet med Region Gävleborgs synpunkt. Flera av synpunkterna som lämnas under avsnittet Trafik och kommunikationer berör utpekade vägar där Trafikverket är väghållare. Kommunen lyfter i andra sammanhang behovet av åtgärder på dessa. Som exempel kan nämnas väg 745, korsningen E4/Björnmyravägen och korsningen Forsavägen/Ringvägen i Iggesund. Det är inte kommunens uppgift att peka ut vilka krav som Trafikverkets belagda vägar ska uppfylla. En del av synpunkterna som handlar om vissa hänsynstaganden som kan behöva göras vid byggnation av vissa vägar får hänvisas till planeringen av berörd väg, t ex Västra vägens förlängning i Hudiksvall. Kommunen är väl medveten om vikten av BK4. Genom att leda en del av tung trafik i Delsbo från väg 84 till Stationsgatan så minskar trafiken i centrala Delsbo, men samtidigt ökar den på Stationsgatan.

Gång och cykel

Vänsterpartiet påpekar behovet av säkra cykelvägar i Delsbo med omnejd bland annat Riksväg 84 mellan Delsbo och Fredriksfors samt Delsbo och Långbacka. Detsamma längs väg 305 mellan Delsbo och Johannesberg/Bjuråker samt Forsa/Näsviken-Hudiksvall.

Miljöpartiet lyfter fram behovet av cykelvägar för att minska koldioxidutsläppen och vill ta krafttag för att knyta samman centralorterna och väva samman denna gröna infrastruktur inom samhällena så de som har pendlingsavstånd under milen verkligen vägar prioritera cykeln framför bilen.

Omställning Hudiksvall noterar att kommunen har haft en cykelpolicy sedan 2014. Det är lätt att inse att måluppfyllelsen inte nåtts. Fram till september i år genomfördes ett samråd om framtida cykelstråk i Hudiksvall. Bakgrundsmaterialet är gediget men får inte bara bli ännu en pappersprodukt. Omställning Hudiksvall stödjer genomförandet av de åtgärder som framkommit. Men det räcker inte då det

endast handlar om Hudiksvalls tätort. Även övriga tätorter i kommunen måste få cykelbanor och sammanbindande cykelleder mellan tätorterna.

Privatperson saknar en cykelbana från gamla "OK-Öster" norrut mot Sanna. Där går mycket tung trafik. Cyklister ska samsas där med långtradare med släp med mera. Många ungdomar cyklar där på väg till ridskolan och även cyklar till fotbollsplanerna vid Björkberg. Nu är det dags att bygga en cykelbana där — då först knyts hela staden ihop.

Iggesunds Intresseförening anser också att det finns ett stort behov av en gång- och cykelväg till Hudiksvall och ser också stora fördelar med att ha en bebyggelse längs den planerade cykelvägen mellan Iggesund och Hudiksvall, ett första steg till en utveckling där Iggesund och Hudiksvall kan växa ihop och dra fördel av varandras styrkor.

38 personer från Delsbo: En given slutsats av översiktsplanen är att det behövs fler cykelvägar i Delsbo. Det är dock inte så lätt att förstå av översiktsplanen i vilken omfattning sådana är påtänkta. Gruppen framhåller att det framför allt är boende utanför Ede som är i behov av nya cykelbanor, i stället för att som nu vara hänvisade till 70-vägar, väg 305 eller väg 84. Gruppen föreslår följande cykelvägar:

Ede - Bjuråkers kyrkby: Ca 7 km, dvs en helt rimlig sträcka på cykel sett till Trafikverkets vägledning för regional cykelvägvisning. De sträckor där det inte finns möjlighet att köra längs den gamla landsvägen eller andra vägar som är mindre hårt trafikerade än väg 305 bör prioriteras särskilt. Längs den här sträckan ligger även Svanbacken där det just nu byggs 39 nya lägenheter för äldre. I nuläget är det nästan omöjligt att ta sig till och från Svanbacken för den som inte har bil, och inte vill promenera eller cykla längs väg 305. Bussarnas turtäthet är låg.

Ede – Fredriksfors: Knappt 4 km längs med väg 84, som är en av de mest trafikerade bilpendlingsstråken i Gävleborg med hastigheter uppemot 90 kilometer i timmen. I nuläget är det också en väg som inte är trafiksäker att cykla på, framför allt inte för barn och unga.

Ede – Långbacka: Ca 5 km längs väg 84 (se punkt 2).

Ede – Eckelsbo: Knappt 5 km längs med den så kallade Kalvstigen, en genomfartsled till Järvsö där många kör över den tillåtna hastigheten. Skog på ömse sidor ger sämre sikt än på många andra vägar i det öppna landskapet i Delsbo. Alla tillfällen när kommunens invånare väljer cykel i stället för bil är bra både för omställningen till ett miljömässigt mer hållbart samhälle och för den enskildes hälsa. Inte minst är det

viktigt att uppmuntra barn och unga att röra på sig, till exempel genom att gå eller cykla till skolan om det är möjligt.

Gruppen vill att kommunen startar en dialog med Region Gävleborg genom att i översiktsplanen föreslå nya cykelstråk längs väg 84 och 305 samt Kalvstigen, för att visa viljan och den höga ambitionen från Hudiksvalls kommun att nå mål 11 i Agenda 2030, Hållbara städer och samhällen.

Tre privatpersoner i gemensam skrivelse lyfter även cykelvägarna i Delsbo och tycker att en rimlig målsättning kan vara att alla resor mer än 5 km kan göras med aktiva transporter, gång eller cykel. Det ska även finnas en målsättning om möjligt att cykelpendla längre sträckor, upp till 20 km är inte orimligt om man har el cykel. Gena cykelstråk är därför möjliga att påverka i översiktsplanen. En cykelväg bör skapas från Ede i kyrkbyn i Bjuråker längs väg 305 och cykelväg längs väg 84 från Långbackaskälet till Bobygdsvägskälet i Fredriksfors. Det är viktigt att kommunen tydligt visar sin vilja.

Kommunens kommentarer

Kommunen håller på att ta fram tillämpningsanvisningar till cykelpolicyn gång- och cykelvägar pekas ut. Längs flera synpunkter har lämnats med önskemål om ökad utbyggnad av gång- och cykelväg på Trafikverkets vägar. En sker en planering av gång- och cykelväg om ca 8 km mellan Hudiksvall och Iggesund. Kommunen lyfter i olika sammanhang fram behovet av säkrare cykelmöjligheter vid Medskogsområdet vid E4/väg 84 samt mellan Hudiksvall-Sörforsa och på längre sikt även Näsviken. Sannolikt finns behov av säkrare cykelmöjligheter i och kring Delsbo tätort som framförts i samrådet. Kommunen kan behöva analysera särskilt vilka gång- och cykelvägar längs Trafikverkets vägar som den ska lyfta mot länstransportplanen som finansierar en sådan utbyggnad. Detta sker i ett separat arbete från översiktsplanen.

Kollektivtrafik

Svågadal snämnden framhåller att kommunen aktivt ska arbeta med att utveckla kollektivtrafiken även på landsbygd och över kommungräns i syfte att underlätta för landsbygdsbor att kunna lämna bilen hemma.

Kommunens kommentarer

Närtrafiken erbjuder boende på landsbygden möjligheter att använda kollektivtrafiken för serviceresor. För arbets- eller studiependlare med dagligt resebehov fungerar inte närtrafiken som ett alternativ utan då är det oftast bil som behövs för resan. Det är närmast i Region Gävleborgs kollektivtrafikförsörjningsprogram som dessa förutsättningar läggs fast.

Biltrafik

Svågadalsnämnden vill att kommunen säkerställer fortsatt stöd till enskilda vägar samt vägbelysningsföreningar i hela kommunen. Detta bör prioriteras då dessa grundläggande infrastrukturer är viktiga för en levande landsbygd.

Norrhälsinge miljökontor: I avsnittet biltrafik är det viktigt att frågan om behovet av laddningsstationer för elbilar tydliggörs. Vilket behov kommer att finnas i framtiden för dagens bensinstationer? I avsnittet och även i det följande avsnittet godstransporter behöver frågor om buller och luftföroreningar, framför allt i Hudiksvalls centrum, lyftas fram som orsak till att en omlokalisering av godstransporter behövs.

Delsbo byråd anser att det är bra att vägen mellan Kalvstigen och väg 84 vid Bobbydsvägen finns med i planförslaget. Kommunen har byggt en gång- och cykelväg mellan riksväg 84 och Stationsgatan, med möjlighet att utveckla till bilväg. För över 2 år sedan togs tankstället vid riksväg 84 bort, så förutsättningarna för en bra väglösning har förbättrats väsentligt. Vägen är med i nuvarande översiktsplan från 2008. Byrådet ställer sig frågande till att kommunen i planförslaget tagit bort denna väg. Det sedan länge funnits önskemål att förlänga gång- och cykelvägen längs väg 305 från Hällnäs (vid Ede skola) till Forngården.

Privatperson anser att det är viktigt att Kalvstigen och Bobbydsvägen förbättras sista biten in till Delsbo och ger förslag på hur vägarna kan förbättras och ledas samman till en gemensam utfart/rondell till Riksväg 84. Den sista biten in mot Delsbo är farlig för trafikanter och boende. Eventuellt är det möjligt att lösa "Senseair-vägen" och "Kalvstigen/Bobbyden-vägen" i en gemensam utfart om sträckningen dras på Fänsmyrvägen. Viadukten skulle med detta förslag kunna bli gång/cykelled. Området söder om idrottsplatsen bör betraktas som område för boende eller industri.

Kommunens kommentarer

Järnvägsområdet i Delsbo utgör en barriär och försvårar för kommunikationer i nord-sydlig riktning. Kommunen har i översiktsplanen pekat på en lösning för tunga trafiken som går på Kalvstigen via Stationsgatan. Kommunen bedömer att det inte är ekonomiskt realistiskt att föreslå två nybyggnationer för trafiken i nordsydlig riktning i Delsbo där länstransportplanen ska finansiera utbyggnaden. Synpunkten att minska godstransporterna i Hudiksvalls centrum beaktas bl a genom att styra nyetableringar av verksamheter till starka kommunikationsstråk utanför staden och samtidigt förbättra möjligheterna att undvika transporter i centrum, t ex genom Västra vägens förlängning. Stöd till enskilda vägar handhas enligt ett särskilt regelverk och hanteras inte i översiktsplanen.

Fiber

Region Gävleborg är positiv till att kommunen så tydligt pekar ut vikten av bredband men föreslår att kommunen byter namn på rubriken ”fiber” till bredband. Om pågående utredning om ny bredbandsstrategi blir klar innan ÖP beslutas föreslår Region Gävleborg att strategin läggs in i översiktsplanen.

Kommunens kommentarer

Termen fiber byts till bredband i enlighet med Region Gävleborgs synpunkt och den nya bredbandsstrategin kommer att läggas in som en hänvisning i översiktsplanen givet att den hinner antas innan planarbetet avslutas.

Nya Ostkustbanan

Länsstyrelsen Gävleborg: Översiktsplanen har "regional och kommunal utveckling som utgångspunkt" vilket är positivt, men här behöver även ett nationellt perspektiv inkluderas då såväl E4 som Ostkustbanan (OKB) är av nationell betydelse. De visioner och mål som anges är viktiga strategiska inriktningar. Samhällsutvecklingen är starkt beroende av att bostads- och handelsetableringar samordnas med infrastrukturen i en takt där det inte uppstår ojämna behov och brister. Stora och långsiktiga satsningar planeras för infrastrukturen i Sverige och dessa måste gemensamt bära samtliga samhällsutvecklingsfrågor. En framtida dragning av Ostkustbanan kan därmed inte genomföras enbart ur ett kommunalt eller regionalt perspektiv utan här ska korridor och linjedragning utgå från den bästa och mest avvägda lösningen för ett flertal parametrar.

Trafikverket: Översiktsplanen har ”regional och kommunal utveckling som utgångspunkt” vilket är bra, men här behöver även ett nationellt perspektiv inkluderas då såväl E4 som Ostkustbanan (OKB) är av nationell betydelse. De visioner och mål som anges är viktiga strategiska inriktningar. Samhällsutvecklingen är starkt beroende av att bostads- och handelsetableringar samordnas med infrastrukturen i en takt där det inte uppstår ojämna behov och brister. Stora och långsiktiga satsningar planeras för infrastrukturen i Sverige och dessa måste gemensamt bära samtliga samhällsutvecklingsfrågor som finns så att vi inte delar upp samhällsplaneringen och infrastrukturplaneringen. Trafikverkets arbete med Ostkustbanan kommer att samrådats under 2022 och val av korridor kommer att ske under slutet av året. Arbetet inverkar på store delar av kommunen och enskilda platser nämns inte vidare. En fortsatt dialog per område prioriteras i nuläget. Exploateringar i publika lägen ska samordnas så att antal anslutningar mot den statliga infrastrukturen minimeras. Kommunens mark- och planberedskap ska i tidiga skeden upplysa externa parter samt ta höjd för en sådan inriktning då det annars kan

ge negativa effekter på viktiga pendlingsstråk. Utbyggnad av OKB utpekas som den i särklass viktigaste infrastrukturensatsningen. Trafikverket håller med om detta och kommer därför att ta tillvara så många intressen som möjligt. Lokaliseringen ska inte enbart ge utvecklingskraft och positiva restidvinster för lokalt och regionalt resande. Utbyggnaden ska även tillgodose längre resor och ska även möjliggöra att flygresor på sikt kan ersättas med tåg, i hela kuststråket. En samordning ska ske där vi gemensamt kan tillgodose så många intressen som möjligt. Stationslägen, hastigheter, byggbarhet, geoteknik, samhällssäkerhet tillsammans med många andra aspekter ska tillvaratas för en långsiktigt bra funktion som kan användas i 100 år till. Trafikverket kan idag inte uttala sig om stationslägen eller valda linjer eller korridorer. Dock kommer samråd att genomföras för att beta av icke-användbara korridorer samt att förändra riksintresset för kommunikation och uppdatera dessa när planeringsinriktningarna tydliggörs.

Region Gävleborg betonar det viktiga samarbetet med kustkommunerna längs Ostkustbanan och betonar att satsningen på Nya Ostkustbanan tillhör den mest prioriterade infrastrukturensatsningen för Region Gävleborg, som även poängterar också att sträckan Hudiksvall – Sundsvall bedöms vara den etapp som ger bästa effekt för stråket.

Söderhamns kommun delar uppfattningen att utbyggnaden av dubbelspår på Ostkustbanan är mycket viktig och att det är särskilt betydelsefullt för Söderhamn att arbetsmarknadsregionen blir större och det förbättrar pendlingsmöjligheterna mellan kommunerna.

Sundsvalls kommun lyfter Ostkustbanan som ett gemensamt intresse och behoven tydliggörs på ett bra sätt i planen.

Socialdemokraterna anser att den mest prioriterade frågan är utbyggnad av dubbelspår på Ostkustbanan. Socialdemokraterna vill att Ostkustbanans station ska ligga centralt placerad i staden med hög tillgänglighet för gående, cyklister och resande med andra trafikslag. Sträckningen genom Iggesund och pendeltågstationen ska bibehållas. Järnvägens hastighetsstandard ska anpassas till förutsättningarna att järnvägen ska kunna gå genom Hudiksvall och Iggesund. Socialdemokraterna säger nej till spårdragning väster om Hudiksvall och att stationen ska ha ett centralt läge och att pendelstationen i Iggesund ska vara kvar.

Kristdemokraterna delar uppfattningen att utbyggnaden av dubbelspår på Ostkustbanan är i särklass den viktigaste framtida infrastrukturensatsningen för att möjliggöra en växande utbildnings- och arbetsmarknad och främja konkurrenskraftigt näringsliv. Kristdemokraterna delar också uppfattningen att kommunens vattentäkt

Hallstaåsen norr om staden måste skyddas både under ombyggnadstiden och när järnvägen är i drift och att det är önskvärt att så långt som möjligt undvika nya brott genom vattentäkten. Det kan finnas stor riska att den samlade nyttan av ett dubbelspår inte överväger kostnader och konsekvenser i övrigt av dubbelspåret om inte dessa villkor uppfylls. Kristdemokraterna befarar om stationsläge i höjd med Gylis genomförs finns överhängande risk att vattentäkten skadas. Kristdemokraterna vill därför att det ska göras en grundligare analys innan planerna går vidare.

Miljöpartiet anser att det nu är dags för Trafikverket att välja spår. Dubbelspår på Ostkustbanan behövs så snart som möjligt och med prioritet för centrala stationslägen i Hudiksvall och Iggesund. De enorma områden som idag hämmas för utveckling behöver nyttjas. När det gäller riksintresse för järnväg finns otydligheter på kartan och beskrivningen. Om kommunen anser att det ett gångbart alternativ så har ett förslag tillkommit om betydligt rakare dragning mellan Hudiksvall genom Iggesund och Njutånger. Denna sträckning finns inte redovisad.

Svågadalarnämnden anser när det gäller tillgänglighet till Ostkustbanan är det av stor vikt att antalet parkeringsplatser dimensioneras utifrån att det är många i kommunen som saknar praktisk möjlighet till kollektivtrafik.

Tekniska nämnden mening är att det är viktigt att hålla planen uppdaterad mot de beslut som fattas i järnvägsfrågan.

Iggesunds intresseförening föreslår att Iggesunds station förblir på samma plats som idag och att X-tågen fortsätter att trafikera sträckan Sundsvall-Gävle, så att pendlare till och från Iggesund har lätt att ta sig till jobb och studier. Även godstrafiken till och från Bruket blir då kvar som tidigare. Den tunga godstrafiken vill intresseföreningen däremot ska gå utanför Iggesunds tätort, enligt ett tidigare förslag från Trafikverket. Intresseföreningen tror att den ökade tågtrafiken som ett dubbelspår innebär kommer att försämra miljön i Iggesund avsevärt och skulle dela vårt samhälle i två delar.

Privatperson beskriver dels Läns museets besiktningsprotokoll om den egna gårdens kulturella status med riktlinjer för bevarande dels förutsättningar att om OKB leds i anslutning till byn Vi (antingen rakt igenom byn eller norr eller söder om byn på de omgivande täkterna) skulle det få förödande och ej återställningsbara konsekvenser för byn (gäller även grannbyarna Måsta och Björka längs Ovanskogsvägen). I vidare bemärkelse skulle en dragning av OKB genom eller i anslutning till byn även påverka allt boende i södra Hudiksvall mycket negativt, dels pga. de direkta förändringarna i området, dels på grund av att godstrafik kommer att passera områden med tät bebyggelse. Istället föreslås en dragning där OKB från Iggesund söder om Vibod-

Långsjön korsar "gamla E4" och dras upp mot nya E4 och löper parallellt med denna (på östra sidan nya E4, kartsnitt finns bifogad). Därefter antingen fortsätter spåret rakt fram (för ett västligt stationsläge utanför Hudiksvalls centrum, vilket skribenten föredrar) eller svänger in mot Hudiksvalls centrum och korsar väg 84 nära rondellen och på tillräckligt avstånd från byn Söderrå. En sådan sträckning skulle i huvudsak gå i skogsmark och ha en mycket lite inverkan på bebyggelse, mm. Dessutom skulle det också skapa förutsättningar för att lasta gods exempelvis före de två stationslägena. Farligt gods skulle då även passera områden med liten bebyggelse. Dessutom skulle man slippa den skarpa krök som skulle uppstå om OKB exempelvis dras över Visvallstäckerna norr om byn.

Privatperson är direkt emot spårdragning av dubbelspår genom staden, onödigt att flytta ishall, ridskola och en by. Det finns bättre ställen att bygga järnvägen utan att den stör stadskärnan. Järnvägen kan läggas vid E 4 och det kan sättas in busslinjer.

Privatperson: I översiktsplanen beskrivs kommunens förslag på järnvägsdragning i antingen befintligt läge eller genom Vi, Måsta, Visvalls området för att kunna ta sig till Lillfjärdens norra del. Skribenten vill att spårdragningen, som kommer att radera byarna inte blir av. Flytten av stationen ca 1,5 km med ny dragning av spåret till Lillfjärden ter sig som ett helt meningslöst resursslöseri när det förutom att radera nämnda bostadsområden också kommer att medföra rivning av Fredens kulle, flytt av Glysisanläggningen till Hudiksvalls rid- och ponnyklubbs beten- och hagområden och förfular Lillfjärdens parkområde. Skribenten framför vidare synpunkter på önskade effekter med rivningar, godstransporter om dragningen sker genom staden. Även behovet av godsterminal i framtiden och var den i så fall bör vara belägen diskuteras och logistikplatsen vid Medskog framförs som ett lämpligt alternativ även för spårdragning. Söder om stan skulle spåret kunna gå mellan E4 och Vibodlångsjön där det ännu är relativt obebyggt. Om OKB förläggs i närheten av E4 frigörs hela nuvarande stations- och spårområde och där skulle kulturanläggningar kunna ligga centralt i ett attraktivt område och både Hudiksvalls rid- och ponnyklubb och Glysis kan då vara kvar där de är.

Privatperson vill inte att dubbelspår ska dras genom Erik-Larsberget och vidare snett över Lillfjärden, som är Hudiksvalls vackraste oas och kring vilken många motionerar/promenerar. Befintlig spårdragning skulle påverka minst, såväl utseendemässigt som ekonomiskt (skribenten anser att en dubbelspårig järnväg nära Fredens kulle som genar över Lillfjärden skulle vara förskräckligt). Ett modernt resecentrum för järnväg och buss skulle kunna byggas söderut längs Håstaholmen. Sammanfattningsvis vill skribenten behålla Hudiksvalls centrum så orört det går.

Privatperson är negativ till placering av stationen. Ifrågasätter om det är rimligt att locka pendlare till och från Hudiksvall på bekostnad av sämre funktioner och sämre boendekvalité för Hudiksvalls invånare? Hur realistiskt är det att detta går att finansiera då alternativet borde vara billigare och troligtvis det som Trafikverket väljer.

Privatperson: Enkelspåret och järnvägsstationen kan ligga kvar som idag. Regionaltåg och några fjärrtåg kan trafikera enkelspåret liksom godståg som servar lokala företag. Dubbelspåret ska byggas utanför stan i princip parallellt med E4. Ny station behövs inte. Enkelspåret kopplas till dubbelspåret norr om Hudiksvall och söder om Iggesund. Trafikverkets argument mot detta förslag är att det blir en flaskhals. Det blir det inte med rätt logistikplanering. Det blir ökade driftskostnader för Trafikverket, men dessa tror skribenten inte är så stora och är i alla fall små i förhållande till alla investeringar man gör i järnvägen i södra Sverige. Alternativet att bygga dubbelspåret genom Hudiksvall anser skribenten vara fullständigt oacceptabelt. Det innebär stora risker och störningar för boende i centrum, stora kostnader för kommunen för ombyggnad av gatunätet i staden och får fruktansvärda konsekvenser för den kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsen i trakten av Rådhusorget. Även alternativet med ett spår vid Lillfjärden innebär ett oacceptabelt ingrepp i stadsmiljön. Skribenten motiverar sitt förslag bl a med ökad trafikering av även tåg som inte ska stanna och den utökade trafiken från Norrbotniabanan i framtiden.

Beijers byggvaruhus har inkommit med skrivelse där man inte vill att nydragning av Ostkustbanan ska ske i västligt alternativ utan att det östra alternativet ska väljas. Företaget motiverar detta med en rad motiv bland annat fördelarna med ett bibehållet stationsläge och bibehållen sträckning samt genom att särskild hänsyn ska tas till naturvärden och minsta intrång och olägenhet. Om banan dras i ett västligt läge skulle också nyckelbiotopen Tjärnsberget liksom rekreations- och friluftsliv påverkas negativt. Affärsverksamheten för Beijer och även andra företag skulle påverkas mycket negativt.

Privatperson: Den nya sträckningen med dubbelspår bör dras utanför staden, följa E4 och ha stationen vid korsningen E4 och vägen mot Delsbo vid Medskog. Bra busskommunikationer bör erbjudas till och från centrum och kommundelarna till stationen. Det ska finnas bra parkeringar och inga tåg ska gå genom centrum. Familjer vill bo i villa eller radhus, så det bör byggas fler. Sandvalla är en bra förebild där man samordnat området. Flerfamiljshus passar ungdomar och pensionärer, men inte barnfamiljer.

Privatpersoner lämnade via kommunens webbtjänst: 14 synpunkter som handlar om nydragning av OKB Synpunkterna tar upp att man är mot alternativ Lillfjärden p g a att det förstör för mycket av staden , eller att man är för alternativet med dragning norr om Lillfjärden, för att klara fiskarstaden,- att centrumnära läge inte behövs för att staden inte är så stor, att stationen kan flyttas till Furulund, det blir för dyrt att flytta - tänk istället el-bussar,- dra järnvägen utmed E4, – behåll persontrafiken genom staden och led godstrafiken utanför, bra med Furulund så att Lillfjärden blir kvar, nära till sjukhus m m.- nuvarande järnvägsmark kan nyttjas till annat, godståg och supersnabba tåg kan passera längs nya E4 och övriga som idag, - OKB ska inte passera Sörrå.

Kommunens kommentarer

Kommunen delar de synpunkter som lämnats om betydelsen av att bygga ut Ostkustbanan till dubbelspår. Detta framgår också av utställningsförslaget. Kommunen noterar det Trafikverket anger om att korridorer kommer att ses över efter korridorsval. Kommunen har i översiktsplanen lyft fram olika perspektiv när det gäller vägar och järnvägar och är medveten om att det finns olika perspektiv, dvs både lokalt, regionalt, nationellt och internationellt. Kommunen har att bevaka denna helhet, dock med det geografiska område som kommunen företräder som utgångspunkt.

Det har kommit in synpunkter med förord för eller motstånd mot flertalet varianter av lokalisering av ett dubbelspår. Miljöpartiet har rätt i att det presenterats en ny rakare sträckning mellan Hudiksvalls och Iggesund. Anledningen till att denna inte finns med i samrådsförslaget är att den inte var presenterad när samrådsförslaget färdigställdes. Delat spår har studerats och avfärdats av Trafikverket.

Grönstruktur-park, natur och vatten

Länsstyrelsen i Gävleborg: Översiktsplanen förmedlar en hänsynsfull bild av relationen till naturmiljön. Grön infrastruktur (GI) sammankopplar naturvärden och beskriver således ekosystemens funktionella och strukturella spridningsvägar i landskapet. Marina värden benämns som "blå" infrastruktur vilket även har inkluderats i utvecklingsinriktningen som understryker viljan att stärka dessa. I regel kan fragmentering och isolering av naturen i aktuella områden uppfattas som den övergripande hotbilden i sammanhanget. För att värna naturen och den biologiska mångfalden i fysisk planering behöver hela ekosystemet tas i beaktande.

Det hade således varit bra att nämna mer om naturvärden, biologisk mångfald, gröninфраstruktur (GI) och ekologisk funktionalitet tidigt i ÖP:n. (Länsstyrelsen har ytterligare kommentarer se rubriken Riksintressen, områdesskydd.)

Miljöpartiet vill se ett grönt stråk genom staden som knyter samman det västra friluftsområdet med det östra i centrala Hudiksvall. Olika förslag anges. En grönare stad är särskilt viktigt eftersom asfalt och svarta tak absorberar och genererar värme under de snöfria månaderna.

Norrhälsinge miljökontor anser att naturavsnittet får alltför lite utrymme. För de flesta tätorterna har tätortsnära natur utsetts vilket är positivt. En speciell handling för tätortsnära natur planeras att tas fram efter att översiktsplanen fastställts. Många av de tätortsnära naturområdena står ofta i konflikt med de områden som kommunen planerar att exploatera. Därför anser miljökontoret att den tätortsnära naturen först borde inventeras och dokumenteras innan frågan om exploatering av områden kan komma i fråga. Med detta följer att många av de områden som pekas ut i planen idag inte självklart kan pekas ut som exploateringsområden. Det kan man möjligtvis göra först sedan naturområdenas ekologiska och friluftsmässiga värden har klargjorts. Några områden för utveckling av bebyggelse i närheten av tätorterna ligger inom områden för jordbruksmark. Generellt sett ska inte jordbruksområden bebyggas. Dessa områden borde utgå. Det område som miljökontoret främst har reagerat på är området norr om Galgberget (avsnittet Idrott). Det vore olyckligt och skulle sända fel signaler om ett sådant område exploaterades. Kommunfullmäktige har tagit beslut om att anta Gävleborgs länslivsmedelsstrategi som kommunens handlingsplan.

Kultur- och fritidsnämndens arbetsutskott anser att planen väl beskriver gröstrukturens betydelse för folkhälsan. Det är viktigt att avsnittets slutsats, att kommunen behöver arbeta vidare med att utforma en plan för utveckling, bevarande och skötsel av tätortsnära natur genomförs tidigt i processen.

Kristdemokraterna ställer sig bakom åtgärdsförslaget ”Vid nybyggnation av områden för bostäder ska gröstruktur planeras in så att framför allt barnens tillgång till grönska och lektytor nära hemmet tillgodoses”.

Privatperson anser att varje strandmeter med bostäder avskärmar de flesta från tillgång till havet. Att se vattnet och ha tillgång till det är inte riktigt samma sak. Som kajakpaddlare vill skribenten gärna att det skapas allmänningar med jämna mellanrum mellan strandtomterna där man kan lägga i sin kajak och också lämna bilen en dag eller två för att kunna ge sig ut på kortare eller längre turer i skärgården. Utspridda och skyltade allmänningar skulle säkert uppskattas av flera för att komma nära

vattnet. Nedanför Köpmanberget kan man förslagsvis göra bryggor för allmänheten och en bastu för uthyrning med möjlighet till bad både sommar och vinter.

Privatperson önskar att Hudiksvalls kommun funderar över målen attraktiva o hållbara livsmiljöer. Frågor som ställs är till exempel hur vi skulle kunna nyttja våra grönområden i parker bättre och öka lokal odling och trädgårdsodling som även bör läggas in i skolundervisningen. Det skulle öka förståelsen och kunskap om maten och hur man kan nyttja marken. På så sätt skulle man i allt högre utsträckning lära sig att leva i harmoni med sin närmiljö. Kommunen skulle kunna ligga i framkant av utvecklingen och visa att man vill ta hand om sin natur och värdesätter närmiljön och företag som verkar i den.

Privatperson anser att markanvändning för friluftsliv och rekreation i Hudiksvalls enda sammanhängande friluftsområde försvinner på grund av förslagen om villor och stark förtätning av bebyggelse i Malnområdet. Enligt forskningsstudier, studerades vad friluftsliv är för svenska folket och hur det utövas. De visade att tre av fyra svenskar är ute i skog och mark kontinuerligt. Kunskap om friluftslivets utövande och hinder är oerhört värdefull vid planerande av markanvändning vid en översiktsplan för tätortsnära mark. Det skogsområde som är inritat för bostäder längs Sisselbovägen, idag med fina tallhedar, gör att hela fritidsområdet försvinner. Den attraktiva miljön med närhet till skog och hav försvinner helt om området bebyggs. Kommunen har byggt en parkering mitt emot campingen vilken verkligen utnyttjas av många för att ta sig ut i skogen. Bebyggs allt så kommer djuren att tappa sin livsmiljö. Det finns också en hel del rara växter i området. Det här området är det enda helt sammanhållande skogsområdet som ligger så stadsnära och som utnyttjas oerhört mycket av det rörliga friluftslivet, löpare skidåkare, äldre och barnfamiljer samt personer med funktionsnedsättningar.

Kommunens kommentarer

När områden tas tillvara kommer olika värden att kartläggas och beskrivas för att möjliggöra olika hänsyn. Det skulle leda för långt att i en översiktsplan kartlägga och/eller beskriva alla värden som finns i ett område. Kommunen vill här betona att Hudiksvalls kommun av många olika skäl behöver växa befolkningsmässigt för att möta många av de utmaningar som kommunen ställs inför och som också är redovisade i planen. Det finns en rad olika intressen som behöver balanseras i detta syfte, t ex att tätortsnära natur har flera syften i vilka ingår att vara markreserv när det gäller kommunens egen mark. Kommunen ska så långt möjligt arbeta i enlighet med den livsmedelsstrategi som länsstyrelsen, Region Gävleborg och LRF tagit fram men det ska inte uppfattas som att detta dokument har tolkningsföreträde framför kommunens egna styrdokument. När strandskydd upphävs för byggnationer nära

vatten i till exempel LIS-områden ska alltid områden närmast vattnet sparas för att allmänheten, t ex kajakpaddlare, ska kunna vistas i strandområdet.

Teknisk försörjning – vatten och avfall

Länsstyrelsen har synpunkter som VA-försörjning (se även andra avsnitt). I fråga om Vatten och avloppsförsörjning framgår i underlagen att sårbarhetsanalyser ur ett klimatanpassningsperspektiv ska tas fram men det är olyckligt att inte dessa fått möjlighet att påverka ÖP-förslaget. Länsstyrelsen ser gärna att dagvattenfrågan också hanteras på ett enhetligt sätt och på avrinningskala.

Teknisk försörjning - Energi

Svenska Kraftnät och Länsstyrelsen Gävleborg uppmärksammar kommunen på att mellan Sörforsa och Hudiksvall utreder Svenska Kraftnät byggnation av dubbel 400 kV-ledning. I området planerar kommunen ett verksamhetsområde och en gång och cykelväg. Samråd bör ske med Svenska Kraftnät vid detaljplanering och byggnadslov i området. Svenska Kraftnät anser att det bör framgå av översiktsplanen att kommunen vid planering av bostadsbebyggelse, förskolor och skolor i närheten av Svenska Kraftnäts anläggningar ska följa de rekommenderade avstånd som anges (se skrivelse). Samråd ska därför alltid ske med Svenska Kraftnät i frågor som har med infrastruktur och bebyggelse att göra där det finns eller planeras produktionsanläggningar. Exempelvis vid planering av vindkraftsanläggningar krävs ett visst säkerhetsavstånd mellan Svenska Kraftnäts anläggningar och vindkraftverken. Detsamma gäller anslutningsnät, magnetfält, steg- och beröringsspänningar i marken liksom buller.

Ellevio: Energifrågan är en viktig del i en hållbar utveckling och därför är det viktigt att ledningar som överför energi från produktion till konsumtion skyddas och säkras. Genom att upprätthålla avstånd till viktiga matande ledningar i samhällsplaneringen bidrar man till säkerheten för att nuvarande och framtida ökande kapacitetsbehov kan tillgodoses. För tydlighetens skull bör alla viktiga matande ledningar markeras som korridorer i markanvändningskartan. Vissa kommuner tar, i översiktsplanen, ställning till hur frågan kring elektromagnetiska fält ska hanteras i samhällsplaneringen, det har inte Hudiksvalls kommun gjort. Genom att ta ställning till den frågan kan företaget ha något att förhålla sig till i samband med planering av stad och infrastruktur. Ellevio håller på att se över elnätet inom Hudiksvalls stad med närområde för att kunna säkerställa en hållbar utveckling. Översynen kan innebära att i framtiden kommer nätet att byggas om och byggas ut på flera platser i kommunen. Utbyggnaden kan omfatta jordkablar, luftledningar, nätstationer och ställverk och

gäller både stamnät och regionnät genom kommunen. Ellevio kommer hålla kommunen underrättade i planeringen.

Kommunens kommentarer

Kommunen delar det som framförs om elinfrastrukturens stora betydelse för att samhället ska fungera väl och utvecklas hållbart. Det hindrar inte att det riskerar att bli en väldig obalans i en översiktsplan om den i vissa fall ska ange att man ska följa rekommendationer medan detta i andra fall utelämnas. Kommunen har ingen annan åsikt än den länsstyrelsen och Svenska Kraftnät framför om vikten av att följa skyddsavstånd men bedömer att detta inte behöver nämnas explicit i planen. Kommunen också framhålla att det kan vara flera olika viktiga samhällsintressen som möts när nya elledningar byggs och att det är viktigt att kommunen tidigt kan delta i utbyggnadsprocessen.

Vindkraft

Länsstyrelsen Gävleborg informerar att det kommer en nationell vindkraftsstrategi som även kommer att regionaliseras. Målet är att öka energiutvinningen från vindkraft.

Söderhamns kommun ser positivt på att framtida åtgärder inom vindkraften som påverkar Söderhamn sker i dialog mellan kommunerna. Söderhamns kommun anser att det i översiktsplanen kan tydliggöras att vindkraft redan idag är en energikälla som är nödvändig i omställningen till ett mer miljövänligt samhälle.

Sundsvalls kommun noterar att när översynen av vindkraft ska ske i separat process kan Sundsvalls kommun bli berörd.

Kristdemokraterna delar uppfattningen att energi -och transportsektorns förbränning av fossil energi är en del av problemet med klimatförändringar i världen. Energi måste användas effektivt och inom några årtionden måste vi vara oberoende av fossila bränslen för vår energiförsörjning. Kristdemokraterna uppskattar inriktningen att kommunen ska bidra till att länet blir nettoproducent av energi. Kristdemokraterna anser att förslaget vittnar om en svagt utvecklad vilja att i skarpt läge släppa fram klimatfrämjande investeringar (till exempel förslaget att riksintresset vindbruk ska utgå på Hornslandet). Kristdemokraterna väljer att inte ta ställning i denna fråga eftersom vindkraftsplanerna kommer att behandlas i en ny TÖP.

Svågadalsnämnden ställer sig tveksamma till den tänkta vindkraftsparkens vid Överälve då det kommer att påverka boende i bland annat Stråsjöbyarna samt Gröntjärns naturreservat och riksintresset Svåga älv.

Holmen: Det tematiska tillägget för vindkraft ska fortsatt gälla efter att den nya översiktsplanen vunnit laga kraft. I tillägget finns området Övreälve utpekad vilket är

positivt. Holmen har genomfört en del utredningar i området och kan konstatera att det finns fågel- och naturvärden i området som gör att fortsatt utveckling inte är aktuellt just nu. Då förutsättningarna för vindkraftsprövningen ständigt förändras är det dock relevant att området fortsatt finns kvar som ett utpekade område lämpligt för att etablera vindkraft i då förutsättningarna för vindkraftsproduktion är mycket goda i området. Kommunen anger också att vindkraftsplanen från 2014 behöver revideras för att underlätta bedömningen om förfrågningar kopplat till etableringar av vindkraft. Holmen instämmer i bedömningen att det krävs ett tydligt och uppdaterat beslutsunderlag för att kommunen ska kunna ta ställning till projekt och för att exploitörer lättare ska veta var det är möjligt att utveckla vindkraft i kommunen. Vid en sådan översyn är det viktigt att man tar höjd för kommande teknikutvecklingar och inte sätter begränsningar som riskerar att utvecklade projekt inte kan genomföras med bästa möjliga teknik eller energiutvinning. Holmen intar gärna en roll som samarbetspartner till kommunen vid en revidering av vindkraftsplanen.

Omställning Hudiksvall delar uppfattning om att det tematiska tillägget från 2014 behöver uppdateras. Riksintresset för vindkraft på Hornslandet bör strykas. Havsbaserad vindkraft har utvecklats. Omställning Hudiksvall är positiv till att ett område som Gretas klackar aktualiseras.

Privatperson är orolig för vindkraftens etablering och att de stör mer än bolagen vill erkänna. Skribenten befärar att de små vindkraftsparkerna faktiskt inte ger utlovad el utan mer blir ett politiskt ställningstagande och "grön bock i kanten" än gynnsam energikälla. Skribenten är vidare orolig för att vår vackra bygd med vyer ersätts med gigantiska plåtmonster i storlek som Eiffeltornet, blixtrande vita ljuskällor, ljud som stör den förut norrländska tystnaden, samt förkrossade närboende för att markägare säljer ut sina grannar för vindkraftsklirr i egen kassa.

Kommunens kommentarer

Kommunen noterar det flera remissinstanser anför om vikten av att omarbete kommunens tematiska tillägg för vindkraft och att samråda med berörda kommuner när detta sker. I avvaktan på detta arbete sker inte någon prövning av riksintresset för vindkraftsproduktion på Hornslandet och Överälve. Kommunen noterar även det länsstyrelsen anför om nationell vindkraftsstrategi och regionalisering av densamma.

Vattenkraft

Holmen anser att det är positivt att Delångersåns kraftverk i Iggesund lyfts i översiktsplanen och att det är tydligt att produktionen är prioriterad i denna kraftanläggning. Holmen är tveksamma till den följande skrivningen som anger att "För övriga vattenkraftverk ska den biologiska mångfalden gynnas då kraftproduktionen är så liten i relation till den negativa påverkan kraftverksdammar

och regleringar har på naturen. "Risken med en sådan formulering är att anläggningar som är tätt sammankopplade med kraftverket i Iggesund och som är förutsättningar för att kraftproduktionen ska kunna bedrivas i den omfattning som det görs idag, kan påverkas av ökade krav på utrivning, återställning eller vandringsvägar som gör att energiproduktionen i Iggesund i förlängningen minskar. Holmen vill därför se ett alternativ där det är tydligt att de anläggningar som är sammankopplade med kraftverket i Iggesund inte omfattas av kravet.

Omställning Hudiksvall anser det är med tillfredsställelse de ser att biobränsleförbränningen vid Djupedverken tas upp till diskussion. Tidsperspektivet på koldioxidcykeln, dvs från utsläpp till trädens koldioxidupptag, står inte i paritet med kravet att vara klimatneutrala 2045. Förutom nämnda alternativ som hållbara returbränslen kanske värmepumpar i fjärden kan vara en framtidsmodell. Det skulle frigöra värdefull, havsnära mark.

Kommunens kommentarer

Planförslaget lyfter fram kraftverket i Iggesund som en del i landets kraftverksproduktion. Formuleringen om övriga, mindre kraftverk syftar inte på att förhindra möjligheten för detta kraftverk att kunna fortsatt vara i drift. Skrivningen kan behöva ses över för att betona att kraftverket i Iggesund måste ses i ett helhetsperspektiv.

Drivmedel

Kristdemokraterna anser med tanke på säkerhetsaspekten vid hantering av vätgas bör en viljeyttring föras in i planen att lämpade platser för vätgasstationer förs in i planen.

Centerpartiet saknar en hårdare formulering som lyfter vikten av en etablering av en tankstation för vätgas i Hudiksvalls kommun.

Voith Turbo Safeset AB: Viktigt att utbyggnad sker med fler laddstolpar för resenärer.

Kommunens kommentarer

Frågan om mer hållbara drivmedel är angelägen. I de områden som kommunen pekar ut som nya verksamhetsområden finns goda möjligheter att etablera nya anläggningar för drivmedel.

Kultur-och fritid

Socialdemokraterna betonar att kultur-, fritid- och idrottsföreningarnas verksamhet har stor betydelse för samhällsutvecklingen i stort och för utvecklingen i kommunen

och för välfärden. Det skapar arbete i kreativa näringar och är själva basen för folkhälsoarbetet.

Kultur- och fritidsnämndens arbetsutskott förordar att nya idrottsanläggningar samordnas och samlokaliseras i ett område norr om Galgberget. I planeringen av ett sådant område är det viktigt att föra en dialog med samtliga berörda föreningar för att motverka konflikter mellan olika intressen hos föreningarna. Avsnittet bör kompletteras med kulturskolan: ”Viktiga kulturinstitutioner i Hudiksvalls kommun är kulturskolan och biblioteken som förutom huvudbiblioteket har ett mobilt bibliotek och filialer på de större orterna samt Hälsinglands Museum som har ett regionalt uppdrag i hela Gävleborg”.

Att samla flera idrottsanläggningar i ett område ger stor möjlighet att utveckla förutsättningarna för den organiserade idrotten. Det är samtidigt viktigt att i planeringen skapa goda förutsättningar för spontan rörelse och oorganiserad idrott i anslutning till där fram för allt barn och unga vistas i sin vardag. Riksidrottsförbundet som har engagerat sig i frågan har utvecklat ett redskap som man kallar för ”Rörelsefaktor”. Kultur- och fritidsnämndens au föreslår att det görs en översyn av förslaget till översiktsplan med stöd av Riksidrottsförbundets verktyg ”Rörelsefaktor”. Avsnittet bör därför kompletteras med ”Ytor för organiserad idrott ska göras tillgängliga/ avsättas i tillräcklig omfattning för den växande befolkningen och ytor för spontanidrott och rörelse ska integreras i bebyggelsen”.

Rådet för funktionshindersfrågor anser att tillgängligheten för fler grupper är otydligt formulerade och behöver tydliggöras. Rådet vill också lyfta att, när det gäller område nordost om Galgberget som är möjligt område för idrottsanläggningar, behöver det klargöras att gång- och cykelvägar och kollektivtrafik ska utvecklas samtidigt som området etableras för att tillgängligheten ska säkerställas. Med tanke på all den forskning som visar på grönområdenas positiva inverkan så är det viktigt att även personer med funktionsnedsättning kan ta del. Rådet vill därför att ett tillägg görs om att ”även grönområden får en god tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning över hela kommunen. Det gäller särskilt stads- och samhällsnära grönområden.”

RF-SISU: Vid nybyggnation av idrottshallar och gymnastiksalor ska föreningslivets behov beaktas, både vad gäller hallstorlek och utformning. Föreningen ser fram emot en vidare konkret planering och dialog kring detta mellan kommunen och föreningarna.

Hudiksvalls Rid- och Ponnyklubb: Klubben ser generellt positivt på att samla flera av kommunens idrotter till samma område, flera av idrotterna kan säkert vara kompatibla på samma plats. Men samverkanstanken med detta kopplat till ridsporten

är inte genomförbart. Detta p g a att ridsporten omfattas av ytterligare en individ vid aktivitet, Hästen. Ett idrottscenter skulle medföra höga ljudnivåer och starkt ökad motortrafiktrafik förbi ridanläggningen. Hästhantering i sådan miljö är varken gemytlig eller säker då hästar är flyktdjur och lätt kan skrämmas varpå allvarliga olyckor uppstå. Idrottscentret planeras på den mark som föreningen idag nyttjar som betesmark. Någon alternativ hagmark i närheten av anläggningen finns ej. Att förlägga idrottsanläggningarna på denna plats skulle göra att ridklubben förlorar samtliga betesmarker vilket medför att verksamheten sommartid inte går att bedriva. Miljön som uppstår skulle även påverka hagmarken för ordinarie vinterhagar då flera hamnar för nära de nya sportaktiviteterna som planeras. Antalet djur på anläggningen skulle behöva minskas drastiskt om hagarna försvinner. Att verksamheten ligger i direkt anslutning till Hudiksvalls centrum, större bostadsområden och ett flertal av kommunens grund- och gymnasieskolor gör den lättillgänglig för barn och ungdomar att besöka på gång/cykelavstånd. Föreningen påminner även om verksamhetens funktion som ungdomsgård främst för unga flickor och trivsamt mötesplats som förbättrar folkhälsan. Konsekvenserna om anläggningen skulle behöva flyttas längre utanför centrum blir stora för barn och ungdom då tillgängligheten är avgörande för det stora antal besök verksamheten har dagligen. Om anläggningen skulle tvingas flytta p.g.a. idrottscentrum eller bli belägen i direkt anslutning till järnväg, skulle stora delar falla och föreningen kan komma att minska i verksamhet eller i värsta fall läggas ner.

Privatperson ansluter sig i princip till ovanstående yttrande och anför dessutom att ca 7,5 ha mark försvinna från ridklubben. Kommer järnvägen/idrottsplatser nära ridskolan kommer säker ridverksamhet inte att kunna bedrivas. Hudiksvalls Rid- och Ponnyklubb är en av Gävleborgs största ridskolor och förfogar över 12,2 ha mark idag och har nio byggnader, utebanor, dränerade vinterhagar och betesmarker. Att flytta anläggningen skulle kosta ca 100 miljoner. Ridskolan har 470 uppsittningar varje vecka varav 75 % är under 21 år. 98 % är flickor. Ridklubben är Hudiksvalls största fritidsgård där många flickor tillbringar många timmar förutom när de utövar sin idrott. Skribenten vädjar att järnvägen förläggs nära E4 eftersom staden kommer att expandera västerut och vill därför att tågstation förläggs till Medskog, där stora parkeringar kan byggas så att man får bort trafiken ur centrum.

Privatpersoner: Yttrandena stärks av ytterligare fyra inkomna yttranden med ungefär motsvarande synpunkter som Ponny-och Ridklubben samt ytterligare 31 inkomna yttranden från kommunens webb.

Norrbo byalag vill att Hudiksvalls kommun:

- Återtar ansvaret för underhåll av Hallboviken som en kommunal badplats. Hallboviken ligger på samma väg-rutt som de andra kommunala

badplatserna; Lintjärn, Ora, Fönebo och Vesslabadet. Norrbo byalag vill också att Hallboviken utvecklas till en mötesplats och vill framhåller en rad argument för detta se skrivelse

- Inrättar en offentlig badplats, Norrbo är omgiven av vatten men saknar offentlig badplats som är lättillgänglig för boende i byarna i Norrbo..Var denna offentliga badplats ska inrättas fortsätter vi gärna diskussionerna om.
- Utvecklar området Norrboån — Rävnalet — Blodmyra till Dellenbygden Orbaden. Norrbo byalag vill även att en utveckling av området runt Dellenbaden inkluderas i Översiktsplanen. Hudiksvalls kommun äger tre unika strandfastigheter vid området Norrboån — Rävnalet — Blodmyra som bedöms vara mycket intressanta för utveckling av turismen i Dellenbygden. Fastigheterna i detta område är i dagsläget inte kommersiellt gångbara. Vid Blodmyra badstrand är väg 745 ett hinder och vid Norrboån är ett låglänt område ett hinder för exploatering. Dessutom vore det önskvärt om vägen förbi Blodmyra camping kan ledas om p g a både trafiksäkerhets- och utvecklingsskäl.

Kommunens kommentarer

Kommunen noterar och delar det Socialdemokraterna anför om sektorns betydelse för samhällsutvecklingen i stort. Kommunen tar till sig det som Kultur- och fritidsnämndens au, Rådet för funktionshindersfrågor och RF-SISU anför om viktiga frågor att bevaka vid en etablering av ett nytt idrotts- och fritidscentrum norr om Galgberget. Kommunen kan konstatera att det kan göras flera anspråk på den åker- och hagmark som finns i området norr om Galgberget – idrott- och fritidsanläggning, ridsport och livsmedelsproduktion och att det är angeläget i framtida vägval att de olika intressen söker beaktas på ett avvägt sätt som är bra för helheten. Beträffande de konfliktytor kopplat till trafik som Hudiksvalls Rid- och Ponnyklubb anför är det viktigt att studera andra tillfarter än via Galgbergsvägen norrifrån, som berör ridklubbens anläggning. Inför granskningen tillgodoses kultur- och fritidsnämndens synpunkt att kulturskolan ska nämnas bland kulturinstitutionerna. Kommunen har föreslagit att området runt Dellenbaden-Rävnalet blir ett LIS-område vilket är ett sätt att skapa föreutsättningar för utveckling i enlighet med Norrbo byalags synpunkt.

Kulturmiljö

Länsstyrelsen Gävleborg anser att för att kunna värna om allmänna intressen som kulturmiljövärden krävs att översiktsplanen behandlar dessa värden på ett tillfredsställande sätt. Länsstyrelsen anser att så inte har skett. Länsstyrelsen delar kommunens uppfattning om att bevarandeprogrammet för Hudiksvalls stad från

1996 behöver ses över, uppdateras och kompletteras. Detta är mycket relevant för att kunna bilda sig en aktuell bild av kommunens och Hudiksvalls stads kulturmiljöer och kunna fatta väl avvägda beslut kring dessa. Kommunens byggnadsminnen, fornlämningar, riksintresseområden presenteras övergripande i text och i kartfunktionen i förslaget men ytterligare fördjupade beskrivningar över områdena krävs, En hänvisning till temat "Hänsyn" finns, men under fliken i fråga hittas i nuläget ingen utvecklande text. Länsstyrelsen saknar utöver det helt presentationer av kommunens kyrkliga kulturminnen och kulturreservat samt de karaktärsområden kommunen uppger har ett bevarandevärde. Kommunen kan med fördel även fördjupa och förtydliga hur de olika områdenas och platsernas värden avses att säkerställas framöver. Detta gäller även utifrån klimatrelaterade risker. Det har noterats att ett flertal av kommunens riksintressen för kulturmiljövård helt saknar områdesbestämmelser eller liknande verktyg för att säkerställa kulturvärden. Länsstyrelsen anser det som positivt om kommunen avser att prioritera insatser för att säkerställa värdena inom ovan nämnda områden. Kommunens tilltänka tillvägagångssätt för att värna om landskapets och kulturmiljöers värden i den framtida markanvändningen kan uppfattas som något vag. Antikvarisk kompetens är av stor vikt i plan- och byggprocessen för att säkerställa att kulturhistoriska värden tillvaratas. Länsstyrelsen förutsätter att kommunen har adekvat antikvarisk sakkunskap vid prövning. Länsstyrelsen har i tidigare samråd mm konstaterat att en dubbelspårsutbyggnad i nuvarande läge genom Hudiksvalls kan innebära påtaglig skada på riksintresset. Det är därför positivt att ÖP uttrycker en möjlighet till andra rimligt central stationslägen som alternativ. Länsstyrelsen ställer sig slutligen positiv till att kommunen avser att vidare kartlägga och undersöka sina kulturmiljöer samt planerar att prioritera detaljplanearbete med syfte att skydda värdefulla miljöer och byggnader.

Länsmuseet Gävleborg ser en fara att kommunernas översiktsplaner blir alltmer övergripande eftersom det då finns risk att texterna blir mer urvattnade och så allmängiltigt skrivna att de inte längre fångar den egna kommunens karaktärsdrag. Så till exempel "Utvecklingsområde för bebyggelse. Sandvalla, Björkberg. I områdets närhet (Sandvalla, Björkberg och Galgerbet) byggs bostäder för olika målgrupper och med olika upplåtelseformer. Området rymmer 500 bostäder" Länsmuseet anser att formuleringarna är väldigt översiktliga och kortfattade i motsats till beskrivningarna av LIS-områdena som de anser vara mycket detaljerade. Länsmuseet Gävleborg saknar mer utförlig beskrivning av kommunens kulturmiljöer och önskar komplettera kring beskrivning av landsbygdskaraktärerna (se yttranden): -Kuperat och småkuperat skogslandskap, - Trångt kuperat odlingslandskap/skogslandskap, - odlingsbygd, - kustbygd. Det står att kommunen har 14 riksintresseområden för kulturmiljö, men enligt Riksantikvarieämbetet finns det 12. Det vore lämpligt att ange

dessa och byggnadsminnen med kompletta namn. Det vore lämpligt att även nämna att byn Västeräng i Delsbo är ett av länets kulturresevat. Även annan brukshistoria, kultur- och kyrkohistoria borde lyftas fram. Även beskrivning av staden och dess uppkomst, fornlämningar och hur dessa ska vårdas borde uppmärksammas. Vid markarbeten där fornlämningar kan påträffas bör en arkeologisk utredning göras. Även nyanläggningar inom stadslagret som är registrerat i Kulturmiljöregistret behöver kontrolleras av arkeologisk kunnig. Läns museet anser att det är viktigt att nybebyggelse uppförs med stor omsorg för platsens identitet och den lokala byggnadstraditionen. Läns museet ifrågasätter att odlingsmark tas i anspråk för nytt idrottscenter norr om Galgberget. Positivt att kommunen har hög ambition att uppdatera gällande byggnadsinventeringar samt utarbeta kulturmiljöprogram. Särskilt viktigt att fånga upp den bebyggelse som gjordes för 40–50 år sedan och som inte fångar upp bebyggelse efter 1940-talet. Även när det gäller miljökvantitetsnormer för vatten finns utmaningar kopplade till vandringshinder och flottningsrensade vattendrag.

Kultur- och fritidsnämndens arbetsutskott anför att översiktsplanen förordar förtätning av de större tätorterna som ett sätt för kommunen att växa. Vid denna typ av förtätning är det mycket viktigt att hänsyn tas till platsens kulturmiljö. Det är därför viktigt att avsnittets slutsatser om vad kommunen behöver arbeta vidare med, se nedan, prioriteras och genomförs tidigt i processen. Nya stadsdelsinventeringar behöver göras för att få ett aktuellt underlag i bygglovsprövning och planläggning. Inventeringarna kommer ligga till grund för en klassificering av enskilda byggnader och bebyggelsemiljöers värden. Inventeringarna kan vidare ligga till grund för fördjupade översiktsplaner och riktlinjer för stadens utveckling. En utvecklings- och bevarandeplan tas fram för Hudiksvalls stad. Planen ska ge riktlinjer för hur staden kan utvecklas och den värdefulla kulturmiljön tillvaratas. Ett kulturmiljöprogram för hela kommunen bör tas fram i syfte att identifiera, värdera och tillvarata kulturmiljöer.

Kommunens kommentarer

Avsnittet om kulturmiljö behöver läsas parallellt med avsnittet om hänsyn där riksintressena för kulturmiljövården visas. Det görs en sådan referens i texten men möjligen har denna inte utformats tillräckligt tydligt. Avsnittet ses över inför granskning i syfte att fördjupas något och utvecklas vilket innebär ett tillgodoseende av länsstyrelsens och Läns museets synpunkter. Uppgiften om antal riksintresseområden för kulturmiljövården behöver kvalitetssäkras – i kommunens nuvarande översiktsplan anges en tredje uppgift, 15 st. I planförslaget anges att bebyggelseutvecklingen ska ske med respekt för den befintliga kulturmiljön. I detta

ingår bland annat att göra de undersökningar och kvalitetssäkringar som Länsmuseet och kultur- och fritidsnämndens au lyfter fram.

LIS-Landsbygdsutveckling i strandnära lägen

Länsstyrelsen Gävleborg noterar att kommunen föreslår många LIS-områden men också geografiska utökningar av befintliga områden. Generellt saknas motiveringar och konsekvenser för LIS-förslagen. Det gör det svårt att få en överblick och göra en bedömning om lämpligheten av för respektive LIS-område. Länsstyrelsen rekommenderar därför en dialog innan granskningskedet. Kommunen behöver även förtydliga LIS-områdets långsiktiga påverkan liksom hur hänsyn tas till strandskyddets syfte och fri passage. Länsstyrelsen har därefter listat kommunens LIS-områden och för var och ett angett synpunkter (se länsstyrelsens yttrande). Områden anses behöva förtecknas (numreras), motiveras, konsekvensbeskrivas och förklaras på ett tydligare sätt. Förslagen användning behöver ses över i vissa fall eftersom de utökats. Konkreta invändningar finns framför allt kring delar av områdena Enånger, Fönebo, Skålsvedja, Stensöfjärden norra och södra samt Hölick m fl. Länsstyrelsen anser att naturvårdsinsatserna inom de attraktiva kustområdena Dellensjöarna och kusten inte lyfts fram tillräckligt. Länsstyrelsen ser också gärna att kommunen bör ta upp resonemang när det gäller LIS-områden och dess tillgång till bryggor etc. med fler alternativ till exempel utöka antalet båtrampar. Vissa befintliga LIS-områden har utökats med hänvisning till TÖP 2014, som är tänkt att upphävas.

Region Gävleborg anser att Hudiksvall har en riktig målsättning att vid revidering av LIS-områden skapa färre och större sammanhängande områden som ger bättre förutsättningar för utveckling av landsbygden.

Länsmuseet Gävleborg anser att frågan om tillkommande och förändrade LIS-områden är så pass stor att den borde ha behandlats separat. Det kan i flertalet fall vara nödvändigt att genomföra arkeologiska utredningar inför byggnationer i områdena. I flera områden finns registrerade fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar (se yttrande). Område Långvinds bruk går delvis in i bruksområdet och utgör värdefull bruksmiljö som inte är lämplig som LIS-område. Några andra exempel med kulturmiljövärden är Rävnalet vid Norrboån och Norra Dellen. På Hölick finns nyckelbiotop och 150-åriga tallar liksom sedan 1600-talet välbevarat fiskeläge. Länsmuseet anser att området överhuvudtaget är olämpligt. Bjørsbo fåbodvall är tänkt att ingå i LIS-området. Detta är Norrbo sockens bäst bevarade fåbodvall. Länsmuseet anser att det vore förödande för denna kulturmiljö om ny bebyggelse uppfördes inom vallen eller dess närhet. Kommunen skulle i stället ta fram områdesbestämmelser för denna välbevarade fåbodmiljö. En noggrannare genomgång av ingående kulturmiljövärden bör göras för nytillkomna LIS-områden.

Kristdemokraterna uppskattar att planen lägger tonvikt på att tillskapa nya attraktiva boenden på landsbygden och är positiva till förslagen men saknar en tydlig inriktning på hur en tillfredsställande samhällsservice ska kunna upprätthållas även utanför tätorterna. Ett avsnitt om detta bör tillföras planen.

Vänsterpartiet är i grunden positiv till LIS-områden i glesbefolkade områden med vissa förbehåll. Det är bättre om det byggs för permanentboende i stället för fritidsboende om det kan bidra till kollektivtrafik, service etcetera. Partiet anser dock att det är omodernt att se främst på strandnära lägen eftersom även andra faktorer är attraktionskapande på landsbygden. Mångfalden av utvecklingsmöjligheter på landsbygden bör därför lyftas in i planen. Det är också alltför många områden som lyfts in i planen och strandlinjer med strandängar och vattenbryn är oumbärlig källa för biologisk mångfald och behöver skyddas. Oexploaterade strandlinjer är ekonomiskt värdefulla för naturturismen, men de är ändå mest värdefulla som orörda/oexploaterade. Partiet föreslår att LIS-området vid Nianfors mynning stryks från förslaget, på grund av att det saknas plats för LIS-tomter. Vänsterpartiet motsätter sig kraftigt det föreslagna LIS-området på Hornslandet och vill att det ska strykas ur planförslaget. Med en exploatering riskerar allmänhetens tillgång till området att förhindras och begränsas, särskilt som Naturvårdsverket pekat ut Hornslandet som tänkbar nationalpark. Förslaget är inte förenligt med social hållbarhet.

Svågadalsnämnden anser att antalet LIS-områden i Svågadalen ska utökas. Det finns flera sjöar som kan vara intressanta i sammanhanget.

Tekniska nämnden anser att LIS-områden vid den kommunägda marken vid Klubbo kan övervägas.

Norrhälsinge miljökontor anser att flertalet LIS-områden ligger i anslutning till de större tätorterna. Ur framför allt vatten- och avloppssynpunkt anser miljökontoret att det är bra att LIS-områden ligger i anslutning till tätorter där anslutning till kommunalt VA är möjlig. Frågan om hur vatten och avlopp ska lösas för områden som ligger utanför områden där kommunal anslutning inte är möjlig är fortfarande i stort sett olöst. Lösningen blir då enskilda anläggningar som inte är en tillräckligt bra lösning ur såväl miljö- som resurssynpunkt. LIS-områden som inte kan anslutas till större Va-verk eller anslutas kommunalt behöver utredas djupare innan de utses.

Holmen ställer sig positiv till kommunens vision om att införa fler LIS-områden. De LIS-områden som föreslagits på Holmens mark i Långvind, Färskär, Urö, och Saltvik är i linje med bolagets planer. Holmen ser dock ytterligare utvecklingsmöjligheter av markinnehavet och önskar därför att få ytterligare LIS-områden utpekade, främst för byggnation av fritidshus. En ökad byggnation av fritidshus kan, precis som

kommunen slagit fast, bidra till att göra landsbygden mer levande. Holmen äger dessutom mark i fler attraktiva strandnära områden. Ett sådant område är Hallboviken vid Norra Dellen. Detsamma gäller för några områden längs kommunens mer nordliga kust. Här finns redan flertalet fritidshusområden och närheten till både Hudiksvall och Sundsvall gör att det finns en marknad för ytterligare bebyggelse. De områden i Iggesund som har pekats ut som LIS-områden lämpliga för bostadsbyggande ligger i några fall nära ett antal sjöar. Då hela detta sjösystem regleras av Holmen, samt fungerar som vattenintag till industrin, förutsätter Holmen att hänsyn tas till rådande vattendom vid planering av byggnation i området samt att industrins tillgång till vatten inte på något vis kommer att äventyras. Holmen presenterar kartor med lämpliga områden för bebyggelse (se Holmens skrivelse).

Omställning Hudiksvall stödjer en uppdatering av LIS-planen där mindre områden tas bort. Berghamn på Tunaholmen är till exempel svårigen byggbart pga. den branta terrängen. Omställning Hudiksvall ifrågasätter även bebyggelse på Hornslandet vid Fäboudden och stöder i stället utredningen om att hela halvön borde omvandlas från avverkningsbar ekopark till nationalpark. Detta för att möta klimatkrisens behov av koldioxidinfångning.

Bygderådet i Hudiksvall vill också i detta sammanhang påpeka att då kommunens vision omnämns i den nya översiktsplanen har formuleringen "varav 25 000 i staden" inte tagits med vilket innebär att det inte tydligt framgår att hälften av befolkningen enligt visionen är bosatta utanför staden år 2050. I ljuset av ovanstående anser bygderådet att kommunen borde vara mer proaktiv och ta fasta på utredningen om översyn av strandskyddet och möjliggöra för ytterligare LIS-områden, där dessa är lämpliga ur naturvärdessynpunkt och utifrån allmänhetens tillgång till stränder. Även ur detta perspektiv anser bygderådet att det är viktigt att tydliggöra att också landsbygden skapar förutsättningar för att attrahera kompetens och öka invånarantalet i enlighet med kommunens vision. Bygderådet vill att det ska läggas mer fokus på att planera för nya bostäder i Iggesund, Delsbo och på landsbygden för att säkra bostadsförsörjningen och behovet av verksamhetsområden bl a industri och på så sätt öppna för att hela kommunen utvecklas.

Norrbo byalag vill att kommunen lägger till två nya LIS-områden. Byalaget välkomnar en utredning om naturvärden i dessa områden. Det är dels ett västligt alternativ längs Södra Dellens norra sida, dels ett östligt alternativ längs Norra Dellens södra sida.

Privatpersoner Ca 40 undertecknande privatpersoner/fastighetsägare/ boende i Stömne/ Sävsholm återfinns i ca 30 separata skrivelserliksom

Stömne-Ava Vägsamfällighets extra möte den 5/10-21 med (29 närvarande, vissa med även egna skrivelser enligt ovan).

Samtliga skrivelser uppvisar ett mycket enat och massivt motstånd på mot planerna. De synpunkter och farhågor som nämns är bland annat:

- Förslaget har kommunicerats bristfälligt
- Förslaget har negativ påverkan på kultur- och naturliv (riksintresse) samt försämrar möjligheterna till friluftsliv
- Innebär försämrade möjligheter att bedriva jordbruk och ianspråkta högvärdig åkermark
- Förslaget får stor påverkan på trafiktäthet, trafikmängd och buller
- Vägsamfälligheten har en bro som inte skulle räcka till för större trafikflöden
- Farhågor om behov av anslutning till det kommunala va-nätet som medför kostnader som i sin tur medför att vissa kommer att få lov att avyttra sina bostäder.
- I några av skrivelserna påtalas att det kan finnas skäl att låta något av de lokala bebyggelseområdena i Delsbo få inriktningen av mindre ekoby, eller åtminstone bebyggelse med skarpt hållbarhetstema.
- Området har tidigare bedömts som olämplig för bebyggelse

Vägsamfälligheten anför i sitt yttrande att området Sävsholm tas bort som möjligt utvecklingsområde p g a :

- De tekniska förutsättningarna för vägen är otillfredsställande
- Det kulturhistoriska värdet är högt
- Rekreatiomsområdet Stömne /Ava kommer att försämrats.

Privatpersoner kommunens webbtjänst: 12 synpunkter har lämnats som samtliga är emot planeringen av nya bostäder i Stömne/Sävsholm med motsvarande argument som framförts ovan.

Privatperson: Enligt aktuell remissutgåva från Miljödepartementet föreslås LIS som begrepp bli ersatt av "Landsbygdsområden". Ska begreppet LIS bytas ut så att ett föråldrat uttryck i nya ÖP35 och andra informationstexter inte används? Kartan (sid 9–10) bör kompletteras med färgade stråk som bekräftar påståendet "Hudiksvall tar plats i regionen". Dvs stråk i riktning mot; Hudik-Ljusdal, Hudik-Nordanstig och Hudik -Söderhamn. Lindefallet har idag LIS-område för Bässesjön och dess utlopp hela vägen till Utänget i Östra Bölan, där den grävda kanalen börjar. Det går inte av beskrivningen att avgöra vilken strandskyddsgräns som är tänkt att gälla framledes. I byn är önskan om det kortaste avståndet mest önskvärt.

Inre vintergatsvikens samfällighetsförening samt privatperson vill inkludera Inre vintergatsvikens område som LIS-område. Området skulle förstärka Iggesund som ett lokalt centrum och är beläget nära Bodarnegrottorna. Området är redan bebyggt och huserar en stor brygganläggning för småbåtar till nytta för det allmänna friluftslivet (området finns utmärkt på bifogad karta).

Privatperson föreslår att fastighet Gammelsträng 8:2 avsätts som LIS-område.

Privatpersoner: 2 synpunkter inkomna via kommunens webbtjänst som rör specifikt Delsboområdet. Ett bostadsområde mellan Norrbo och Norrbobyn skulle binda ihop byarna och vara lämpligt, det är bostadsbrist i Delsbo, därför finns behov av områden för bostäder och industri.

Kommunens kommentarer

Avsnittet om LIS kompletteras med att kommunen kommer i detta sammanhang att betrakta hela kommunen som ett landsbygdsområde. Detta är helt i linje med det som anges i förarbetena till lagstiftningen där större regioncentra undantas. Därmed kan även Hudiksvalls stad betraktas som ett LIS-område och i den delen delar inte kommunens länsstyrelsens motsatta synpunkter. Texten omarbetas för att förtydliga vilka LIS-områden från det nu gällande tematiska tillägget som utgår, vilka som är kvar oförändrade och vilka som är nya eller omarbetats. Detta ses som ett tillgodoseende av länsstyrelsens krav på ökad tydlighet. En allmän kommentar är att mer detaljerade gränser för LIS-områdena får anstå till kommande prövningar, t ex detaljplaneskeden.

Inför granskningsskedet kommer kommunen att pröva om tekniska nämndens, Svågadalarnämndens, Holmens, Norrbo byalags och Inre Vintergatsvikens samfällighetsförening samt privatpersoners förslag på ytterligare områden är lämpliga. I samrådsförslaget lyfter kommunen fram kravet på fri passage i LIS-områdena. Kommunen anser därför att länsstyrelsens synpunkt i den delen redan är tillgodosedd i förslaget. I en översiktsplan är det inte möjligt att i detalj granska alla områden och peka ut ev konsekvenser och särskilda hänsynstaganden. Precis som det står i planförslaget måste det anstå till kommande skeden med bl a detaljplan. Kommunen vill också påminna om att ett utpekande av ett LIS-område utgör ett ytterligare dispensskäl. Vid varje fall ska det alltid prövas om åtgärden är förenlig med strandskyddets syften. När planförslaget tagits fram är LIS-områden fortfarande gällande rätt. Även om det finns förslag på att ersätta LIS-områden med landsbygdsområden är detta inte något som kommunen redan nu kan börja tillämpa. Klart är dock att kommunens utpekade LIS-områden kan underlätta för ett utpekande av sådana landsbygdsområden om lagstiftningen kommer att förändras.

Två föreslagna LIS-områden ska kommenteras särskilt eftersom de föranlett många synpunkter. LIS-området Sävsholm vid Stömnesjön i Delsbo utgår. Kommunen gör sammantaget bedömningen att området har många olika kvaliteter för Delsbos invånare, ligger invid värdefulla miljöer och saknar en folklig förankring som är värdefull om ett område utvecklas. Inför granskningskedet tas detta område bort.

När det gäller LIS-området vid Fäbodviken anser kommunen att området vid Hölick är mycket viktigt att kunna utveckla. Hölick är en nod för kommunen vilken pekats ut också i KOMPIS-projektet. Idag finns inga permanentboende i området och servicen är begränsad till sommartid. Bussturen sommartid har för övrigt dragits in. Kommunen ser framför sig att Hölick behöver kunna utvecklas med boende, service såsom mer tillfälliga boenden, restauranger och caféer samt ev annan service. Detta blir särskilt viktigt om Hornslandet blir en nationalpark då det kan öka möjligheterna att återfå kollektivtrafik till parken. I annat fall måste man ju åka bil till nationalparken och det vill kommunen undvika. I dag omfattas delar av det föreslagna LIS-området inte av utökat strandskydd utan det är 100 m som gäller. Flera remissinstanser åberopar att Skogsutredningens förslag om att bilda en nationalpark på Hornslandet skulle tas som intäkt för att ett LIS-område skulle vara olämpligt. I skogsutredningen framhålls i förslaget att de nya nationalparkerna ska utformas på ett sätt som innebär förbättrade förutsättningar för naturturism och friluftsliv samt lokal och regional utveckling. Skogsutredningen vill således använda nationalparker som ett sätt att utveckla landsbygden. Genom att både ha en nationalpark och LIS-områden bredvid nationalparken finns än bättre förutsättningar för en sådan landsbygdsutveckling. Kommunen har tidigare under 2021 yttrat sig över Skogsutredningens förslag till att bilda en nationalpark på Hornslandet. Kommunen har ställt sig positiv till detta givet att ett antal krav ska uppfyllas. Ett sådant handlar om landsbygdsutvecklingen och LIS-områden där följande slogs fast: ”Det måste finnas möjlighet att utveckla områden för bostäder, besöksnäring, anläggningar för rekreation intill naturreservatet. Särskilt vill kommunen betona möjligheten för sådan utveckling i Hölicksområdet där det redan finns ett LIS-område som bör ges möjlighet att utökas. Även i Arnövikens måste det finnas fortsatta möjligheter att utveckla bebyggelsen, både vad avser boende och besöksnäring. Ökade boendemöjligheter är en del i kommunens arbete med att främja utvecklingen på landsbygden. Boenden skapar trivsel och trygghet och kan utgöra underlag för till exempel kollektivtrafik, försäljning och arbetskraftsförsörjning i besöksnäring, anläggningar vid nationalparksområdet.”

Värden och hänsyn

Vänsterpartiet lyfter kulturarvens värden som viktiga länkar i kommunens historia som hjälper oss att förstå vår nutid. Vi behöver därför se förändringar med mångfacetterade ögon och inte peka på ett skyddsvärde i taget.

Omställning Hudiksvall stödjer förslaget att särskild hänsyn ska tas vid förändringar eller kompletteringar av bebyggelse inom riksintresse- och karaktärsområden. Detta bör även gälla äldre, samlad bebyggelse på landsbygden. Även en bevarandeplan för staden stöds. Omställning Hudiksvall stödjer även förslaget att lämplig lägsta marknivå för ny sammanhållen bebyggelse och samhällsviktiga byggnader och anläggningar ska vara +2,5 meter och vill utsträcka kravet att gälla all bostads- och fritidshusbebyggelse.

Kommunens kommentarer

Kommunen noterar vad som Vänsterpartiet och Omställning Hudiksvall framfört.

Riksintressen

Länsstyrelsen Gävleborg: Kommunen har redogjort för ett allmänt och övergripande förhållningssätt till riksintressena. När det gäller kommunikationer och värdefulla mineraler har kommunen redovisat sina synpunkter utifrån andra prioriteringsgrunder. Kommunens vilja är att Bricka gruvan och Bläckmyran ska utgå som riksintresse och att dricksvattenförsörjningen ska prioriteras, men Länsstyrelsen kan i dagsläget inte ta ställning. Tillståndsmålet är planerat avgöras i februari – mars 2022. Kommunen vill även att riksintresseområdet för dragning av Ostkustbanan söder, genom och norr om Hudiksvalls stad ska minskas på grund av de stora markanspråken som försvårar kommunens samhällsutveckling. Länsstyrelsen förstår kommunens synpunkter men hänvisar till vikten av fortsatt dialog med Trafikverket för att smidigt driva vidare frågan om dubbelspårsutbyggnaden och val av korridor. Länsstyrelsen förutsätter att när val av korridor gjorts kommer övriga riksintresseanspråk att tas bort alternativt ställningstagande göras. Trafikplatserna på E4 in mot Hudiksvall har kvarstående brister och ett antal tillbud och svåra olyckor har inträffat. Länsstyrelsen uppmärksammar att kommunen kan beröras av riksintressena försvar, Luftfartsverkets och Kustbevakningens ansvarsområden. När det gäller riksintresset totalförsvar anser länsstyrelsen att förfrågan måste ställas till Försvarsmakten om det finns risk att eventuella områden för vindkraft kan komma i konflikt med Försvarsmaktens intressen framför allt kopplat till radaranläggning. I planen redovisas inte berört så kallat stoppområde. Vad gäller den civila flygtrafiken anser länsstyrelsen det viktigt att kommunen inhämtar Luftfartsverkets synpunkter. För eventuella objekt till havs eller insjö ska Kustbevakningen i Karlskrona ha

ärendet på remiss. Rubriken riksintresset friluftsliv i kartmaterialet ska ändras så det inte förväxlas med rörligt friluftsliv enligt miljöbalken.

Länsmuseet Gävleborg delar kommunens uppfattning att riksintresseområdet för mineralutvinning i Bricka ska utgå. Det finns en rad tidigare registrerade gruvområden och övriga lämningar införda i kulturregistret.

Trafikverket: Betydande delar ligger inom område för riksintresse för framtida järnväg. Områden ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna. Trafikverket ser över riksintresse för kommunikationer nationellt. Detta är ett arbete som troligen kommer att färdigställas 2022–06. För Hudiksvall kommer riksintresset att anpassas i samband med att planeringsförutsättningarna förtydligas. När konkurrens råder mellan olika prioriteringsgrunder ska allmänna intressen vägas mot enskilda intressen. Det gäller även för infrastrukturplaneringen som i samband med val av korridor kommer att grunda sig på såväl miljö-, kultur- samt övriga aspekter såsom risk- och hälsa. Stor hänsyn kommer även att tas för klimateffekter och översvämningsrisk. Genom den osäkerheten om var det framtida spåret ska förläggas så är det mycket svårt att medge exploateringar i en närhet av den befintliga Ostkustbanan. Speciellt med tanke på att samråds- och beslutsprocessen för de kvarvarande alternativen (OKB) är relativt närstående. En exploatering kan medföra mycket negativa effekter om detta genomförs innan järnvägens placering har beslutats. Det kan även betyda höga kostnader för såväl kommunen som för staten att anpassa infrastrukturen mot en eventuell ny bebyggelse.

Kristdemokraterna delar kommunens krav att riksintressena för Brickagruvan och Bläckmyran upphävs.

Socialdemokraterna: Riksintresset för framtida järnväg ändras för att möjliggöra kommunens utveckling. Socialdemokraterna beskriver detaljerat vilka områden som ska utgå ur riksintresset (se skrivelsen).

Miljöpartiet vill skydda dricksvattnet och säger nej till gruva i Bjuråker/Bricka och tar med det ansvar för välmående hav och sjöar. Detta var en devis i tidigare valfolder och för det står partiet fortfarande.

Vänsterpartiet: När det gäller riksintressen för exploatering, till exempel alla korridorer för Ostkustbanan så sätter det hämsko för kommunens utveckling. Däremot finns andra riksintressen för bevarande som är viktiga. Vänsterpartiet vill därför, när det gäller kommunens arbete för att minska riksintresseområdena, att det ska avse riksintressen för exploatering.

Omställning Hudiksvall delar kommunens ställningstagande att dricksvattenförsörjningen ska prioriteras framför gruvintressen vid Bricka och Bläckmyran.

Norrbo byalag och Delsbo byaråd ser mycket positivt på att kommunen föreslår att riksintresset för gruvdrift tas bort i Brickaområdet.

Privatperson glädjande att ta bort Bjuråker som intresseområde för mineralbrytning och istället verka för en ekologisk inriktning och främja skogsbruket.

Kommunens kommentarer

Kommunen anser att det är bra att riksintressen ses över som Trafikverket nämner. Försvarsmakten har fått kommunens samrådsförslag för yttrande. Kommunen hade satt stort värde på om länsstyrelsen i fortsatta arbete kan samordna de statliga myndigheternas eventuella synpunkter i den mån kommunen inte vänt sig till alla statliga myndigheter. Länsstyrelsens synpunkt om att det ska stoppområdet (väderradar) markeras i kartan. Därutöver kan sägas att det inte föreslås några ändringar av gällande tematiskt tillägg för vindkraft. Kommunen noterar det länsstyrelsen anger om riksintressen för kommunikationer (OKB) och mineralutvinning (Bricka gruva). Kommunen noterar även de instämmanden som flera remissinstanser lämnar till förslaget om att Bricka och Bläckmyran ska utgå som riksintresse för mineralutvinning.

Områdesskydd

Länsstyrelsen Gävleborg I område Medskog finns naturvärden som inte nämns i dess sammanhang. Det finns biotopskydd och sumpskogar. I norra Iggesund finns tre områden varav två områden är inom strandskyddat område. På E 4 vid infarten till Iggesund finns i nordöstra delen en nyckelbiotop. Länsstyrelsen saknar textpresentationer av naturreservaten och andra områdesskydd. Länsstyrelsen vill i sammanhanget informera om att i området Långvind finns en pågående beslutat reservatsbildning. Beslutet har dock blivit överklagat.

Kommunens kommentarer

Inför granskningen ses det över om områdesskydden behöver nämnas tydligare i både text- och kartmaterial.

Miljö, hälsa och säkerhet

Norrhälsinge miljökontor: Översiktsplanen behöver kompletteras med ett avsnitt om luftföroreningar. I avsnittet om buller delas inte helt uppfattningen om att bullerpåverkan är liten i kommunen. Frågan om hur många i kommunen som

regelbundet störs av buller är inte tillräckligt belyst i några utredningar. Miljökontorets erfarenhet är att det finns bullerproblem, främst i Hudiksvalls tätort, där det finns stora trafikflöden på ett antal vägar. Kartan behöver kompletteras med naturmiljöer som inte är skyddade men som ändå har ett stort värde. Dokument som "Värdefull natur i Gävleborg" behöver studeras och kontakt tas med länsstyrelsen om ytterligare värdefulla områden. Samtliga vatten i kommunen berörs av vattendirektivet och dess följdlagstiftningar. Det är en svår balansgång att på olika sätt exploatera avrinningsområden utan att riskera att vattenkvaliteten för vattenförekomsten försämras. Det finns många vatten idag där inte god ekologisk status uppnås. Har kommunen någon tydlig plan för detta?

Kommunens kommentarer

Luftföroreningar finns nämnda i avsnittet om Miljökvalitetsnormer. Det hindrar inte att Norrhälsinge miljökontors synpunkt tillgodoses på så sätt att ett avsnitt om luftföroreningar också ska finnas med under berört avsnitt. Meningen "Hudiksvalls kommun har relativt liten påverkan av buller." tas bort för att tillgodose miljökontoret synpunkt. Övriga synpunkter om buller är berörda i planens avsnitt om Miljökvalitetsnormer för buller.

Ras, skred, erosion

Länsstyrelsen Gävleborg: I översiktsplanen är det lämpligt att man översiktligt redovisar geologiska och geotekniska förhållanden samt eventuella risker, som underlag för strategiska val av markanvändning. Särskilt bör framgå i vilken utsträckning de geotekniska säkerhetsfrågorna är styrande för markanvändningen, det vill säga områden där markens stabilitet kan orsaka svårigheter vid planläggning och/eller särskilt behöver utredas i samband med detaljplaneläggning eller bygglovgivning. Avsikten med en strategi är att ange vad som ska utredas för att ha en beredskap för detta i samband med detaljplaneläggning. Det kan till exempel påverka i vilken ordning man planlägger områden eller att man samordnar utredningar för flera områden. Strategin innebär också att de geotekniska säkerhetsfrågorna kommer med tidigt i planläggning och bygglovgivning vilket är ett stöd för att styra markanvändning mot ökad säkerhet och minskade kostnader. I planen beskrivs översiktligt konsekvenser av klimatförändringar med bland annat ökad nederbörd och stigande nivåer i sjöar och vattendrag. Detta kommer att innebära ökade risker för ras/skred, erosion och översvämningar. Utöver ökande vattenflöden som orsakar erosionsrisker medför ökad nederbörd också förhöjda grundvattennivåer och portryck i marken, vilket försämrar jordens hållfasthetsegenskaper. Skredrisker kan därmed finnas och uppstå i områden som

inte ligger i anslutning till vattendrag. Områden med förutsättningar för påverkan av stranderosion, både naturstränder och utfyllnadsområden bör markeras i planen som underlag för det fortsatta planarbetet. Det är viktigt att kommunen fortlöpande kompletterar med detaljerade uppgifter om erosionens omfattning för att få en bättre bild av riskläge. Det är viktigt att tänka på att även ras och slamströmmar är viktiga säkerhetsfrågor att beakta vid branta partier som utgörs av friktionsmaterial och rekommenderar att dessa frågeställningar tas upp i planen. För områden med höga bergformationer ska även risken för bergras och blocknedfall beaktas.

Kommunens kommentarer

Frågan om ökade risker för ras, erosion etc ska belysas i avsnittet under konsekvenser av ett förändrat klimat. Detta som ett tillgodoseende av länsstyrelsens synpunkt.

Förorenade områden,

Länsstyrelsen Gävleborg frågar hur kommunen arbetar med förorenade miljöer, exempelvis miljö kvalitetsmålet ”Giftfri miljö”. Har kommunen något eget åtgärds mål (handlingsplan), hur många objekt finns totalt i kommunen, vilka av dessa kopplar till miljö kvalitetsmålet. Kartmaterialet redovisar förorenade områden, men det saknas en förklaring till vad symbolerna betyder. Identifiering av klimatrelaterade risker och redovisning av kommunens syn på hur dessa ska minimeras eller upphöra saknas, liksom konsekvenser för vilken påverkan dessa har på markanvändningen.

Kommunens kommentarer

Inför granskningen prövas om det finns några styrdokument, mål eller annat kopplat till förorenade miljöer som planen bör hänvisa till.

Farligt gods

Länsstyrelsen Gävleborg, som delar kommunens syn på riktlinjer för riskavstånd, anser att kommunen bör presentera riskhanteringsavståndet i kartmaterialet för att tydliggöra var det kan finnas intressekonflikter mellan utvecklingsintentioner och farligt godstransporterna. Detta omfattar såväl väg som järnväg. Genom att lyfta riskfrågorna på ett sådant sätt är kommunen transparent och möjliggör en öppen dialog kring värdering av risker. En tydlig redovisning av hur kommunen värderar och avser att hantera risker visar också vad kommuninvånare, exploatörer och myndigheter har att förvänta sig i kommunens kommande prövning och tillsyn. Kommunen bör också tydliggöra var det finns farliga anläggningar som SEVESO-anläggningar och andra farliga verksamheter som kan begränsa

utvecklingsmöjligheterna i området. Länsstyrelsen anser vidare att det vore önskvärt att tydliggöra i vilka tillkommande industriområden som det är acceptabelt med mer omgivningspåverkan etcetera. Kommunen bör även ange var det finns eller planeras särskilt skyddsvärda objekt. Översiktliga riskhanteringsavstånd bör också redovisas i kartunderlaget för att öka sannolikheten för att potentiella intressekonflikter identifieras tidigt. Om riskhanteringsavstånd för olika typer av farlig verksamhet markeras ut kan även potentiella riskområden som överlagras varandra identifieras eller undvikas. Där kommunen pekar ut stadsutveckling begränsar man också möjligheten för farliga verksamheter att etablera sig eller utvidga sin verksamhet. Det vore önskvärt att tydliggöra i vilka tillkommande industriområden som det är acceptabelt med mer omgivningspåverkan, och i vilka området som man tänker sig verksamheter med mindre omgivningspåverkan. I översiktsplanen bör kommunen även beakta var det finns eller planeras för särskilt skyddsvärda objekt för att värdera hur framtida bebyggelseutveckling kan ske med bibehållen eller förbättrad robusthet/resiliens. Länsstyrelsen anser vidare att kommunen bör överväga att kategorisera industriområden efter dess omgivningspåverkan. Industriområden med farlig verksamhet kan innebära ett riskhanteringsavstånd som omöjliggör till exempel nyetablering av ett bostadsområde eller vice versa.

Buller

Länsstyrelsen Gävleborg anser att bullerfrågan hanteras väldigt övergripande i översiktsplanen och det saknas tydliga ställningstaganden. Kommunen konstaterar att bullerproblematik finns kring bostäder vid järnvägen och vid vältrafikerade gator och vägar. Länsstyrelsen anser att det hade varit en fördel om kommunen hade gjort en bullerkartläggning i samband med översiktsplanarbetet. Det skulle vara ett bra hjälpmedel för en första bedömning av om ytterligare utredningar behövs i t.ex. detaljplaneärenden.

Kommunens kommentarer

Se det som nämnts ovan under Hälsa, miljö och säkerhet

Miljö kvalitetsnormer

Länsstyrelsen Gävleborg konstaterar att en redovisning görs av en stor del av normerna för vatten och luft, men det saknas miljö kvalitetsnormer för kustvatten och det framgår inte heller vilka underlag i ”VISS” som kommunen presenterar och utgår från. Kommunen har presenterat den övergripande ekologiska och kemiska statusen. Utöver detta behövs en redovisning av kemisk status dock inte med

ämnen som överskrids överallt. En redovisning av miljö kvalitetsnormerna behövs liksom en mer detaljerad redovisning av viktiga vatten däribland vatten som har sämre än god status idag (miljökonsekvenstyper eller parametrar som lett till att statusen är sämre än god). Länsstyrelsen anser således att kommunen bättre måste redogöra klassningar av miljö kvalitetsnormer för vatten liksom uppföljning samt även bättre för miljö kvalitetsnormer för havsmiljön och dess konsekvenser samt måluppfyllelse.

Hänsynspunkterna kopplat till miljö kvalitetsnormer är begränsade. Det saknas ställningstaganden/riktlinjer och kommunen har inte ringat in/identifierat särskilda områden där den planerade mark- och vattenanvändningen skulle kunna särskilt stå i strid med miljö kvalitetsnormerna. Kommunen behöver göra en riskbedömning utifrån detta och hur den förhåller sig till vattenförekomsterna och dess status, norm samt nuvarande risk och påverkan. Finns det områden där det finns risk för att normerna inte klaras, vilka problemområden förekommer och finns där målkonflikter? Det behöver också framgå hur sådana områden sedan ska hanteras i efterföljande planer/processer. Vilka skyddsåtgärder/försiktighetsmått behöver vidtas? Arbeta in dessa i mål, strategier, planeringsinriktningar och ställningstaganden eller liknande. Till viss del framgår detta av miljökonsekvensbeskrivningen men bör lyftas som ett tydligt ställningstagande/planeringsinriktning i översiktsplanen samt beskrivas tydligare. Länsstyrelsen instämmer med som det anges under rubrik "Miljö kvalitetsnormer för vatten", att det saknas klassningar för merparten av ytvattenförekomsterna. Översiktsplanen borde dock innehålla ett ställningstagande/planeringsinriktning kring hur kommunen i den kommunala planeringen och efterföljande processer förhåller sig till att mycket är oklassat och att omfattningen av många miljöproblem inte är känd. Kommunen behöver också redogöra för miljö kvalitetsnormer för havsmiljön, planförslagets påverkan på dessa, och ställningstaganden som kan behövas för att minimera påverkan och/eller bidra till uppfyllelse av dessa normer.

Kommunens kommentarer

Inför granskningen kommer länsstyrelsens synpunkter att prövas närmre.

Areella näringar

Miljöpartiet vill att kommunen ska verka för regelförändringar på lokal och nationell nivå som hindrar destruktivt fiske.

(Se även Näringsliv, areella näringar)

Klimatanpassning

Länsstyrelsen Gävleborg: Översiktsplanen identifierar ett antal generella riskfaktorer och hänsynsskikt men en övergripande identifiering som också inkluderar en bedömning av effekterna på kommunen saknas. När det gäller markanvändning i planförslaget saknas tydliga ställningstaganden för Hudiksvalls stad om hur klimatrelaterade risker påverkar ny och befintlig bebyggelse, liksom hur kommunen avser hantera dessa. Vad är kommunens förhållningssätt till de effekter klimatförändringarna får på byggande, markanvändning, resurshushållning. Det finns en skrivning om grönytor men ingen analys om hur dessa ska användas, var och i vilken omfattning. För övriga tätorter och landsbygden saknas klimatanpassningen helt, likaså en sårbarhetsanalys. I fråga om vatten och avloppsförsörjning framgår i underlagen att sårbarhetsanalyser ska tas fram, men det är olyckligt att de inte påverkar ÖP. Dagvattenfrågan behöver betraktas utifrån ett avrinningsområdesperspektiv eftersom det är tydligt i samband med de flesta skyfall, att dagvattenfrågan inte kan lösas inom enskilda (detalj)planer.

Länsstyrelsen anser att en lågpunktskartering inte är tillräcklig utan att en mer ytavrinningsbaserad modell behövs. I planförslaget redovisas vilka underlag som översiktsplanen har utgått ifrån. VA-policyn specificerar inte hur den ska ta hänsyn till förändrat klimat. bara att det ska göras. Vidare hänvisas till ett antal riskutredningar för VA-systemen, inklusive dagvatten, med avseende på ett förändrat klimat. Det är mycket bra men dessa borde fått genomslag som underlag i ÖP på ett tydligare sätt.

Det är intressant att naturvårdspolicyn tar upp klimatförändringar som en riskfaktor för flera områden och naturtyper. Det framgår dock inte om det kommer att föranleda till ändrade hänsyn i markanvändningen. Det är vidare intressant att klimatkrisen lyfts som en av tre viktiga omvärldsfaktorer. Vad är kommunen förhållningssätt till de effekter klimatförändringarna får på byggande, markanvändning, resurshushållning, etc? Hur avser man arbeta förebyggande och flexibelt? Ska riktlinjer och metoder tas fram? Ska hänsynsytor utvecklas? Det finns goda möjligheter att utveckla även arbetet med klimatanpassning (speciellt för flexibilitet och resiliens) i den dialogform som använts i framtagandet. I planförslaget anges hur hänsyn till klimatanpassningen ska tas. Det finns skäl att studera flera olika scenarier, precis som kommunen beskriver, speciellt för vissa riskfaktorer. Det finns också skäl att poängtera att framtiden är osäker och att inga scenarier förutsäger framtiden i någon större detaljeringsgrad

Planen beskriver ett antal olika tänkbara utvecklingar och effekter av klimatförändringar. Den saknar dock risk- och sårbarhetsanalys, där kommunens

specifika förutsättningar och sårbarheter kopplas till effekter av ett förändrat klimat, både i befintlig och framtida markanvändning och bebyggelse.

Miljöpartiet konstaterar att i vissa fall framgår inte kommunens vilja till exempel så lyfts klimatnödläget upp och behovet av förändring för att nå Parisavtalet och Agenda 2030-målen. Om översiktsplanen är ett medel att nå målsättningarna så är de ottydligt formulerade. Miljöpartiet saknar förslag som främjar en sänkning av CO2 utsläppen.

Söderhamns kommun anser att planerna kring klimatanpassning kan fördjupas mer i översiktsplanen då klimatförändringarna är märkbara och har betydande konsekvenser i hela regionen.

Kristdemokraterna uppskattar att behovet av åtgärder i planförslaget för att lindra effekterna av klimatförändringarnas konsekvenser och bromsa den negativa utvecklingen. Kristdemokraterna föreslår därför ett tillägg avseende myrar och våtmarker, som förutom de faktorer som nämns i planen, även funktionen av de förhindrar skadliga utsläpp från växthusgaserna koldioxid och lustgas. För att kommunen ska få en överblick föreslås därför följande tillägg: ”En inventering av utdikade våtmarker som kan och bör återställas ska genomföras.”

Privatperson Marken med dess näring och levande organismer är tillsammans med ren luft och rent vatten grunden för våra mänskliga liv. I det katastrofscenari som inträffar om vi fortsätter att bryta ner naturtillgångarna som hittills kommer ägande och industriell teknik att sakna mening. Vi måste planera för att använda oss av naturens egen ouppnåeliga förmåga genom att återgå till dess egen teknik. Skog och odlingsmark upptar den största delen av kommunens landområden, och är med sitt underlag för växande vår viktigaste tillgång (tillsammans med ren luft och rent vatten). Marken är i vissa avseenden privat egendom, men traditionellt och allemansrättsligt en grund för de obesuttnas möjlighet till överlevnad. En relativt stor andel är dock offentligt ägd genom stat och kommun. För att ställa om kommunen till uthållig livskraft kan dessa ägor bli en symbolisk och viktig början. Ju längre man väntar desto värre konsekvenser för biosfären. Den effektivaste åtgärden är enligt forskningen (som inte är knuten till skogsnäringen) att låta skogen växa fritt — obrukad. Den upptar då maximalt med kol i mark och växtlighet och maximerar också mångfalden.

Övrigt

Länsstyrelsen Gävleborg anser att översiktsplanen behöver föra ett övergripande resonemang om hur man kan minska risken för spridning av invasiva arter.

Kommunens kommentarer

Kommunen noterar att flera remissinstanser, inte minst länsstyrelsen, föreslår att avsnittet om klimatanpassning revideras tydligt. Inför granskningskedet kommer avsnittet att ses över. Dock ska sägas att kommunen avser inte i detta skede att genomföra några mer tidskrävande analyser, modelleringar eller motsvarande, ty det skulle medföra att översiktsplanarbetet skulle behöva skjutas upp på en oviss framtid och det skulle uppstå en osäkerhet om planen hinner antas före kommande val.

Grön infrastruktur – värdekärnor

Länsstyrelsen Gävleborg beskriver i avsnittet naturmiljö i några av utvecklingsområden finns naturvärden som inte nämns i dess sammanhang (se avsnittet Riksintressen, områdesskydd). Grön infrastruktur (GI) sammankopplar naturvärden och beskriver således ekosystemens funktionella och strukturella spridningsvägar i landskapet. Marina värden benämns som "blå" infrastruktur vilket även har inkluderats i utvecklingsinriktningen som understryker viljan att stärka dessa. I regel kan fragmentering och isolering av naturen i aktuella områden uppfattas som den övergripande hotbilden i sammanhanget. För att värna naturen och den biologiska mångfalden i fysisk planering behöver hela ekosystem tas i beaktande. De ekosystemtjänster som tillhandahålls är viktiga för vår välfärd och riskerar att förloras i olika hög grad med dagens markanvändning. Där naturmiljö tas upp i MKB:n anges att LIS-områdena kommer att beakta GI och att fler inventeringar behöver göras. Några av utmaningarna med att främja GI inom fysisk planering är att de arter och naturtyper som hotas kan ha olika omfattande krav. Vilket innebär att det är viktigt med både bred och djup kunskap om ekosystemen så att lämpliga åtgärder kan vidtas. Därmed är det viktigt att hänsynen för GI inte enbart nyttjas till människors fördel även om det ibland gynnar oss också, exempelvis i form av rekreationsområden. Det hade således varit bra att nämna mer om naturvärden, biologisk mångfald och ekologisk funktionalitet tidigt i ÖP:n.

Omställning Hudiksvall: Gällande naturvårdsplan antogs våren 2010 och är ett komplement till översiktsplanen från 2008. Det är hög tid att den uppdateras då skogens värden sedan dess fått en avsevärt viktigare roll med klimat- och mångfaldskrisen. För att bevara och utveckla naturmiljöer i närheten av tätorterna skulle dessutom en grön strukturplan för kommunernas tätorter ha varit framtagen 2012. Omställning Hudiksvall kan inte se att det är gjort. Mycket av oklarheterna kring trädfällningar på Galgberget och Maln skulle ha kunnat undvikas med en sådan plan. Av ÖP:s kartmaterial verkar tidigare detaljplaneförslag på bebyggelse av delar av Galgbergets södra slutning vara borttaget. Området bör i nya ÖP klassas som nyckelbiotop genom sitt höga natur- och friluftsvärde.

Kristdemokraterna föreslår att för att kommunen ska få en överblick över vilka utdikade våtmarker som bör och kan återställas ska ett tillägg göras i skrivningen med en fjärde punktsats: ”En inventering av utdikade våtmarker som kan och bör återställas ska genomföras.”

Privatperson: Det är anmärkningsvärt att det viktigaste och mest nyttjade området för rekreation och motion i kommunens östra spår- och friluftsområde åter blir föremål för "annan användning". Ett område som redan naggats i kanten via flera beslut om bebyggelse. I och med föreliggande förslag kommer området att bli än mer begränsat och flera kvalitéer försvinner. Det skidspår som Hudiksvalls IF ansvarar för är ett bra spår för tävlingsåkare och duktiga motionärer som har stor vana av skidåkning och löpning. Kommunens spår är av en typ som mer vänder sig till familjen och de som tycker om att röra på sig i naturen utan större ansträngning men som är väldigt viktigt för folkhälsan. Tyvärr har också stor del av den skog som fanns där kalhuggits vilket redan negativt påverkat den vackra tallmon med sina många natur- och upplevelsevärden. Det är inte första gången Hudiksvalls kommun gör detta. Det västra spårområdet som tidigare var det viktigaste området med flera SM tävlingar på skidor och stor scouting verksamhet är mer eller mindre borta. Att föreslå att en utredning av natur- och rekreationsområden ska genomföras när man först föreslår att östra området ska ianspråkta för annat användningsområde (bebyggelse) är anmärkningsvärt. Det hade varit mer genomtänkt om man först genomfört utredningen innan man i en översiktsplan mer eller mindre låser fast hur området ska få ändrad användning. I planen lyfts två områden fram som är av riksintresse för friluftsliv. Dessa områden är viktiga men ligger långt ifrån kommunens huvudtätort vilket innebär att det enda sättet att ta sig dit är med bil med den påverkan det har på vårt långsiktiga ansvar för att minska miljöpåverkan. Om Hudiksvall vill växa som stad så är det rätt att skydda viktiga natur- och friluftsområden mot exploatering innan det är för sent. Syftet är att skapa en attraktiv kommun med friska invånare. Våga vara mer framåt än att bara sikta på en ökad befolkning med mer bostadsbyggande som följd. Det är en utopi att tro att alla kan växa. Framför allt om man inte har något att erbjuda som inte andra kommuner har. Hudiksvall har väldigt bra förutsättningar att utveckla sin natur ur både ett besöksturistiskt perspektiv men framför allt ur ett perspektiv där Hudiksvallsbon sätts i fokus.

Socialdemokraterna betonar att samhällsplaneringen underlättar omställning till grönnare samhälle och nyskapar samt förbättrar de kommunala bil-, gång- och cykelvägarna.

Omställning Hudiksvall: Grönytor bör ökas. Både för att sänka stadstemperaturen och minska översvämningsriskerna behöver den gröna infrastrukturen stärkas och då

särskilt med träd. Det kan bland annat ske med en planerad utveckling för minskat antal personbilar som medger minskade gatubredder och att parkeringstalen reduceras.

Kommunens kommentarer

Kommunen noterar det länsstyrelsen anför om naturvärden m m. Till Omställning Hudiksvall ska nämnas att i markanvändningskartan för Hudiksvall finns bostäder med på en del av Galgberget, söder om Höglidenvägen. Kommunen anser i sitt samrådsförslag att Galgberget kan rymma många funktioner. I bedömningen av friluftsvärden bör även frågor om trygghet räknas in. Idag är området inte sällan ödsligt och under kvällstid kan det upplevas otrött att vistas i. Tryggheten i området kan öka om friluftsvärdena kombineras med bostäder på väl valda platser. För synpunkterna om Malnområdet och östra motionsspåret hänvisas till tidigare kommentarer om att det går att förena friluftsliv med utveckling av bostäder i området. Kristdemokraternas synpunkt om våtmarker noteras men bör i så fall bli föremål för ordinarie verksamhet.

Konsekvenser

Kristdemokraterna motsätter sig den planerade markanvändningen i Hudiksvall som enligt konsekvensbeskrivningen leder till minskning av grönområden intill befintliga bostäder och skolor. Kristdemokraterna föreslår en revidering av exploateringsplanerna för att säkerställa att inget ingrepp kommer att ske i angränsande grönområde.

Trafikverket: En investering och utbyggnad av Ostkustbanan i nuvarande läge kommer att påverka kulturmiljön i de centrala delarna. De ortvisa konsekvenserna beskrivs tydligt i ÖP och ger ett konkret intryck. Kommunen prioriterar oskyddade trafikanter och beaktar barnperspektivet vilket är bra. Barriäreffekter från infrastrukturen har konstaterats i Iggesund och Delsbo men gäller förmodligen i samtliga orter. Detta kan tydliggöras ytterligare så att passager kan prioriteras så att man skapar sammanhängande stråk för gång- och cykeltrafikanter.

Kommunens kommentarer

Kristdemokraternas synpunkt noteras. Som en följd av ökad befolkning, ökad förtätning m m kan en konsekvens bli den nämnda. Så långt möjligt ska den undvikas, inte minst viktigt där barn vistas, i kommande detaljplaner m m. Kommunen noterar och delar i stort Trafikverkets synpunkt.

Hållbarhetsbedömning

Region Gävleborg anser att planen har ett strategiskt och genomarbetat hållbarhetsperspektiv som följer från de övergripande utvecklingsmålen och inriktningarna genom planens olika delar. Frågetecknen finns hur den nya planen ska kunna bidra tillräckligt till minskningen av växthusgaser. Utsläppen behöver minskas årligen med ca 15% och vara nära noll år 2035.

Kultur- och fritidsnämndens arbetsutskott: Social hållbarhet nämns endast kort under denna rubrik. Den fysiska planeringen har möjlighet att påverka den sociala hållbarheten. Området bör därför få ett eget avsnitt.

RF -SISU vill att det i detta sammanhang tydligare lyfts och betonas den betydelse som idrottsrörelsen och föreningslivet har för folkhälsan, för människors välbefinnande såväl fysiskt som psykiskt och hur kommunen aktivt kan bidra till att främja detta. I den dialogkarta som föreningen gjorts rankas naturupplevelser högst och utflyktsmål kommer på tredje plats.

Social- och omsorgsnämndens au: Det framgår att hänsyn har tagits till ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet vid upprättande av förslaget på översiktsplan 2035 för Hudiksvalls kommun, vilket nämnden ser positivt på.

Kommunens kommentarer

Inför granskningen ses de delar över som berör social hållbarhet för att pröva om dessa behöver lyftas fram ytterligare.

Miljökonsekvenser

Länsstyrelsen Gävleborg kommenterar att kommunen bedömt att ingen av miljöaspekterna innebär betydande miljöeffekter i det stora perspektivet men kan vara betydande i delar av planförslaget. Länsstyrelsen anser därför att det behövs ett djupare resonemang kring dessa och en tillhörande redovisning av åtgärder som planeras. Länsstyrelsen saknar också redovisning av positiva effekter som plangenomförandet kan innebära. Länsstyrelsen saknar även miljöbedömning med hänsyn till relevanta miljö kvalitetsmål. Miljökonsekvensbeskrivningen och temat ”Konsekvenser” ger tillsammans en bild av de konsekvenser som kan uppkomma i nollalternativet respektive planalternativet. Kommunen har dock bedömt att ingen av miljöaspekterna innebär att betydande miljöeffekter i det stora perspektivet men kan vara betydande i vissa delar av planförslaget. Länsstyrelsen anser att det därför behövs ett djupare resonemang kring dessa och en tillhörande redovisning av åtgärder som planeras för att förebygga, hindra, motverka eller avhjälpa betydande negativa miljöeffekter. Länsstyrelsen saknar också en redovisning av den positiva

påverkan som plangenomförandet kan innebära. Vidare bör miljöbedömningen ta hänsyn till relevanta miljö kvalitetsmål.

Kommunens kommentarer

Kommunen noterar länsstyrelsens synpunkt.

Konsekvenser för barn

Region Gävleborg framhåller den omfattande prövningen av barns bästa som har genomförts. Ett utvecklingsområde för prövningen av barns bästa hade kunnat vara mer genomgående och även ta hänsyn till olikheter utifrån bakgrundsfunktionsförmåga och kön.

Länsstyrelsen Gävleborg framför synpunkten att kommunen har tydliggjort att de i planarbetet har lagt stort fokus på att involvera barn och unga. Under fliken konsekvenser finns en kortare redogörelse för barnkonsekvensanalys för varje berört område och där det tydliggörs när exempelvis en del av barnkonventionen inte är uppfylld. För att förstå det fortsatta arbetet i kommunen hade det varit tydligare om det stod vad kommunen fortsatta avsikt var för att hantera de delar där de inte når upp till målen. Exempelvis att höra fler barn kring utvecklingen av ett område inför en process med en detaljplan eller om kommunen avser att omhänderta frågan på annat sätt. Den konsekvensanalys som gjorts kan även vara en bra grund för brottsförebyggande arbete.

Kristdemokraterna vill att ett tillägg görs i planen som visar hur barnperspektivet tas i beaktan även i övriga orter i kommunen.

Privatperson: Texten anger: "Vi vill veta vilka konsekvenser genomförandet får av markanvändningskartan i översiktsplanen för barnen gällande hälsa och säkerhet, identitet, vardagsliv, samspel, lek och lärande samt sammanhållen stad.". Varför enbart "stad"? ÖP35 får inte segregera barnen. ÖP35 måste belysa konsekvenserna för alla barn i kommunen. Endast för Iggesund och Sörforsa anges att "För få barn har än så länge hörts". Innebär det att i övriga tre orter har barnen kommit till tals? Om inte ska detta anges. Avsnittet anger konsekvenser för fem tätorter: Iggesund, Hudiksvall, Delsbo, Sörforsa och Näsviken. ÖP35 måste ange konsekvenser även för övriga delar av kommunen. Inte minst utanför tätorter. Till exempel avgör kommunikationer, vägars utformning och avsaknad av trygga cykel och gångvägar utanför de starka trafikstråken en utsatthet för barnen. Delsbo: Texten anger att barns vardag inte påverkas "i så stor utsträckning". Vidare anges att riksväg 84 har en barriäreffekt i samhället och att "ett utbyggt gång - och cykelvägnät främjar barns utveckling". Texten underlåter att nämna att skolan och IP befinner sig på var sin

sida av riksväg 84. En väg som har hög trafikintensitet, inte minst av tunga fordon. ÖP35 bör inkludera en GC-tunnel under väg 84. Något som lokalsamhället länge har framhållit vikten av.

Kommunens kommentarer

Kommunen har fått värdefulla synpunkter som tas med i fortsatt dialogarbete med barn i olika processer.

Övrigt

Region Gävleborg deltar gärna i fortsatta dialoger kring översiktsplanen och andra utvecklingsfrågor.

Länsstyrelsen Gävleborg poängterar att samhällsplanering är en viktig del när det gäller det civila försvaret och att kommunen och länsstyrelsen måste ha fortlöpande kontakter i frågan. Kommunen har på gjort en barnkonsekvensanalys vilket även är en bra grund för det brottsförebyggande perspektivet. Kommunen skulle kunna tydliggöra det brottsförebyggande perspektivet ytterligare genom att utgå från det arbete de har gjort med barnkonsekvensanalysen och applicera den metoden på begreppet "trygghet" så att de också får med andra grupper i samhället, t ex ett jämställdhetsperspektiv eller ett äldreperspektiv ur en brottsförebyggande ansats. Det skulle ge en helhet i den översiktliga planeringen som kan vara ett bra stöd i den fortsatta planeringen.

Länsmuseet Gävleborg anser att det gjorts ett olyckligt urval av bild till texten om kulturmiljö eftersom det bostadshus och den lada som visas är riven efter lång tid av förfall. Länsmuseet rekommenderar en bild av existerande miljö.

Trafikverket anser att samarbetet i tidiga skeden alltid är att föredra framför granskning av färdiga förslag. Trafikverkets ambition är att aktivt och konstruktivt delta i den kommunala planeringens tidiga skeden, och därmed skapa förutsättningar för att lösa avgörande frågor för det fortsatta planarbetet. Trafikverket vill således delta i dialogen så snart så snart det väcks en fråga som påverkar samhällsstrukturen och därmed transportsystemet.

Svågadalsnämnden anser att hela kommunen borde finnas med i översiktsplanen, vilket inte är fallet nu. Exempelvis saknas flera orter på kartan i det PDF-underlag som gått ut.

RF SISU anser att det är mycket glädjande att notera att idrottsrörelsen och idrottsföreningarnas verksamhet och betydelse för välbefinnande, folkhälsa,

integration och ytterst för att skapa ett hållbart samhälle uppmärksammas i översiktsplanen. Från idrottsrörelsen sida välkomnas alla initiativ från kommunens sida att bevara, förbättra, utveckla och utöka förutsättningarna för utövande av idrotts- och motionsaktiviteter, inte minst genom satsningar på anläggningar och ytor för utövande av aktiviteter såväl i organiserad form i föreningar som på annat sätt. Det är också positivt att ÖPL återger Vad vill vi och Så här gör vi som ett led i en konkretisering av vilka åtgärder kommunen ser framför sig för att befrämja medborgarnas möjlighet till rörelse och idrottsutövning i olika former. Inte minst viktigt är att slå vakt om barn- och ungdomars möjligheter att röra på sig. I det sammanhanget har skolornas gymnastiksalarna en viktig funktion.

Privatpersoner anser att det är bra att Hudiksvall tar fram en ny översiktsplan, men flera anser att informationen under samrådet varit bristfällig. Det finns också förslag om informationsinsatser till nästa gång med ökad personalbemanning. Det gör också att samrådstiden behöver förlängas

Kommunens kommentarer

Kommunen noterar det länsstyrelsen anför om civilförsvarsamarbete. Kommunen tackar Läns museet för att de uppmärksammat om det felaktiga bildvalet och korrigerings ska ske. Kommunen har inte medvetet utelämnat några orter på kartor. Kommunen anser att pandemin på ett olyckligt sätt påverkat möjligheterna till muntliga samråd och andra fysiska informationsinsatser men utifrån smittosynpunkt är förfarandet försvarligt.

Otydlighet i redovisning

Länsstyrelsen Gävleborg anser att översiktsplanens format inskränker översiktsplanens innehåll och innebörd. Kartmaterialet är svårtillgängligt och kartmaterialet redovisar förorenade områden, men det saknas en förklaring till vad symbolerna betyder.

Läns museet Gävleborg anser materialet är svåröverskådligt och att det krävs studier för att upptäcka vissa delar och hur de förhåller sig till varandra. Länsstyrelsen anser även att det nya formatet inskränker på översiktsplanens innehåll och form och att kartmaterialet är generellt svårtillgängligt.

Centerpartiet anser att kartverktyget bör ses över för att förenkla bilden över hur landskapet ser ut. Det är till exempel svårt att urskilja vad som är åkermark och inte.

Vänsterpartiet ser både för- och nackdelar med det digitala förslaget. Det blir tillgängligare och lättare att lämna synpunkter, men det förloras i överblick på helheten. Kartfunktionerna på Ipad har också inneburit vissa svårigheter. Skulle vara bra med ett kartlager "satellit" för att underlätta orientering. Det är inte enkelt att bilda sig en uppfattning om förändringar jämfört med gällande översiktsplan.

Norrhälsinge miljökontor anser att det inte går att använda fliken "Utforska kartan" direkt för att titta på vilka utvecklingsplaner kommunen har för varje område. Kartan är inte klickbar. Detta behöver åtgärdas inför granskningshandlingen. Vidare bör varje område där det finns utvecklingsplaner få ett "nummer" så att det vid synpunkter blir lättare att hänvisa vilket område man avser.

Omställning Hudiksvall: Ifrågasätter det digitala förslaget till översiktsplan och om det är lagenligt då det inte går att göra en utskrift till ett sammanhängande dokument. Det är troligt att flertalet medborgare inte på ett fullgott sätt kan delta i samrådsprocessen och tillgodogöra sig materialet.

Privatperson efterlyser servicekontor i Delsbo för att förbättra kommunens informationsinsatser som i detta fall med översiktsplanen.

Privat person: anser att kommunen bör tillhandahålla pappersexemplar av planen för de som så önskar.

Privatperson framför att den digitala översiktsplanen ger ett bra intryck. Den är logiskt uppbyggd, tydlig och ger ett ökat värde i smidig hänvisning till underliggande dokument. Digitalisering av materialet ställer dock krav på teknisk utrustning, användarkompetens och låg grad av funktionsvariation. Planen bör kompletteras med hjälpmedel för personer med funktionsvariation. Dessutom bör kommunens servicecenter och de kommersiella servicepunkterna erbjuda assistans i att söka inom ÖP35 samt möjlighet att få utskrift av översiktsplanens delar på särskild begäran. Textutor som beskriver kartans områden är för smala. Det är irriterande att behöva skrolla i sidled för att läsa hela texten. Där teckenförklaring finns i anslutning till kartor är kontrasten på både text och "draghandtaget" för dålig. Grå bakgrund för text och handtagets grått mot grått ger för dålig kontrast även för personer med normal syn. En sökmotor för enbart ÖP35 vore önskvärt.

Kommunens kommentarer

Kommunen har utvecklat översiktsplanen i ett digitalt format. Kommunen tar till sig de synpunkter som handlar om användarvänlighet m m och tackar för förbättringsförslag. Inför granskning prövas om det går att korrigera och rätta till

vissa otydligheter utan att det behöver göras ett genomgripande nytt arbete. Klart är att samhället går mot en ökad digitalisering och i takt med att allt fler kommuner har en digital översiktsplan kommer även de digitala verktygen att utvecklas. Kommunen kommer att spara samrådsversionen i tryckt format för att tillgodose Boverkets krav på arkivering. En utskrivna kortversion av planen har tillhandahållits på bibliotek och servicecentra. Kommunen har delat ut ett 100-tal sådana till besökare.

Synpunkter från kommunens webb

Totalt lämnades 115 synpunkter kommunens webb. De flesta av dessa synpunkter behandlade enstaka frågor. I de fall flera uttryckt ungefär likartade synpunkter har dessa redovisats under i samrådsförslaget. Nedan redovisas översiktligt övriga synpunkter:

- Man ska kunna ta med cykeln på kollektivtrafiken
- Sluta klanka på Dellenbanan
- Inget om geometrisk energi
- Bekymrad över LIS-område Dellenstrand
- Saknar planskild korsning för gång och cykel med Rv 84 Delsbo (2)
- En vettig cykelväg behövs utefter Norrbovägen vid Dellens strand
- MSB (Högsta beräknade flöde är inte utlagt som lager runt Dellensjöarna
- Brickaområdet ska inte användas som gruvområde
- Inget händer om man klickar på ”Riksintressen”- kartan borde vara interaktiv med övrig text
- Färgvalen för kartan är inte bra
- När man slår på VA-policy så kommer man till Cykelpolicy
- Kommunen skulle satsa mer på småhus och visionen vara att vara en av Sveriges attraktivaste för inflyttning
- Rör inte riksintresseområdena
- Dags för hållbara trafiklösningar för cyklister, det behövs en cykelbana till Medskog
- Hudiksvalls kommun ska inrätta ”tysta områden”
- Bra plan särskilt bra att ha ambition att samla idrotter och arenor till ett område. Projektering av idrottscentrum bör startas snarast
- Bra att satsa på utveckling främst i de tre största orterna
- Miss i kartan Björsarv fanns uthyrningsstugor som sedan såldes till Förnebo
- Tjuvkistan och Gäddviken borde pekats ut för stor betydelse för rörligt friluftsliv och särskilt sportfiske och skyddas från vidare exploatering – även biotopskydd

- Samverkan med Trafikverket för att utveckla cykelförbindelserna mellan Hudiksvall, Sörforsa, Näsviken, Delsbo och i samarbete med Ljusdals kommun även till Ljusdal.
- Att kommunen ska växa får inte ske på bekostnad av de mindre orterna., till exempel Friggesund
- Ingen långsiktighet i politiken, hemskt att kommunen säljer ut sina tillgångar
- Värna naturen på Hornslandet exploatera inte sönder områdena nära Höllick och Kuggören
- När kommunen beviljar nybyggnationer i de nya LIS-områdena – tar kommunen då även ansvaret för infrastrukturen där?
- Negativ till att skogen mellan Lundsvägen och fotbollsplanen ska bli bostäder. Det blir negativt för rekreation och förskola. Cykelväg behövs mellan Sörforsa och Hudiksvall
- Varför saknas områden för etablerandet av verksamhet i Sörforsa.
- Ett sammanhängande område för rekreation nära staden är attraktivt. Fokusera flerhusområden till Skålbo eller närmare Björkberg
- Bra att satsa på bättre cykelvägar i Hudiksvall stad. Bygg inte bort parkeringar, många satsar på el-bil
- Bibehåll Hudiksvalls fina stadsbild och miljö. Vi behöver grönområden både i och utanför staden och tänk på de översvämningar som t ex drabbat Gävle
- Motsätter sig generellt satsning på LIS-områden. Finns så många fina övriga områden att bebygga närmare stan och befintliga byar på höjder så att stränderna för rekreation och djurliv.
- Värna och utveckla befintliga och trivsamma funktionerna som finns i de mindre orterna t ex Friggesund
- Bra med förtätning av befintliga bostadsområden och med nya LIS-områden samt en samlad plats för idrotts-och fritidsaktiviteter
- Områdena Gammelbansvägen, Visvall, Sörrå, Björka, Måsta, Vij, Håsta är omtyckta boende och rekreationsområden och bör inte förvanskas med ytterligare bebyggelse. Förstör inte trevliga bostadsområden med handelsområden typ Medskog. Översiktsplanen bör visa större engagemang för kultur, kulturmiljöers bevarande och med djupare historiskt perspektiv. Strävan med kommunens befolkningsvision är snudd på megalomani.
- Saknar att inte utbildning finns med. Viktigt att de små skolorna finns kvar liksom förskoleverksamheten
- Stryk formuleringar med buss, fokus borde ligga på just kollektivtrafik (kanske självkörande bilar/tåg/spårvagnar om några år).

- Dåligt att inte hela kommunen finns med på kartorna vart tog NV hörnet vägen?
- Aktuella kompetenser måste vara med i utformningen av planen t ex antikvarisk kompetens. Därför ska bör bytas till ska
- Det saknas beskrivning av flera orters utvecklingsmöjligheter. Skrivningar om stadskärnan och dess utvecklingsmöjligheter behöver utvecklas liksom konsekvensbeskrivning t ex av olika stationslägen. Planförfattarna bör ifrågasätta felaktiga kortsiktiga politiska beslut.
- Brist på bostäder saknas diskussion om upplåtelseformer. Jämlikhet? Gentrifiering? Filtreringseffekter?
- Nyligen har VA grävts ned mellan Nybyn (Idenor) och Mellanbyn. P g a att fler bor i området önskas cykelbanan